

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

IZREDNA
SEJA

49

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 49. IZREDNA SEJA

(11. december 2013)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANOK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI OZIRAJČE
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
PRAVA SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODLOČBE, KULTURNE, JEZIKOVNE, NERAZNOVNO
IN Z VARNOSTI, NEODTUJLJIVI PRAVI MA TRAVNI IN NEODTUJLJIVI PRAVI MA TRAVNI

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 49. izredna seja (11. december 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 49. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO UPRAVLJANJA DRŽAVNEGA PREMOŽENJA, EPA 1625-VI
2. točka dnevnega reda: OBVESTILO PREDSEDNICE VLADE, DA BO FUNKCIJO MINISTRA ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO, NAMESTO MAG. STANKA STEPIŠNIKA, ZAČASNO OPRAVLJAL DR. UROŠ ČUFER, MINISTER ZA FINANCE, EPA 1638-VI
3. točka dnevnega reda: OBVESTILO PREDSEDNICE VLADE, DA BO FUNKCIJO MINISTRA ZA ZDRAVJE, NAMESTO TOMAŽA GANTARJA, ZAČASNO OPRAVLJAL KARL VIKTOR ERJAVEC, MINISTER ZA ZUNANJE ZADEVE, EPA 1637-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
3. točka dnevnega reda: OBVESTILO PREDSEDNICE VLADE, DA BO FUNKCIJO MINISTRA ZA ZDRAVJE, NAMESTO TOMAŽA GANTARJA, ZAČASNO OPRAVLJAL KARL VIKTOR ERJAVEC, MINISTER ZA ZUNANJE ZADEVE, EPA 1637-VI.....	6
2. točka dnevnega reda: OBVESTILO PREDSEDNICE VLADE, DA BO FUNKCIJO MINISTRA ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO, NAMESTO MAG. STANKA STEPIŠNIKA, ZAČASNO OPRAVLJAL DR. UROŠ ČUFER, MINISTER ZA FINANCE, EPA 1638-VI.....	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO UPRAVLJANJA DRŽAVNEGA PREMOŽENJA, EPA 1625-VI.....	7
MAG. MARKO POGAČNIK	7
BOJAN STARMAN	9
DR. UROŠ ČUFER	9
MARIJA PLEVČAK	10
JOŽEF HORVAT	11
JANI MÖDERNDORFER	12
ROMANA TOMC.....	14
MATEVŽ FRANGEŽ	16
MARKO PAVLIŠIČ	18
FRANC BOGOVIČ	19
MAG. MARKO POGAČNIK	21
MARKO PAVLIŠIČ	23
FRANC PUKŠIČ	23
LJUDMILA NOVAK	24
MATEJA VRANIČAR.....	25
MAG. MARKO POGAČNIK	26
MARKO PAVLIŠIČ	26
JERKO ČHOVIN.....	27
MAG. MARKO POGAČNIK	28
JERKO ČHOVIN.....	28
MIHAEL PREVC	29
MAG. ANDREJ VIZJAK	29
MIRKO BRULC	31
MAG. ANDREJ VIZJAK	31
MAG. MARKO POGAČNIK	32
MATEJA VRANIČAR.....	32
MARIJA PLEVČAK	32
IVAN VOGRIN.....	33
IVAN GRILL	34
JOŽEF HORVAT	35
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	36
BRANKO SMODIŠ	37
SONJA RAMŠAK	38
DR. LJUBICA JELUŠIČ	38
MAG. MARKO POGAČNIK	40
DR. LJUBICA JELUŠIČ	40
JOŽEF JEROVŠEK	41
JOŽEF JEROVŠEK	41
TOMAŽ LISEC	42
TOMAŽ LISEC	42

MIRJAM BON KLANJŠČEK	43
MAG. MARKO POGAČNIK	44
MIRJAM BON KLANJŠČEK	44
FRANC BREZNIK	44
ALENKA JERAJ	45
JANKO VEBER.....	46
MAG. MARKO POGAČNIK	47
JOŽE TANKO	47
FRANC JURŠA.....	47
MAG. MITJA MAVKO	48
MAG. MARKO POGAČNIK	49
JOŽE TANKO	51
MARIJAN POJBIČ	52
MARKO PAVLIŠIČ	52

Državni zbor VI. mandat

49. izredna seja 11. december 2013

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Polonca Komar.....podpredsednica Državnega zbora
Renata Brunskole..... podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 11. decembra 2013 ob 13. uri.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 49. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega in drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora. Prosim vas, da zavzamete sedeže in prisluhnete poteku seje. Hvala.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci in poslanka: gospod Samo Bevk (od 16. ure dalje), dr. Vinko Gorenak, ki je trenutno med nami, gospa Irena Tavčar, gospod Jakob Presečnik, gospod Alojzij Potočnik in gospod Brane Golubovič. Na sejo sem vabil predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 49. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 6. decembra 2013, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel, zato Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Prosim vas, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Lahko glasujemo o dnevnem redu?

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 49. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBVESTILO PREDSEDNICE VLADE, DA BO FUNKCIJO MINISTRA ZA ZDRAVJE NAMESTO TOMAŽA GANTARJA ZAČASNO OPRAVLJAL KARL VIKTOR ERJAVEC, MINISTER ZA ZUNANJE ZADEVE.**

Predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek je 6. decembra 2013 Državni zbor obvestila, da bo funkcijo ministra za zdravje

namesto Tomaža Gantarja, ki je s te funkcije odstopil, začasno opravljal Karl Viktor Erjavec, minister za zunanje zadeve. Obvestilo predsednice Vlade ste prejeli. V zvezi s tem ugotavljam, da se je Državni zbor na podlagi drugega odstavka 234. člena Poslovnika Državnega zbora seznanil, da bo funkcijo ministra za zdravje namesto Tomaža Gantarja, ki mu je funkcija ministra zaradi odstopa prenehala, začasno opravljal Karl Viktor Erjavec, minister za zunanje zadeve.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBVESTILO PREDSEDNICE VLADE, DA BO FUNKCIJO MINISTRA ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO NAMESTO MAG. STANKA STEPIŠNIKA ZAČASNO OPRAVLJAL DR. UROŠ ČUFER, MINISTER ZA FINANCE.**

Predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek je 6. decembra 2013 Državni zbor obvestila, da bo funkcijo ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo namesto mag. Stanka Stepišnika, ki je s te funkcije odstopil, začasno opravljal dr. Uroš Čufer, minister za finance. Obvestilo predsednice Vlade ste prejeli. V zvezi s tem ugotavljam, da se je Državni zbor na podlagi drugega odstavka 234. člena Poslovnika Državnega zbora seznanil, da bo funkcijo ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo namesto mag. Stanka Stepišnika, ki mu je funkcija ministra zaradi odstopa prenehala, začasno opravljal dr. Uroš Čufer, minister za finance.

Glede na to Državni zbor ugotavlja tudi, prvič, da v skladu s 14. členom Zakona o poslancih mag. Stanko Stepišnik s prenehanjem opravljanja tekočih poslov ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo z današnjim dnem ponovno opravlja funkcijo poslanca. In drugič, da v skladu s 14. členom Zakona o poslancih z današnjim dnem preneha opravljati funkcijo poslanca gospod Peter Oder, ki jo je opravljal namesto mag. Stanka Stepišnika v

času, ko je le-ta opravljal funkcijo ministra. Ob tem mi dovolite, dragi kolegice in kolegi, da se Petru Odru zahvalim za opravljeno delo v Državnem zboru, mag. Stanka Stepišnika pa vabim, da se nam pridruži v poslanskih klopeh.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prosim za pozornost. Pristojno službo naprošam, da uredi vse potrebno za pripravo glasovalnega sistema, zato za 30 minut prekinjam 49. izredno sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali ob 13.40. Kolegice in kolege prosim, da v tem času zapustite dvorano, da bodo lahko službe pripravile vse potrebno na glasovalnih napravah. Gre za opredek, ki je potreben zaradi zamenjave poslancev.

Hvala za pozornost in na svidenje čez pol ure.

(Seja je bila prekinjena ob 13.08 in se je nadaljevala ob 13.40.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice in kolegi!

Nadaljujemo z delom.

Prehajamo na 1. **TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO UPRAVLJANJA DRŽAVNEGA PREMOŽENJA.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagateljev mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Slovenska demokratska stranka se je odločila, da vloži zahtevo za sklic izredne seje na temo upravljanja državnega premoženja, in je podala tudi priporočila. V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da je stanje na področju upravljanja z državnim premoženjem zaskrbljujoče. Vemo, da je v veljavi Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki pa ga vlada Alenke Bratušek in Ministrstvo za finance ne spoštujeta. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na svoji seji 28. septembra. Veljati je začel šele z 28. decembrom leta 2012, saj je bil po sprejetju zakona nanj dan odločilni veto Državnega sveta, 30. oktobra 2012 pa je skupina 30 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem, vložila zahtevo za razpis zakonodajnega referendumu o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Državni zbor je nato na Ustavno

sodišče posredoval sklep, da Ustavno sodišče Republike Slovenije presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne posledice. Državni zbor je ta sklep sprejel na svoji seji 6. novembra 2012. Odločilo je 17. decembra, in sicer da bi z odložitvijo uveljavitve in zavrnitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu na referendumu nastale protiustavne posledice.

Glavni namen Zakona o Slovenskem državnem holdingu je koncentrirano upravljanje naložb Republike Slovenije s ciljem doseganja stabilnega lastništva, učinkovitejšega upravljanja in višje dobičkonosnosti poslovanja podjetij v državni lasti. Vlada Janeza Janše je v Državni zbor v skladu z 32. členom Zakona o Slovenskem državnem holdingu februarja letošnjega leta predložila v sprejetje smernice upravljanja naložb in sklep o soglasju h klasifikaciji naložb. Oba akta je sedanja koalicija na Odboru za finance in monetarno politiko oziroma na seji Državnega zbora zavrnila. S tem je ta koalicija sprejela veliko odgovornost in upravljanje slovenskega državnega premoženja potisnila za 10 korakov nazaj. S tem dejanjem je tudi sedanja koalicija preprečila, da bi Slovenski državni holding zaživel. Vlada Alenke Bratušek tudi ne spoštuje 40. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu, kajti Vlada Republike Slovenije bi morala glede na to določbo v roku enega meseca od uveljavitve zakona Državnemu zboru predlagati kandidate za člane nadzornega sveta.

Vlada Republike Slovenije glede na določbe Zakona o Slovenskem državnem holdingu tudi tu zamuja več kot 8 mesecev. Z nespoštovanjem Zakona o Slovenskem državnem holdingu vlada Alenke Bratušek in Ministrstvo za finance omogočata in izpostavljata tveganje, da privatizacija poteka na ad hoc način, brez meril, brez metodologije, upravljanje z državnim premoženjem pa lahko poteka netransparentno. Zaskrbljujoče je, da se v organe upravljanja državnih podjetij nastavljajo politični kadri, kjer so v ospredju osebni, parcialni interesi. V Slovenski odškodninski družbi, delniški družbi, ki je z uveljavitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu prevzela upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, se vrstijo odstopi tako v nadzornem svetu kot tudi v upravi družbe.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo, da zaradi nespoštovanja veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu in političnega kadrovanja obstaja veliko tveganje, da se ogrozi privatizacija državnega premoženja in da bo privatizacija državnega premoženja potekala netransparentno, kar bi lahko pripeljalo do nadaljnjih velikih kraj državnega premoženja. Dani so vsi pogoji za krajo stoletja, o kateri je v začetku leta govoril tedanji vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov in sedanji

predsednik Državnega zbora, gospod Janko Veber. Zavestno ustvarjanje pogojev za netransparentno upravljanje in privatiziranje dejansko pomeni veleizdajo države. Ob tem bi poudarili, da je glede prodajnega predloga, ki ga je vlada Alenke Bratušek podala na začetku poletja v Državni zbor, celo predsednik Socialnih demokratov dr. Igor Lukšič cinično izjavil, da je takšen predlog slabši od klasifikacije in predloga, ki ga je v Državni zbor predložila vlada Janeza Janše.

Namesto z izvajanjem določb veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu je Ministrstvo za finance po 4 mesecih dela vlade Alenke Bratušek v začetku meseca septembra na svoji spletni strani objavilo nov predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu. Ta zakon je pred dnevi Ministrstvo za finance oziroma Vlada Republike Slovenije poslala tudi v Državni zbor, na kar ga je predsednik Državnega zbora zaradi pomanjkljivosti zavrnil, kar izkazuje novo šlamparijo vlade Alenke Bratušek, pri tem pa je treba poudariti, da je Slovenska demokratska stranka že v začetku septembra, ko je bil ta zakon prvič javno objavljen, opozorila, da bo predlagani zakon imel finančne posledice za proračun. Na vse to smo opozorili tudi ministra za finance, ki nam je ta zakon predstavil. Kljub vsemu se je šlamparija te vlade ponovila, in sedaj se postavlja vprašanje, kakšni so dejanski nameni koalicije z upravljanjem državnega premoženja oziroma z nadaljevanjem privatizacije.

V zadnjih dneh smo priča, da vlada Alenke Bratušek intenzivno hodi po tujini – Düsseldorf, Milano, Pariz, Moskva –, kjer promovira Slovenijo s privatizacijo podjetij. V Slovenski demokratski stranki smo zaskrbljeni, kajti verjamo, da verjetno ta vlada ponuja celotno premoženje, kljub temu, da je upravljanje državnega premoženja v danem trenutku brez klasifikacije, brez jasne strategije in brez soglasja Državnega zbora. Poudarili bi, da so Socialni demokrati ob klasifikaciji, ko je vlada Janeza Janše predlagala, da se začnejo prodajni postopki samo z eno naložbo, in sicer Telekomom, izvajali vik in krik. Poslušali smo besede o veleizdaji, o kraji stoletja. Kaj pa danes, spoštovana koalicija? Prepričani smo, da je ta koalicija dvojnih meril in dvojnih načel. Spomniti je treba, da novi zakon ne predvideva nobenega člana opozicije v nadzornem svetu in da si je vlada Alenke Bratušek v celoti podredila upravljanje državnega premoženja.

Verjamo, da je odgovornost za upravljanje državnega premoženja na strani Vlade Republike Slovenije, vendar je privatizacija v interesu vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije in pa Slovenske odškodninske družbe in Kapitalske družbe. Treba je poudariti, da je bil eden izmed pogojev za umik podpisov s strani Pozitivne Slovenije pod tedanjo taktirko vlade Alenke Bratušek ta, da se zakon spremeni in da ima opozicija v

nadzornem svetu tri člane. Danes se je Vlada odločila, da opozicija ne bo imela niti enega. Prvotni zakon, sedanji veljavni, predvideva, da ima opozicija v nadzornem svetu enega člana. Ocenjujemo tudi, da se brez prenosa lastništva premoženja Republike Slovenije na Slovenski državni holding pod velik vprašaj zastavljata finančna stabilnost in kapitalska ustreznost Slovenskega državnega holdinga. Brez prenosa naložb, ki so sedaj v lastništvu Republike Slovenije, bomo težko govorili o upravljanju državnega premoženja. Lahko bomo govorili o vodenju državnega premoženja, in se s tem postavlja tudi vprašanje, ali je to v skladu s smernicami OECD.

V Poslanski skupini SDS želimo izpostaviti tudi nenačelnost in dvojna merila pri pripravi novele omenjenega zakona. Sedanje koalicijske stranke niso povabile opozicije k pripravi tega zakona, v času vlade Janeza Janše pa je bila ustanovljena posebna delovna skupina, v kateri so sodelovale vse parlamentarne stranke s svojimi političnimi in strokovnimi sodelavci. Predlagani zakon je napisan pomanjkljivo. Manj pomembne zadeve v zakonu so prenormirane, bolj pomembne zadeve so podnormirane. V Poslanski skupini SDS največjo pomanjkljivost novega predloga zakona vidimo tudi v igranju s Kapitalsko družbo. Kapitalska družba je postala predmet igrčke in peskovnika koalicijskih strank. Absolutno bomo v Slovenski demokratski stranki zahtevali, da zakon še vedno predvideva, da bo ali holding ali Kapitalska družba imela obveznosti plačevanja vsaj 50 milijonov letno za uravnavanje pokojnin. Prepričani smo, da je za vzdržnost in stabilnost pokojninske blagajne pomembno, da se v zakon prenese tudi določba iz sedanjega zakona, ki predvideva, da se 10 % kupnin od prodaje premoženja SDH prenese v pokojninsko blagajno.

Zaskrbljujoče je tudi to, na kakšen način sedanji predlog zakona predvideva prenos deleža Zavarovalnice Triglav s ZPIZ na SDH. Pri takšnem načinu prenosa ne izključujemo, da obstaja veliko tveganje, da bo pokojninska blagajna pri tem oškodovana. Prav tako se postavlja vprašanje, ali predlagani zakon vsebuje vse varovalke, da ne bo prišlo do brezglavih prodaj, kajti ni določenih kriterijev, ni določene metodologije in ni določenih pogojev, kaj se bo delalo s kupninami, ki jih bomo dobili od privatizacije. V Poslanski skupini SDS smo prepričani, da se Slovenija s privatizacijo ne more več igrati. Mislim, da je Slovenija v tujini predvsem v letih 2009 in 2011 postala zelo nekredibilen partner. Ponujali smo podjetja, hkrati smo pa držali figo v žepu, predvsem pod taktirko vlade Boruta Pahorja. Ali se bo ta scenarij sedaj ponovil? Vlada ponuja celotno premoženje v Düsseldorfu, Parizu, Moskvi, Milanu brez soglasja Državnega zbora. Spoštovana koalicija, v Slovenski demokratski stranki si ne predstavljamo, kakšen vik in krik bi

sedanja koalicija zganjala, če bi si isto zadevo privoščila vlada Janeza Janše.

V Slovenski demokratični stranki pozivamo koalicijo, vlado Alenke Bratušek in Ministrstvo za finance, da se čim prej resneje lotite upravljanja državnega premoženja, da spoštujete veljavni zakon in da v Državni zbor predložite klasifikacijo in strategijo upravljanja državnega premoženja. Žal na odboru za finance včeraj ni bilo posluha. Koalicija je naša ponovna priporočila zavrnila. Upravljanje državnega premoženja je odgovornost Vlade Republike Slovenije, vendar državno premoženje ni v lasti te vlade. Ta vlada dela vse, da si to državno premoženje privatizira in da ga upravlja tako, kot oni hočejo. V Slovenski demokratični stranki smo vedno podpirali postopke privatizacije, vendar pod pogojem, da privatizacija poteka na transparenten način in da Državni zbor da soglasje in določi, katera podjetja so strateška in katera podjetja so za prodajo. Prepričani smo, da bo današnja razprava lahko odkrila še marsikaj. Še enkrat pa apeliramo na Vlado Republike Slovenije, vlado Alenke Bratušek, in Ministrstvo za finance, da upoštevajo priporočila, ki jih je predlagala Slovenska demokratična stranka. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala za podano dopolnilno obrazložitev.

Predlog priporočila je na 77. nujni seji 10. 12. 2013 obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Ker po končani razpravi odbor točk predloga priporočila ni sprejel, je bila obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj!

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 77. nujni seji dne 10. 12. kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila v zvezi s problematiko upravljanja državnega premoženja, EPA 1625–VI, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Prejeli smo mnenje Zakonodajno-pravne službe. Na seji so prisostvovali predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe, predstavniki KD d. d., D.S.U d. o. o., *Modre zavarovalnice d. d.*, *Elesa d. o. o.*, *Soda d. o. o.*, *Borzna d. o. o.* Najprej je podal uvodno obrazložitev predstavnik predlagateljev Marko Pogačnik, ki je opozoril na nespoštovanje Zakona o Slovenskem državnem holdingu, na netransparentno upravljanje in prodajo državnega premoženja ter na problematično rešitev sestave nadzornega sveta, ki je predvidena v novem predlogu zakona o SDH. Državna sekretarka na Ministrstvu za finance pa je povedala, da Vlada glede na upravljanje državnega premoženja deluje transparentno ter

da ji to omogočajo prehodne in končne določbe Zakona o Slovenskem državnem holdingu, natančneje 38. člen.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da so pripombe razvidne iz pisnega mnenja. V razpravi so iz vrst opozicijskih poslanskih skupin opozorili na netransparentno upravljanje z državnim premoženjem, saj so menili, da uporabo prehodnih in končnih določb ne upravičuje dejstvo, da nova klasifikacija in smernice upravljanja kapitalskih naložb še niso bile vložene. Poslanci iz vrst koalicije so povedali, da veljavni Zakon o Slovenskem državnem holdingu ni v celoti realiziran, se pa primerno uporabljajo prehodne in končne določbe tega zakona. Menili so, da je predlagano priporočilo vsebinsko nepotrebno, saj je nov zakon že predložen v Državni zbor, so pa izrazili pričakovanje glede priprave strategije upravljanja kapitalskih naložb, klasifikacije in smernic. V nadaljevanju je predstavnik Soda predstavil način dela Soda v procesu privatizacije in tudi povedal, da delovanje po prehodnih določbah veljavnega zakona traja že predolgo. Povedal je, da je cilj upravljanja, da se 15 podjetij iz seznama prodaje proda čim bolje ter se s tem pridobi oziroma zadrži zaupanje predlagateljev. Po razpravi je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh delih predloga akta in ga ni sprejel.

Ker predlog priporočila na matičnem telesu ni bil sprejet, je bila na podlagi razlage drugega odstavka 61. člena Poslovnika Državnega zbora v povezavi z določbami, ki urejajo obravnavo na matičnem delovnem telesu, Komisije za poslovnik z dne 9. februarja 2009 obravnava predloga akta na matičnem delovnem telesu končana. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo dajem ministru za finance dr. Urošu Čuferju.

DR. UROŠ ČUFER: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Na današnji izredni seji Državnega zbora smo se zbrali na pobudo poslank in poslancev Poslanske skupine SDS, ki podajajo Predlog priporočila v zvezi s problematiko upravljanja državnega premoženja. Poleg tega poslanci diskutirajo tudi nekatere rešitve iz novega predloga zakona o SDH, ki ga je Vlada sprejela 5. 12. in ga bo Državni zbor kmalu tudi obravnaval. Poudaril bi tri zadeve. Prvič, skupina poslancev izpostavlja, da Vlada v skladu z veljavnim Zakonom o SDH ni vložila predloga klasifikacije naložb SDH in predloga smernic upravljanja družb. Tu je treba poudariti, da je Vlada februarja 2013 v soglasje Državnemu zboru predložila predloga klasifikacije in smernic, ki pa sta bila na 13. redni seji Državnega zbora 24. 4. zavrnjena. Na tisti seji

Državnega zbora sem med drugim tudi poudaril, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu relativno nedomišljen v delu, ki se nanaša na prenos naložb države na holding, kar lahko tudi močno ovira postopek privatizacije. Ob tem sem vam obljubil pripravo paketa podjetij za privatizacijo, podano v potrditev Državnemu zboru, kar je bilo realizirano, in ga je Državni zbor tudi potrdil dne 21. 6. 2013.

Moja druga obljuba se je nanašala na pripravo novele obstoječega Zakona o SDH, ki pa je še v realizaciji. Dejstvo je, da se je pri pripravi predlogov za spremembe in dopolnitve SDH izkazalo, da je bilo teh več kot ena tretjina, tako da smo se morali lotiti povsem novega zakona, ki ga je Vlada sprejela prejšnji teden in tudi posredovala v Državni zbor. Druga stvar, ki bi jo poudaril, je ta, da skupina poslancev ugotavlja, da naj bi bil zaradi odsotnosti smernic in klasifikacije ogrožen proces privatizacije in da naj bi slednja potekala na nepregleden način. Tukaj bi ponovno poudaril, da je paket privatizacije 15 podjetij dobil soglasje Državnega zbora. Poudariti je treba, da je bil prvotni predlog Vlade dopolnjen ravno zaradi zagotavljanja načela preglednosti, in Vlada je tako še posebej poudarjala svojo zavezanost k preglednosti postopkom. Tretja stvar, ki bi jo poudaril, je ta, da skupina poslancev problematizira tudi nov predlog zakona o SDH, ki ga bo Državni zbor v kratkem obravnaval, vendar bi bilo več o tem smiselno govoriti v razpravi ob sprejemanju zakona v Državnem zboru, ko se bo Državni zbor tudi formalno seznanil z zakonom in ko se bomo lahko vsi o tem enako in odprto pogovarjali.

Glede na predlog skupine poslancev in poslank, ki na podlagi teh opozoril Državnemu zboru predlaga sprejetje priporočil, in glede na to, da od Vlade pričakuje, da v 8 dneh poda poročilo o razlogih za nespoštovanje veljavnega zakona, da v 14 dneh v sprejetje Državnemu zboru predloži smernice klasifikacije in da v 14 dneh predloži kandidate za člane nadzornega sveta SDH, ugotavljam, da je Vlada Državnemu zboru že poslala pisno priporočilo, kar je bilo že pojasnjeno tudi na včerajšnji seji Odbora za finance in monetarno politiko. Glede na to, da je Vlada prejšnji teden potrdila predlog novega zakona o SDH, ocenjujem, da je vložitev predloga klasifikacije in smernic ter predloga kandidatov v tem trenutku nepotrebna in ne bi prinesla dolgoročne rešitve na področju upravljanja z javnim premoženjem, temveč bi samo prispevala k ... / znak za konec razprave/ ... nepreglednosti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za uvodno obrazložitev mnenja Vlade.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo dajem gospe Mariji Plevčak, ki bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Vsem prisotnim prav lep pozdrav!

Ko smo v Poslanski skupini DeSUS proučili zahtevo za sklic izredne seje v zvezi s problematiko upravljanja državnega premoženja in argumentacijo te zahteve, nam je bilo takoj jasno, da je popolnoma utemeljena. To, da imamo Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki je veljaven in bi se moral v popolni meri tudi izvajati, je tudi poslancem v DeSUS popolnoma jasno. Prav zato se tudi naša poslanska skupina sprašuje, zakaj za vruga se zakon ne izvaja. Ampak glede na menjavo vlade, preoblikovanje koalicijske in opozicijske sestave ter posledičnih konceptualnih sprememb glede problematike upravljanja državnega premoženja nam je jasno in razumljivo tudi to, zakaj veljavni zakon ni zaživel. Sedanja vlada oziroma minister za finance je takoj na začetku svojega mandata, in sicer ob obravnavi takrat pripravljenih in v Državnem zboru obravnavanih predlogov klasifikacije naložb in smernic upravljanja naložb, obljubil te dokumente v novi vsebini do konca junija. Ponovno je bil ta rok določen za mesec september – letošnjega leta, da ne bo pomote –, kar je javno zagotovila tudi predsednica Vlade.

Ker se ni nič zgodilo, smo zopet dobili zgolj obljubo, da bo gradivo pripravljeno do konca leta. Prazne obljube. Zato se čudimo neaktivnosti Vlade in Ministrstva za finance. V 10 mesecih svojega delovanja namreč nista resno pristopila ne k spremembam Zakona o Slovenskem državnem holdingu niti k pripravi potrebnih spremljajočih dokumentov. Vsi skupaj pa so ključna podlaga za upravljanje državnih naložb. Za slednje vemo, kako se upravljajo – slabo. To se odraža v izjemno slabem gospodarskem stanju. Namesto, da bi se upravljavci podjetij, kjer ima država svoj delež, kot dobri gospodarji trudili za razcvet in razvoj teh podjetij, so z njimi gospodarili izjemno neodgovorno in jih uporabljali za strankarske obračune in boj za prevlado, kar pa je nedopustno. Še več, prepričani smo, da je v določenih primerih celo kaznivo. Vse to so razlogi za to, da je res že skrajni čas za spremembo načina upravljanja državnega premoženja, da se bo vsaj to, kar je še ostalo, lahko pozitivno rezultiralo v gospodarstvu.

Tu je sedaj ključnega pomena tudi to, da bi imeli sočasno z zakonom oblikovano tudi strategijo upravljanja in jasno gospodarsko usmeritev Slovenije za naslednja leta. Na tem mestu se lahko zato upravičeno sprašujemo o tem, kaj se dogaja na obiskih naše premierke v tujini. Poslanska skupina DeSUS je predsednici Vlade tudi predlagala, da se opravi skrben pregled premoženja, zlasti Kada, Modre zavarovalnice ter tudi premoženje in obveznosti Soda. Pričakujemo, da bomo podatke dobili preden bomo v parlamentu odločali o predlogu novega zakona o Slovenskem državnem holdingu. Bojimo se, da se o tako pomembnem vprašanju, kot je prodaja preostanka državnega

premoženja, ne bi odločali na prelahkoten način, brez natančnih podatkov, zakaj se prodaja prav določen del premoženja oziroma delež posamezne družbe, in brez vedenja o tem, na podlagi česa se je nekdo odločil o prodaji posameznih naložb.

Če se sedaj malo ustavim še pri tem predlogu zakona, ki nam ga je v Državni zbor prinesel Miklavž ali pa mogoče tudi parkelj. Prvič, Vlada je sprejela in poslala v obravnavo Državnemu zboru predlog zakona, ki ni bil niti koalicijsko usklajen – ne samo to, ni bil niti usklajevan, da ne izgubljam besed o nespoštovanju protokola o sodelovanju koalicije. Za nameček pa zakon še ni v zakonodajni proceduri, saj je bilo ugotovljeno, da ne izpolnjuje osnovnih pogojev za zakonodajni postopek. Takšen lapsus – lapsus? Ne, takšna šlamparija nakazuje na neresnost oziroma nevestnost dela finančnega ministrstva. Pri tako pomembni materiji nikakor ne moremo mimo finančnih posledic za državni proračun, ki pa zagotovo bodo.

V nadaljevanju se bom dotaknila še oblikovanja oziroma sprejemanja sedaj veljavnega zakona o holdingu v primerjavi z oblikovanjem in sprejemanjem novega besedila predloga zakona te vlade. Sedanja koalicija je praktično v celoti sodelovala pri nastajanju sedaj veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu, takrat seveda nekateri v vlogi opozicije. Ure in ure naporov, ki smo jih vložili pogajalci v delovni skupini pod vodstvom poslanca Marka Pogačnika, so tako vržene stran, saj ni bilo storjeno praktično nič od tega, kar zapoveduje veljavni zakon. Zakaj govorim o tej pogajalski skupini? Želim poudariti oziroma spomniti, da se je veljavni zakon pisal oziroma oblikoval z roko v roki tedanje koalicije in opozicije. Naj na tem mestu izkoristim priložnost, da v imenu celotne Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije izrazim pohvalo za takšen odnos in način dela tedanji vodilni stranki takratne koalicije.

Potek nastajanja predloga novega besedila zakona je pravo nasprotje prejšnjemu. Ne samo, da Vlada oziroma ministrstvo ni pristopilo k oblikovanju skupne delovne skupine, ampak niti usklajevanja koalicijskih partneric niso bila omogočena, posledično pa tudi niso bila izvedena, vsaj ne na način skupnih koalicijskih usklajevanj. Kolikor nam je znano, je vsaka koalicijska partnerica opravljala posamična sestankovanja na temo holdinga. Potem so tukaj še posamična pogajanja s predstavniki delodajalcev in predstavniki delavcev, in verjetno je še kakšna druga civilna družba. Minister, predsednica Vlade, to ni dobro in ni zdravo zavoljo tega, ker s parcialnimi interesi, ki so morebiti celo popolnoma osebni, ter morebitnimi lobističnimi vplivi dobimo zakonske rešitve, ki bodo daleč od tega, da bi sledile splošnemu javnemu interesu po učinkovitem, gospodarnem in preglednem upravljanju državnega premoženja.

Kakorkoli, verjetno bomo sezono zasedanj Državnega zbora v letu 2014 odprli z obravnavo novega predloga zakona. Njegove vsebine sicer danes še ne bomo obravnavali, ampak kljub temu naj tukaj izrečem pričakovanja Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki smo jih, to moram priznati, v pogovoru s predsednico Vlade nekoliko zblížali. V naši poslanski skupini stojimo trdno na stališču, da mora Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja ostati samostojna pravna oseba s svojimi lastnimi organi. Pri tem smo zblížali stališča o tem, da je vodenje postopka glede prodaje premoženja pospravljeno pod eno streho. Ostale vidike upravljanja pa bo Kapitalska družba izvajala samostojno. Za nas je ključnega pomena, da premoženje ne preide pod lastništvo SDH in da le-ta ne more in ne sme razpolagati s kapitalsko naložbo v Kadu.

Pri tem vztrajamo zato, ker želimo, da se ohrani in spoštuje namen Kapitalske družbe, to pa je zagotavljanje dolgoročno finančno vzdržnost pokojninske blagajne in s tem varnost in stabilnost sedanjih in bodočih pokojnin. DeSUS je v tem mandatu sklenil že precej kompromisov. Čas krize in vprašljiva politična stabilnost to zahtevata od nas, a tokrat bomo vztrajali pri tem, da Kad ostane samostojen skrbnik upokojenskega premoženja. Tako je za nas aktualno tudi razmišljanje o izpolnitvi zakonske zaveze iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju 2 po ustanovitvi rezervnega demografskega sklada do konca leta 2014 in določitvi virov zanj. Pri tem pričakujemo, da bo kot eden izmed virov sklada vsekakor določen tudi prispevek iz naslova kupnin od prodaje državnega premoženja. Z ozirom na to, da bomo v kratkem sprejemali nov zakon in strategijo upravljanja, so bila na nek način predlagana priporočila Slovenske demokratske stranke iz zahteve za izredno sejo res nepotrebna. Kar pa se tiče današnje razprave, pa od nje pričakujemo, da bo zelo konstruktivna, in tudi ocenjujemo, da bi lahko pripomogla k dobrim rešitvam za upravljanje državnega premoženja.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani gospod državni sekretar s sodelavci!

Naj uvodoma spomnim spoštovane kolegice in kolege, zakaj se je sploh vlada v letu 2012 odločila za spremembo sistema upravljanja državnega premoženja. Preprosto iz razloga, ker je bil sistem upravljanja državnega premoženja neustrezen in neučinkovit. Razpršen je bil med več upravljavcev, od AUKN, Soda, Kada, D.S.U., in več drugih institucij, donosi od tega premoženja pa so bili daleč pod

primernimi in daleč pod pričakovanimi. Namen ustanovitve Slovenskega državnega holdinga je bil združiti lastništvo in upravljanje državnih kapitalskih naložb v eni instituciji, v Slovenskem državnem holdingu, in na ta način doseči lažje, enotnejše, transparentnejše in bolj učinkovito upravljanje državnega premoženja. V preteklosti se je namreč pogosto dogajalo, da so družbe v lasti, Kad, Sod in AUKN, na skupščinah istih gospodarskih družb delovale oziroma glasovale nasprotujoče, saj so zasledovale, logično, različne cilje. Tako stanje je bilo nujno treba presekati.

Kljub številnim blokadam tedanje opozicije in sedanje koalicije je bil Zakon o Slovenskem državnem holdingu sprejet in je začel veljati 28. decembra 2012. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je zakonska podlaga za urejeno upravljanje državnih naložb v skladu z akti, ki jih zakon predpisuje. Najprej je to prva klasifikacija naložb, ki bi morala biti predložena Državnemu zboru v roku enega meseca od uveljavitve zakona, to je do 28. januarja 2013. Na ta način je dosežen cilj transparentnega upravljanja z državnim premoženjem ves čas od sprejetja zakona dalje. Pozneje pa mora potekati upravljanje in razpolaganje z državnimi kapitalskimi naložbami v skladu s strategijo upravljanja premoženja v Slovenskem državnem holdingu, ki bi jo morala pripraviti uprava Slovenskega državnega holdinga v roku šestih mesecev od njenega imenovanja. Čeprav je Zakon o Slovenskem državnem holdingu sprejet in velja, se preprosto ne izvaja.

Z nastankom politične krize spomladi letos in s spremembo vlade je ustanavljanje Slovenskega državnega holdinga preprosto zamrlo. Namesto klasifikacije naložb, ki bi morala biti že davno sprejeta, je Vlada brez vsakih vnaprejšnjih kriterijev določila 15 gospodarskih družb, ki jih je namenila prodaji. Kot rečeno, za te gospodarske družbe vse do danes ne vemo, kakšne vrste naložb predstavlja naložba posamične družbe, torej ali gre za strateške, pomembne ali portfeljske naložbe. Ne vemo, kako potekajo postopki prodaje, po kakšni časovni dinamiki. Postopki so skrajno netransparentni. Upam, da ne bodo vsi potekali tako kot prodaja Fotone, pri kateri je Slovenija spet zdrknula na kredibilnosti vsaj za en klin na lestvici. O tem, kakšni bodo poslovni rezultati v gospodarskih družbah, kjer ima država svojo naložbo, bomo govorili ob pripravi poročil ob zaključku poslovnega leta, in bojim se, da bodo še slabši kot pretekla leta.

V Novi Sloveniji – krščanskih demokratih smo izjemno zaskrbljeni nad tem, da vlada kot hierarhično najvišji organ izvršilne oblasti sprejetih zakonov preprosto ne izvaja. Vlada ne izvaja sprejetih zakonov! Vlada bi morala sprejeti predpis spoštovati in ga izvrševati ne glede na to, ali se z njim strinja ali ne. Že sprejeti predpisi so zavezujoči za katerokoli vlado, vse dokler niso spremenjeni.

Lahko si predstavljamo, kakšno sporočilo Vlada na ta način posreduje svojim državljanom. Predpisa, ki Vladi ne ustreza, pač ne izvaja. To je praksa vlade Alenke Bratušek. Na ta način sedanja vlada utrjuje prepričanje, da imamo pravno državo dveh vrst. Krščanski demokrati protestiramo zaradi takšnega načina vladanja. Predloge priporočil smo na matičnem delovnem telesu, na odboru za finance podprli, saj je njihova vsebina opomin Vladi na izpolnjevanje njenih zakonskih obveznosti. Sedanja vladna koalicija predloga priporočil ni podprla, saj očitno ne prepoznava neizvajanja sprejetih zakonov kot velikega problema, ki pomembno prispeva k stanju, kakršno je v Sloveniji na področju pravne države. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani prisotni, predstavniki Vlade!

Danes bomo obravnavali Predlog priporočila v zvezi s problematiko upravljanja državnega premoženja. Danes bomo tudi poslušali razpravo o problematiki, ki se je zavedamo vsi in ki je še eno od področij, ki, tako kot premnoga druga, delijo ta narod. Vsekakor je to področje, ki je izrazitega pomena za slovensko prihodnost. Danes ne bomo opravili samo javne razprave, kjer bomo soočili mnenja enih in drugih, ampak bomo danes razpravljali o očitkih, ki so jih predlagatelji te izredne seje zapisali v obrazložitvi sklica izredne seje in ki jih na grobo lahko razdelimo na očitke dveh vrst. V prvi skupini so očitki, ki se nanašajo na neuresničevanje določb veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu, in v drugi skupini so očitki, ki se nanašajo na neprimerne rešitve novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki jo je mesec pred tem sprejela Vlada Republike Slovenije in o kateri bodo poslanci opravili splošno razpravo na januarski redni seji Državnega zbora.

Začnimo s prvo skupino očitkov. Predlagatelji pravijo, da se določbe lani sprejetega Zakona o Slovenskem državnem holdingu ne izvajajo. Slovenski državni holding ni zaživel, saj skladno z 32. členom Zakona o Slovenskem državnem holdingu Vlada v Državni zbor ni vložila predloga klasifikacije naložb holdinga ter tudi ne predloga smernic upravljanja naložb. Vlada prav tako ni v skladu s 40. členom Zakona o Slovenskem državnem holdingu predlagala kandidatov za člane nadzornega sveta. Predlagatelji Vladi tako očitajo, da so tako, in tu pozor, nastopili pogoji za krajo stoletja, za netransparentno upravljanje in privatizacijo, kar pomeni izrazito politično kadrovanje. Tako pravijo predlagatelji. Spoštovani, to so izredno težke besede, ki zahtevajo nekaj pozornosti. Nisem siguren, da se predlagatelj zaveda trditve. Očitki, ki so jih

zapisali v obrazložitvi sklica izredne seje, nikakor niso nedolžni.

Če povem še nekoliko drugače. Predlagatelj je istočasno podal tudi prijavo, obtožbo in sodbo tej vladi. Izjemno težke besede, ki pa meni in Poslanski skupini Pozitivna Slovenija povedo le to, da imajo predlagatelji očitno izrazito fiksne ideje o zaroti. Če nas v zadnjih mesecih v kaj prepričujete, nas v to, da razvijate teorije zarote, in sicer gre nekako tako: vsi, ki niso z nami, so proti nam oziroma kar ni po naše, je proti nam. Tu ni možnosti za obstoj normalnega, kulturnega in civiliziranega dialoga. Če kaj lahko potrdimo z branjem obrazložitve zahteve za izredno sejo, je to, da je papir tisti, ki prenese vse, ampak žal moram ugotoviti, da ta papir res prenese čisto vse. Očitane nam, da nismo sprejeli vaših klasifikacij naložb holdinga in smernic upravljanja naložb, ki ste jih Državnemu zboru predložili v trenutku, ko v Državnem zboru niste več imeli večine. Dokumenta sta bila zavrnjena kot konceptualno neustrezna, koncept pa se je skladno s koalicijsko pogodbo spremenil tako, da se neposredne naložbe države ne prenese v last holdinga. Holding s temi naložbami države le upravlja, lastnica pa je še vedno Republika Slovenija.

To, spoštovani, je bistvena razlika od tistega, kar ste želeli početi vi, pa vam ni uspelo. Če povem drugače: razlika je v odnosu do lastništva. Navsezadnje je to vidno tudi iz uvodnega člena novele, ki pravi, da mora biti funkcija lastništva države ločena od ostalih funkcij, ki jih država opravlja. Tako ločimo med oblastništvom in lastništvom. Vaše tako opevane smernice in klasifikacija v noveli nista več predvidena kot ključna dokumenta za ustanovitev holdinga. Ta bo ustanovljen s preoblikovanjem Slovenske odškodninske družbe v Slovenski državni holding z dnem uveljavitve zakona. Strategija upravljanja naložb ali če se bolj natančno izrazim, prvi predlog strategije upravljanja naložb mora biti predložen v treh mesecih od začetka veljavnosti samega zakona. Naložbe znotraj strategije morajo biti razvrščene glede na vrsto. Nesmiselno bi bilo, da se pripravljajo nove smernice in nova klasifikacija naložb holdinga, če pa ugotavljamo, da novela predvideva drugačno ureditev. Enako je tudi s kandidati za nadzorni svet, a se bomo temu očitku posvetili še nekoliko kasneje.

Gremo naprej. Predlagateljji Vladi nadalje tudi očitajo, da novela Zakona o Slovenskem državnem holdingu – naj samo za osvežitev povem, da govorimo o tisti noveli zakona, ki so jo nekateri opozicijski poslanci videli, drugič pa ne, in vsi se strinjajo glede tega, da novela ogroža stabilnost pokojninskega sistema, saj iz določb izhaja, da se bo Kapitalsko družbo v celoti preneslo pod okrilje holdinga, in to na način, da se iz zakona črta določba, ki zavezuje Kad k letnemu nakazilu 50 milijonov evrov za usklajevanje pokojnin, ter določba, ki določa, da se 10 % kupnin, ki jih dobi

SDH, nameni za zagotavljanje dodatnih sredstev za Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Slednje bo tako – mnenje predlagateljev – ogrozilo stabilnost pokojninske blagajne tudi zato, ker novi holding ne opravlja učinkovitega in preglednega upravljanja tistega dela državnega premoženja, ki je bil ob privatizaciji namenjen pokojninski blagajni. Če kaj, to kaže na izrazito ozko gledanje problematike o vzdržnosti pokojninskega sistema in pokojninske blagajne.

Že danes vemo, da pokojninska reforma, ki ste jo predlagali in smo jo lani sprejeli, ne zadostuje, in to veste prav vsi v tej dvorani. To vemo manj kot leto dni od samega sprejetja. Vemo, da bo za stabilnost pokojninske blagajne potrebno mnogo več kot 50 milijonov evrov, ki jih Kad zagotavlja ali pa ne zagotavlja. Vemo, da bo potrebno več kot 10 % kupnin od privatizacije. Mimogrede, kaj pa takrat, ko ni prodaje kapitalskih naložb? Kaj pa tista leta, ko se nič ne privatizira? Od kod se bo obračunalo 10 % za pokojninsko blagajno? Za stabilnost pokojninske blagajne, dolgoročno vzdržnost bo, spoštovani, treba skleniti nov medgeneracijski sporazum, ki bo vsekakor moral preiti preko enega zakona, kot je na primer Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Potrebna bo nova družbena, nekakšna medgeneracijska pogodba, dogovor, ki bo na ta način marsikatero stvar razčistila. Ne vem, mogoče je tudi to, kar sedaj govorim, veleizdaja, saj to pomeni, da veljavna reforma pokojninskega sistema le ni bila tako odlična, kot smo jo sprejeli in kot se največkrat sami zelo radi na glas pohvalite.

Pa pojdimo naprej. Očitane nam, da je novela, tista fantomska seveda, ki ste jo videli in je obenem niste videli, v nekaterih delih prenormirana, v drugih pa podnormirana. Poglejmo naprej, kje se kaže tista prenormiranost. Uspel sem videti to novelo in sem tudi proučil področje očitane prenormiranosti. Jaz bi se drugače izrazil. Gre bolj za določanje pomembnosti ali pa prioritete. Pravimo, da se tem tako imenovanim prenormiranim področjem samo posveča več pozornosti. Prvič se v tako sistemskem zakonu posebej ureja področje nadzora s strani Računskega sodišča. Prvič se posebej na tak način ureja področje integritete in odgovornost tako članov uprav holdinga kot članov nadzornih svetov v samem holdingu in v družbah, kjer ima Republika Slovenija svoje naložbe in uprave. Tako je, spoštovani prisotni, in nič drugače. Ko jasno zahtevaš odgovornost od vseh članov uprav, vseh članov nadzornih odborov, ko jasno podeliš pristojnost nadzora protikorupcijski komisiji, Računskemu sodišču, ko jasno zavežeš holding k upoštevanju Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, takrat si obtožen veleizdaje in očita se ti, da ustvarjaš pogoje za krajo stoletja, za netransparentno upravljanje in privatizacijo, ki je izrazito politično samo navadno kadrovanje.

Tako je pri nas v praksi. Če nisi z nami, si proti nam, in če si proti nam, so dovoljena vsa sredstva za tvojo diskreditacijo, in to kar naprej od samega začetka. Novela Zakona o Slovenskem državnem holdingu daje poudarke prav na tistih področjih, ki končno lahko pomenijo odmik od neke prakse, ki jo mnogi označujejo kot izrazito neučinkovito, ki državno lastništvo povezuje z negativno asociacijo, kar je avtomatično pomenilo politično in s tem nestrokovno kadrovanje, ki pomeni plenjenje državnega premoženja, ki pomeni nepotizem in še bi lahko naštevali. Vlada Alenke Bratušek je z novelo posegla prav v to področje, ki koruptivno loči od korporativnega, predlagatelj pa dodatno dodaja drobnjakarsko upravljanje državnega premoženja. Vlada Alenke Bratušek se je ob svojem nastanku zavzela, da bodo, ko govorimo o upravljanju državnega premoženja, prevladovali gospodarske zakonitosti in ne politične. Predlagatelji nam očitajo prav to – zakaj v noveli ni predvidena sestava nadzornega sveta holdinga po principu uravnoteženja opozicijskih in koalicijskih predstavnikov. Res nam to očitate. Zakaj se odločate za strokovno sestavljen nadzorni svet pred političnim? Zakaj se tega kar naprej branite, če pa govorite, da politika nima več kaj iskati v gospodarstvu?

Mislím, da komentar ni potreben. Dovolj je le, da si postavite ogledalo pred seboj in zopet boste žal videli eno in isto – sebe in svojo kruto realnost. Glede na obtožbe, ki ste jih zapisali v zahtevi za sklic današnje seje, žal ne morem drugače, kot da se vprašam po vaših namenih. Opravičila, ki bi bil akt minimuma sposobnosti, vemo, da ne moremo pričakovati, glede vašega namena pa žal lahko le iz dneva v dan ugotavljamo, da vse, kar počnete, počnete z namenom ustvarjanja razdora v slovenski družbi, z namenom delitve na vaše, naše, tiste, ki so dobri in pošteni, in tiste, ki so lopovi. Naštel sem vam samo nekaj nedoslednosti, ki ste jih tako nametali po vaši zahtevi po sklicu izredne seje. Enostavno ne morem drugače, kot da se vprašam, kaj šele bo, ko se vaše grožnje in črne napovedi ne bodo uresničile. Kje boste takrat našli sovražnika? Fantomsko si ga boste spet izmislili. Vem, da mojstri teorije zarot in vaši laboratoriji ter bojazni nimajo svojih meja, saj ste le mojstri, mojstrstva pa so se učili – saj veste, kako to gre, in že kar nekaj let to traja, od tu do večnosti. Spoštovani zbrani, ugotovim lahko le, da je današnja izredna seja le še ena v nizu izrednih sej, ki jih sklicujete. Ne pomeni nič drugega kot navadno blokado procesov v tej državi. Je še ena tistih sej, ki so namenjene same sebi in verjetno promociji nekaterih posameznikov, ki bi se radi prikazali kot najbolj pošteni, čeprav so še včeraj sami predlagali popolnoma iste stvari. Na ta način sodelovati ne moremo. Upam, da se boste danes debelo, če ne drugače, vsaj zvečer, enkrat pogledali v ogledalo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima Romana Tomc, ki bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Pozdravljeni predstavniki ministrstva oziroma Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Prevelika prepletenost države in politike s poslovanjem podjetij je eden temeljnih problemov Slovenije. Neuspela tranzicija, ki temelji na neuspeli privatizaciji, je pripeljala do kaotičnih razmer, kjer so ogroženi temelji demokratičnega sistema, gospodarstvo ne more razviti vseh svojih potencialov, ljudje pa se namesto s čedalje višjo kvaliteto življenja ukvarjajo predvsem s tem, kako bodo preživeli iz dneva v dan. Iz perspektivne mlade države smo se v 20 letih uspeli znajti v položaju, ko nam ugledne mednarodne inštitucije vsak dan znova sporočajo, da smo v čedalje slabšem položaju. Gospodarske rasti si ne moremo obetati vsaj še nekaj časa, brezposelnost narašča, novih delovnih mest ni, birokracija čedalje bolj cveti, korupcija pa je, kot vse kaže, veliko večja, kot smo si bili pripravljene kadarkoli priznati. Očitno je, da naš poslovni model ni bil uspešen. Brez sprememb in odločnih potez, ki bodo gospodarski in družbeni razvoj postavile nazaj na zdrave temelje, si ne moremo obetati nobenega napredka, ampak kot se vse zdi, se koalicija temu modelu še vedno ni pripravljena odreči.

Veliko težav, pred katerimi smo si dolgo zatiskali oči, ostaja nerešenih, kot dve najbolj pomembni pa lahko štejejo sanacijo bančnega sistema in umik države iz gospodarstva. Ocenjujem, da je problem privatizacije mnogo večji in mnogo težje rešljiv kot sanacija bančnega sistema. Zakaj? Odgovor se skriva v identifikaciji tistih, ki bodo za rešitev enega ali drugega problema plačali ceno. Medtem ko bodo breme sanacije bank v največji meri nosili davkoplačevalci, bodo posledice privatizacije čutili predvsem tisti, ki so si državno lastništvo prisvojili in ga izkoriščali za bogatenje na svoj račun ter za vzdrževanje sistema, ki nas oddaljuje od evropskih standardov in razvitega sveta. Ni težko reševati problemov na ramenih drugih. Težje se je odpovedati privilegijem. Za bolj zdravo, odprto in konkurenčno okolje moramo zato zmanjšati vpliv države na gospodarstvo, in sicer tako, da velik del premoženja prodamo pravim lastnikom, za drugi del, ki pa bo zaradi posebnega pomena vendarle ostal v državni lasti, pa moramo zagotoviti strokovno in učinkovito upravljanje ter ločenost lastniške in upravljalvske funkcije, ločenost politike od vmešavanja v tekoče poslovne odločitve.

Kot osnovno, najpomembnejše in ključno vprašanje v povezavi z umikom države iz gospodarstva se postavlja naslednje: ali vlada Alenke Bratušek in ali ta koalicija s privatizacijo sploh misli resno? Ali res želi pretrgati vezi z

dosedanjo prakso in neuspešen model, ki temelji na povečevanju nacionalnega interesa, zamenjati z novim, drugačnim in uspešnim? Sosledje dogodkov, ki so dosegli vrh z zavrnitvijo vladnega predloga s strani predsednika Državnega zbora, daje slutiti, da ključni akterji, ki bi morali aktivno sodelovati in podpirati privatizacijo, držijo figo v žepu. Naj spomnim, vlada Janeza Janše je pripravila Zakon o Slovenskem državnem holdingu in ga lansko poletje intenzivno usklajevala ne samo s koalicijo, ampak tudi z opozicijo. Na škodo nekaterih strokovnih rešitev smo se na koncu vendarle dogovorili in dosegli kompromis, ki je bil sprejemljiv za vse. Vsaj zdelo se je tako. Pravi obraz se je pokazal prav kmalu. Pozitivna Slovenija je le nekaj minut pred iztekom roka zahtevala razpis referenduma, brez uspeha. Ustavno sodišče je zahtevo zavrnilo. Prejšnja vlada je zato naredila še naslednji korak. V skladu z določbami zakona je pripravila smernice in klasifikacijo naložb in oba dokumenta poslala v Državni zbor. Žal je vlada pred obravnavo zaradi znanih razlogov v Državnem zboru padla.

Opozicijski poslanci so v tem času postali koalicijski, zamenjali vlogo ter barvo in imeli zadostno večino glasov, s katero so zavrnili tako smernice kot klasifikacijo. V nadaljevanju smo namesto strateških dokumentov, ki naj bi dali odgovore na to, kaj, kako, pod kakšnimi pogoji se bo država umaknila iz gospodarstva, dobili seznam 15 podjetij, ki so namenjena prodaji. Za eno tretjino od navedenih so bili prodajni postopki tako ali tako že v teku, nekateri celo tik pred zaključkom. Prepričljivih odgovorov na vprašanja, zakaj so se ravno ta podjetja znašla na seznamu in katera so bila merila in kriteriji za izbor, nismo nikoli dobili. Smo pa dobili nov predlog zakona, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance. Ta dosedanji koncept postavlja na glavo. Predlog je Vlada, tako so poročali mediji, po napornih pregovarjanjih znotraj koalicije neusklajenega poslala v Državni zbor. Res je, da je minister predlog zakona tik pred zdajci predstavil tudi opoziciji, vendar brez realnih možnosti, da naši predlogi najdejo mesto v zakonu.

Epilog, kot rečeno, je vladni predlog doživel z zavrnitvijo s strani predsednika Državnega zbora. Vsi ti zapleti in nenehno novi manevri, ki so namenjeni zgolj pridobivanju časa, kažejo na to, da koalicija s privatizacijo ne misli resno ali pa da en del misli resno, drugi pa ne. Ne vemo natančno, kajti dejanja ne potrjujejo besed. Veliko teorije, veliko lepih obljub zamegli prave namere in dejansko stanje. Vse to kaže tudi na veliko neusklajenost znotraj koalicije. Zelo očitno je, da imajo koalicijske stranke o ključnih vprašanih nadaljnega razvoja Slovenije povsem različna stališča. Vendar časa za to, da bi se v miru in počasi začeli pogovarjati o tem, kakšna naj bi bila politika upravljanja z državnim premoženjem in kaj sodi v našo srebrnino in kaj ne, enostavno ni več. O tem bi

se morala koalicija pogovoriti takrat, ko je prevzela odgovornost za vodenje te države.

V tem času, ko ne vemo, katera podjetja so za Vlado strateška in katera ne, koliko premoženja namerava sploh ohraniti pod državnim okriljem, se vladna ekipa s predsednico Vlade na čelu udeležuje investicijskih konferenc v tujini, kjer privablja tuje investitorje k nakupu slovenskih podjetij. Pozdravljamo odločitve, da Vlada sodeluje pri predstavljanju Slovenije kot zanimive in privlačne destinacije za tuje investitorje, vendar mora biti povsem jasno, da naloga predsednice oziroma predsednika vlade ni, da bi prodajal podjetja. Vprašanje je tudi, kaj dobrega lahko predsednica Vlade sploh pove o slovenskem poslovnem okolju, da bi prepričala kupce, saj so zadnje leto zaznamovali predvsem novi davki in s tem poslabšanje konkurenčnega položaja in okolja. Države, s katerimi tekmujemo za naklonjenost vlagateljev, nas prehitujejo ena za drugo. Poudariti velja, da je zelo pomembno, kdo bodo novi lastniki, saj si ne želimo spekulativnih vlagateljev, ki jim ni mar za dolgoročni razvoj podjetij. Takšnim, ki so strateški, ni pomembna le cena, ampak tudi vse ostalo, kar bo vplivalo na njihovo poslovanje. Vse slabše in vse dražje poslovno okolje, vedno znova novi in novi davki ter tudi bojazen pred tem, da bo nekdo v zadnjem hipu potegnil zavoro in zaustavil privatizacijski proces, ne privablja, ampak odvrta resne vlagatelje.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo, da zaradi nespoštovanja veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu in političnega kadrovanja obstaja veliko tveganje, da se ogrozi privatizacija državnega premoženja in da bo leta potekala netransparentno. Še posebej pa bi želeli poudariti, da veljavni zakon poleg ločenosti premoženja od države in bolj uravnotežene sestave nadzornih organov zagotavlja tudi stabilnost in vzdržnost pokojninske blagajne. Nov predlog, ki ga pripravlja aktualna vlada oziroma ga je že pripravila, to vprašanje ureja drugače, kar vzbuja dvom, da bo premoženje, ki je bilo namenjeno pokojninski blagajni, porabljeno za druge namene. Na to možnost, ki je zelo realna, nakazuje tudi določba v nedavno sprejetem Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015. Čeprav menimo, da sestava nadzornega sveta ne bi smela biti ključna za učinkovitost prodaje in za učinkovitost upravljanja z državnim premoženjem, pa opozarjamo, da je nedopustno, da bi si v primeru uveljavitve novega zakona o Slovenskem državnem holdingu vlada Alenke Bratušek holding v celoti podredila, in sicer na način, da bo Vlada edina predlagateljica vseh petih članov nadzornega sveta.

Niti eno leto ni preteklo od tega, ko je bila bolj uravnotežena sestava nadzornega sveta temeljna zahteva poslancev Pozitivne Slovenije in Socialnih demokratov. Danes je

očitno razmišljanje popolnoma drugačno. Naj ob zaključku ponovno izpostavim temeljno vprašanje, povezano z nadaljnjim razvojem gospodarskega sistema v Sloveniji, in ključno vprašanje upravljanja z državnim premoženjem: ali vladajoča koalicija in ali Vlada misli resno? Če je temu tako, potem naj na podlagi že veljavnega zakona, ki predstavlja dobro podlago, čim hitreje in transparentno nadaljuje s procesom, seveda ob jasno izdelanih merilih in kriterijih, ki morajo izhajati iz spremljajočih dokumentov, ki naj jih čim prej pripravi – smernice upravljanja naložb in klasifikacijo naložb.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Matevž Frangež, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Socialni demokrati smo odločeni, da v Sloveniji uveljavimo sodobne, moderne standarde korporativnega upravljanja, ki bodo zagotovili odgovorno upravljanje državnega premoženja. To ni stališče, ki bi ga izumili danes ali ob tokratnem sprejemanju Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Socialni demokrati smo bili pionirji uvajanja odgovornega in sodobnega korporativnega upravljanja v tej državi takrat, ko smo kot vodilna politična sila v državi Državnemu zboru predlagali v sprejetje zakon o upravljanju kapitalskih naložb države, uveljavili Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, ki je v času zgolj enega leta vzpostavila vse potrebne podlage za to, da bi se donos, prihodki v državni proračun iz naslova upravljanja krepili, da bi se vzpostavila etična podlaga za pošteno upravljanje in uveljavljanje odgovornosti in da bi se s tem Slovenija uvrstila v krog tistih držav, ki spoštujejo in negujejo državno premoženje kot pomemben razvojni dejavnik.

V zelo kratkem času, praktično zgolj enega leta, so vzpostavljene prakse takratne Agencije za upravljanje kapitalskih naložb dosegle takšno vrednost, da jih je kot primer dobrih praks po Evropi predstavljala celo Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj. V predhodnih stališčih smo že slišali, da nekateri ta model napadajo, grajajo njegovo neučinkovitost, in danes se sprašujejo, zakaj neki spreminjamo zakon, zakaj preprosto v Državni zbor ne predložimo strategij. Enako vprašanje bi lahko postavili vladni večini Janeza Janše na začetku leta 2012. Zakaj se ni na dobrih temeljih, ki so začeli dajati rezultate, med drugim tudi v povečanem donosu iz naslova upravljanja državnega premoženja za kar 40 %, odpravljalo zaznanih pomanjkljivosti tistega modela? Vendar ne. Trdim, da je bila Agencija za upravljanje kapitalskih naložb moteča, ker je v kratkem času začela dajati rezultate in kljub posamičnim napakam začela tisto, kar je bil njen

namen, in to je naporen proces dokazovanja, da je država lahko dober lastnik podjetij. To njeno poslanstvo je bilo treba prekiniti zato, ker manj kot naredimo na odgovornem korporativnem upravljanju, večja je družbena sprejemljivost vsesplošne privatizacije premoženja.

Agencija za upravljanje kapitalskih naložb je bila takrat namerno in z jasnimi političnimi, gospodarskimi cilji demontirana. Zakaj je takratna vladna večina pod vodstvom Socialnih demokratov vstopila v proces uvajanja sodobnih standardov korporativnega upravljanja, kot jih določajo smernice Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj? Zato, ker se je Slovenija priključevala tej organizaciji ali zato, ker je bilo oblikovano politično soglasje, da je področje upravljanja državnega premoženja treba urediti, in sicer zaradi nas samih, zaradi razvojnih priložnosti v tej državi, zaradi razvojnega impulza naših podjetij in zaradi priložnosti in delovnih mest za naše ljudi. Še posebej zato, ker se je takrat končevalo obdobje, ko je politika, še posebej v obdobju 2004–2008, lomastila po tem premoženju in ustvarila zametke škodljivega stanja, ki smo mu priča danes. Danes nam Slovenska demokratska stranka očita dvojna merila in zahteva transparentno privatizacijo, pa so ljudje, ki govorijo za to govornico, v tistem obdobju v zaprtih pisarnah predsednika vlade netransparentno prodajali državno premoženje.

Mimogrede, danes se sprašujemo, kako neki je nastala gromozanska bančna luknja. Gromozanska bančna luknja ni nastala samo zato, ker so neodgovorni bančniki podeljevali kredite tistim, ki jih glede na presojo tveganj ne bi smeli dobiti, ampak tudi zato, ker je obstajala politična volja, da se premoženje proda lastnikom, ki nimajo ekonomskih lastnosti za to, da bi postali lastniki. Tisti, ki so imeli takrat škarje in platno v rokah, da presojujejo, kdo je na drugi strani mize kot kupec pomembnega dela državnega premoženja, bi lahko zaustavili ta proces in danes bi obseg slabih naložb lahko bil tudi za tretjino manjši. Spomnite se ekscesnega upravljanja s strani politično nastavljenih lojalnih veljakov v mnogih slovenskih sistemsko pomembnih podjetjih. Spomnite se velike škode, ki se je zaradi zgrešenih naložb, slabega upravljanja, politično vodenega gospodarstva ustvarila, in cene gospodarskega sesutja na ravni nacionalne katastrofe, za katero je danes treba plačevati ceno. Tajkunizacija je bila zloraba nacionalnega interesa. Nacionalni interes nikoli ne bi smel biti to, v kar se je sprevrgel. Za razgradnjo zaupanja in stabilnosti imate prav predlagatelji te izredne seje levji delež odgovornosti. Slovenija ni delala kapitalnih napak vseh 22 let svoje samostojnosti. Dokler je imela za jasen cilj vstop v Evropsko unijo, dokler je zgradila in zmogla oblikovati glede tega zadostno nacionalno soglasje, je bila vodena tudi razmeroma pametno, in kljub posamičnim napakam ali napačnim trendom je Slovenijo do leta 2004 oblikovala kot zgledno državo, državo

in ekonomijo makroekonomskih ravnotežij, ki je bila v polni meri pripravljena za nove zmage v prihodnosti. Leta 2004 se je zaradi neodgovornega upravljanja države, neodgovornega upravljanja premoženja, politično nastavljenih kadrov v ključnih gospodarskih subjektih, od bank do sistemsko pomembnih podjetij, začel proces razgradnje.

Zato, kolegi, zavračamo očitke o dvojnih merilih, ki naj bi jih pri temi upravljanja državnega premoženja in privatizacije imeli Socialni demokrati. Nobena skrivnost ni, da smo do procesa privatizacije zadržani, hkrati pa razumemo, v kakšnem položaju je Republika Slovenija in kateri so izzivi, ki stojijo pred njo. Tudi zato smo, vendar nikakor ne lahkega srca, v prvi polovici letošnjega leta z večino naših glasov podprli seznam 15 podjetij, predvidenih za privatizacijo. Področje državnega premoženja v gospodarstvu je po naši presoji polje velikih priložnosti, ne za lumparije, ampak za odgovorno upravljanje zato, da se krepí tržni potencial pomembnega dela gospodarskih subjektov, da se osvajajo novi trgi, da se v proizvode in storitve, ki nastajajo v Sloveniji, vlaga slovensko znanje in s tem krepí dodana vrednost in ustvarjajo priložnosti za lokalna delovna mesta, zato, da se dosega čim višji donos in da se ustvari stabilen vir za financiranje državnega proračuna preko pametne, trajnostne dividendne politike. In nenazadnje zato, da se utrdi položaj Slovenije v širši regiji, kjer je Slovenija žal v veliki meri že izgubila položaj svetilnika in gospodarskega središča ne le Slovenije, pač pa širšega prostora.

Socialni demokrati imamo tudi sedaj, ko je pred nami proces parlamentarne obravnave in sprejemanje novega zakona o Slovenskem državnem holdingu, zelo jasne, odkrite in iskrene namene. Namreč, tudi sedaj, ko sta vera in zaupanje v Slovenijo vsesplošno upadla, zaupamo in verjamemo v potencialne Slovenije, zaupamo v slovensko pamet, zaupamo v njeno lego, v znanje naših ljudi in objektivne priložnosti, ki pred to državo in našimi ljudmi stojijo. S svojim ravnanjem in delom želimo krepiti te potencialne. Zdi se, da v slovenski politiki in tudi pomembnem delu družbe obstajajo silnice, ki so vero v to državo dejansko izgubile. Kot na pladnju jo želijo ponuditi drugim. Želimo spomniti, da se je ta država pred 22 leti osamosvojila zato, ker smo verjeli, da lahko kot gospodarji na svoji zemlji ustvarimo boljše pogoje za to, da bo Slovenija prostor svobode, visokega varovanja človekovih pravic, ekonomske prosperitete in splošnega socialnega blagostanja. To niso sanje, ki bi se jim odpovedali zaradi ekonomske krize. To je zaveza, ki nas vodi pri presoji ukrepov in potrebnih ravnanj tudi tedaj, kadar moramo sklepati boleče kompromise zato, da te sanje nekega dne lahko spet postanejo resničnost. Pri tem prisegamo na najboljše namene in k temu pozivamo tudi druge – ne za lastne koristi, politične ali drugačne, pač pa za skupno dobro.

Ko je Vlada koalicijskim partnerjem prvič predstavila Zakon o Slovenskem državnem holdingu, smo nanj imeli vrsto pripomb. Za nami je že zahteven proces koalicijskega usklajevanja. To usklajevanje je potekalo tako na ravni skupnih sestankov celotne koalicije, na ravni posamičnih sestankov med poslanskimi skupinami in predstavniki Ministrstva za finance kot tudi v obliki večkratnega usklajevanja na ravni šefov strank. Do danes smo materijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu v dobršni meri uskladili. Kljub temu tudi v tem trenutku ostaja nekaj perečih vprašanj, ki zahtevajo nadaljnja usklajevanja. Politični proces je namreč prav to – usklajevanje in dogovarjanje za to, da se dosežajo optimalne rešitve, okoli katerih se lahko oblikuje širše politično in družbeno soglasje. Med osrednjimi vprašanji, ki ostajajo odprta, je prav pozicija in namen strategije. Soglašam, da bolj kot spremembo forme ta država potrebuje strategijo upravljanja državnega premoženja in odgovor na ključno vprašanje, kaj je pri podjetjih, ki so do danes ostala v večinski, popolni ali delni lasti, za državo takšnega strateškega pomena zaradi infrastrukturnih, razvojnih in drugih ciljev, da je to premoženje treba ohraniti v državni lasti.

Ta odgovor bi lahko bil na naših mizah že leta 2012. Tudi danes trdimo, da je to ključni dokument, ki ga potrebujemo, in zato naj povem, da zavračamo dikcijo v prehodnih in končnih določbah predloga zakona, ki predvideva, da bo vlada v roku treh mesecev od sprejetja zakona Državnemu zboru predložila zgolj klasifikacijo. Predlagano klasifikacijo s strani Janševe vlade smo zavrnilo z zelo jasnim stališčem. Zgolj iz ene tabele naziva podjetij in opredelitve strateške pomembnosti ali narave naložbe kot portfeljske naložbe ne prepoznamo znakov, na podlagi katerih bi se lahko odločali o strateškosti posamične naložbe. Zato terjamo, da Vlada v roku treh mesecev od uveljavitve novega zakona o Slovenskem državnem holdingu Državnemu zboru predloži strategijo z vsemi bistvenimi elementi, ki jih zakon za ta dokument predvideva. Šele takrat bo v Državnem zboru omogočena kompleksna presoja vprašanja strateškosti. To je najpomembnejše vprašanje, ki ga mora Državni zbor opraviti v nadaljnjem procesu korporativnega upravljanja.

Personalno vprašanje in vprašanje o tem, kdo bo sedel v nadzornem svetu in upravi Slovenskega državnega holdinga, je sekundarno vprašanje. Kljub temu pa se ga je treba dotakniti zato, ker v pomembni meri govorijo o tem, ali s korporativnim upravljanjem, poštenim in transparentnim upravljanjem ter prav takšno privatizacijo mislimo resno. Tudi zato ponovno menim, da v nadzornem svetu najpomembnejšega upravljavca državnih naložb ni mesta za delegate političnih strank, ampak da na podlagi strokovno zelo zahtevnih meril, ki jih zakon vsebuje, strokovna komisija opravi izbor, minister za finance predlaga vladi in nato vlada Državnemu zboru predlaga v imenovanje

članstvo nadzornega sveta. Če bo na katerikoli točki v procesu tega predlagateljstva prišlo do nestrinjanj in bo predlog drugačen od tistega, ki ga je oblikovala strokovna komisija, mora to biti javno razkrito. To je pomembna točka, ki tudi Državnemu zboru omogoča, da takrat, kadar je to potrebno, reagira v smislu varovanja interesov in ciljev dobrega upravljanja državnega premoženja.

Po naši presoji je v zakonu prav tako po nepotrebem določena izjema od zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij. Zaposlenih v holdingu, v družbah v njegovi lasti ali upravljanju ne razumemo kot oviro pri korporativnem upravljanju. Razumemo jih kot dodano vrednost. Ne samo zato, da bodo lahko na učinkovit način varovali svoje socialne in sindikalne pravice, pač pa tudi zato, da bodo predstavljali pomembno korekcijo morebitnih nadaljnjih škodljivih političnih, lobističnih ali drugih vplivov na upravljanje državnega premoženja. Zato vztrajamo, da se v članstvu nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga zagotovi mesto vsaj enega predstavnika zaposlenih, ki ga bodo izvolili zaposleni v holdingu in vseh drugih družbah v lastništvu in upravljanju po principu en delavec – en glas in na ta način zagotovili minimalno participacijo in korekcijo škodljivih vplivov na upravljanje državnega premoženja.

Če bi želeli predlagatelji današnje seje razumeti namere te vlade kot dobronamerne, potem bi lahko ugotovili, da je predlog Zakona o Slovenskem državnem holdingu s svojimi rešitvami uspešna geneza dveh konceptov, koncepta, ki smo ga zastopali Socialni demokrati v času, ko smo predlagali in izvajali zakon o upravljanju kapitalskih naložb, in prvotnega, sedaj veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Kot tak bi lahko predstavljal izhodišče za to, da se okoli upravljanja državnega premoženja zgradi širše soglasje. Žal največja opozicijska stranka tudi tokrat zamuja priložnost, da bi namesto razdiralne drže ubrala konstruktivno vlogo pri krepitvi zaupanja v državo, v njene institucije in tudi v Vlado Republike Slovenije, ki ni zgolj vlada neke politične večine, ampak demokratično izvoljena slovenska vlada.

V tej vladi Socialni demokrati sodelujemo zato, ker verjamemo in razumemo, da je Sloveniji treba zagotoviti stabilnost in povrniti zaupanje vanjo, tako s strani njenih ljudi, državljanov in državljanov, kot tudi s strani mednarodnih institucij in mednarodnega gospodarskega okolja. Tudi temu je namenjena investicijska turneja po pomembnih evropskih mestih – da se ponovno zgradi nov imidž Slovenije, imidž, kakršnega je ta država nekoč že imela, odprte države, države številnih gospodarskih priložnosti, kjer živijo prijazni in delavni ljudje in ki je še po vrhu vsega najlepša na svetu. Verjamemo v takšno Slovenijo, in za njo smo pripravljene tudi naprej trdo delati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Državlanske liste, gospod Marko Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

V zadnjih tednih lahko spremljamo predsednico Vlade, kako neutrudno potuje po vseh štirih koncih stare celine in predstavlja možnosti za investiranje in sodelovanje, ki jih ponuja naša država. Tuji vlagatelji kažejo zanimanje, in srčno upam, da tokrat z obljubami o gospodarskem sodelovanju in privatizaciji mislimo resno. Konceptualne razlike, ki se pojavljajo v koaliciji in jih ne zanikamo, pa predsednica Vlade uspešno gladi. Čeprav priznam, da me današnje stališče starejših koalicijskih kolegov nekoliko preseneča. Ne smemo zanemariti, da se je prvič zgodilo, da ima vlada na voljo seznam podjetij, ki so pripravljena za prodajo. Koalicija je namreč v Državnem zboru sprejela seznam 15 podjetij, s prodajo katerih se je strinjala, in dala Vladi pooblastilo, da začne z dejavnostmi za iskanje kupcev. Tukaj moram poudariti, da ni šlo le za spisek podjetij, ampak so bile določene tudi metode in postopki, ki zagotavljajo transparentno prodajo ter doseganje najboljših možnih cen.

Predlog vsakega podjetja je bil tudi izčrpano utemeljen in obrazložen skupaj z vsemi potrebnimi ekonomskimi kazalci. Za takšno pot smo se v Državlanski listi odločili zato, da mednarodni javnosti pokažemo voljo in zrelost za odprtost do tujih investicij, tako da so nedavne predstavitve predsednice Vlade logično in pričakovano nadaljevanje. Kot pravilno opozarjate kolegi v opoziciji, je bilo poskusov o prodaji zadosti, v bistvu preveč. Treba je preiti k dejanjem, in ta seznam 15 podjetij je najkrajši način in najjasnejši signal investitorjem, da tokrat mislimo resno. Da imamo težave z upravljanjem podjetij v državni lasti, ni ugotovila ta vlada. Že Pahorjeva vlada je zaznala ta problem, vendar se ga je lotila nekoliko nerodno. Verjamemo, da so bili takratni nameni iskreni, vendar realizacija temu ni sledila. Dejstvo je, da strategija ni bila sprejeta in da je Kadrovsko-akreditacijski svet odstopil zaradi nezmožnosti strokovnega delovanja.

Zaradi tega je v strokovni in politični javnosti prišlo do konsenza, da AUKN ni prava pot. Zato je minister Državlanske liste dr. Janez Šušteršič predlagal boljši pristop, to je ustanovitev Slovenskega državnega holdinga. Zakon je parlament sprejel, žal pa Državni zbor ni sprejel smernic upravljanja in klasifikacije naložb, kar je izvajanje Zakona o SDH učinkovito ustavilo. Ravno zaradi tega zapleta, ki pa po našem mnenju ne sme ogroziti začetnih postopkov sistemske privatizacije, smo v Državnem zboru sprejeli že omenjen utemeljen sklep o prodaji 15 podjetij. Opozicija nas sprašuje, zakaj se ne želimo ponovno zaletavati

z glavo v zid in na vsak način siliti s sicer že sprejeto rešitvijo, ki pa danes nima več zadostne podpore. Modro je stopiti dva koraka vstran in v nadaljnjo privatizacijo stopiti skozi odprta vrata. Morda bo zaradi tega pot malenkost daljša, vendar bo cilj dosežen prej. Ne le, da novi predlog zakona o SDH odpravlja vgrajeno političnost nadzornega sveta, ampak vključuje tudi veliko pripomb Komisije za preprečevanje korupcije.

Zavedamo se strahov opozicije, ki se boji, da bomo znova privabili investitorje, ki so pripravljeni investirati v nova delovna mesta in zaupajo slovenskemu gospodarstvu, ter jih nato ponovno razočarali. To se ne sme zgoditi. V Državljanski listi računamo na to, da bodo vsi koalicijski partnerji prepoznali trud, ki ga Vlada in predsednica Vlade vlagata v ta projekt in sprejemali razumne odločitve. V Državljanski listi smo in bomo vedno zagovorniki privatizacije na transparenten način in v skladu s pozitivno mednarodno prakso. Nismo pa zadovoljni s trenutno prakso upravljanja državnih podjetij in nikoli ne bomo zagovorniki "prihvatizacije" s strani državnih izbrancev, ki se je dogajala na neznanem kraju ob neznanem času in za neznano provizijo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka!

Danes v Državnem zboru na izredni seji govorimo o problemu upravljanja državnega premoženja. V teh dneh pričakujemo tudi končno poročilo pregleda slovenskih bank, stresnih testov in tudi luknje, ki je nastala v zadnjih letih, desetletjih v slovenskih bankah. Ti dve temi, upravljanje državnega premoženja in slovenski bančni sistem, sta dve od ključnih ran Slovenije v tem trenutku, dve od tem, na katere opozarja vsakdo v slovenski notranji javnosti in tudi tisti, ki opozarjajo na težave slovenske družbe v današnjem času. Pomenljivo je, da danes o tem govorimo, in mislim, da ti dve temi zelo sodita skupaj in je mogoče celo prav, da v istem tednu govorimo o obeh stvareh. Kar se tiče upravljanja državnega premoženja, govorimo vedno o dveh stvareh, o upravljanju, vodenju, poslovanju teh družb, ki so v državni lasti, na eni strani in na drugi strani o vedno bolj perečem problemu privatizacije podjetij v državni lasti, pri čemer vemo, da je Slovenija ena od tistih držav, ki imajo zelo velik delež podjetij v državni lasti.

Kar se tiče upravljanja podjetij v državni lasti, je prav kvaliteta tega upravljanja na nek način preizkus zrelosti, demokracije in na nek način tudi izvoljene politike – tam, kjer o tem odloča tudi politika. Mislim, da smo na tem preizkusu krepko padli v zadnjih letih. Padli smo

tudi na preizkusu zrelosti, tudi v tistih družbah, v katerih država ni bila lastnica in so bile različne delniške družbe, kjer je bilo navidezno privatno lastništvo in so si predvsem vodstvene strukture prizadevale za to, da bi se ta lastniška struktura krepko spremenila. Beri drugače, da se tajkunizira, privatizira ta podjetja. V tem delu lahko mirno govorimo o zelo močni spregi, ki je na eni strani bila, pa ali želimo to skrivati ali ne, velikokrat povezana z vplivnimi ljudmi iz slovenske politike, vplivnimi menedžerji, ki so tudi imeli velikokrat korenine v slovenski politiki, in tudi bankirji. Na takšen način je nastala ta zelo težka situacija, ko nastopijo te bančne usluge, ki so na koncu pripeljale do tega, da bomo davkoplačevalci preko slabih terjatev in dolgov, ki bodo prešli v javni dolg, plačali visoko ceno za to.

V zadnjem tednu so bila v medijih objavljena imena, in sicer od škofije, priimkov Pavček, Kordež, Bavčar, Ročnik, Zidar, Tovšak, Časar pa do projekta Stožice. V tem trenutku mislim, da je ključno, da bomo v tem parlamentu zmogli, da bomo glede teh imen, ki se sedaj pojavljajo samo v časopisih, dobili tudi v slovenski parlament zelo jasno sliko, kaj se je v slovenskih bankah dogajalo, kdo so bili podpisniki na levi in na desni strani, da se bomo iz tega kaj naučili in da bomo konec koncev tudi razkrili to, kar vsi na glas govorimo, včasih malce ugibamo, največkrat povzemamo medije, ki tudi podrobno preiščejo posamezne zadeve, in da se končno reče bobu bob. Kar se tiče privatizacije slovenske državne lastnine in tudi odnosa Slovenske ljudske stranke v tem primeru, velikokrat dobimo očitke, da smo krivi zato, ker smo govorili o nacionalnem interesu, zato, ker smo si prizadevali, da bi velik del tega premoženja, ki je bilo včasih družbeno, prešel tudi v roke podjetnih Slovencev in Slovencev, ali so to inštitucije ali posamezniki, in da bi bili gospodarji na svojem.

Naj povem, da je Slovenska ljudska stranka nastala iz Slovenske kmečke zveze, ki je nastala leta 1988, da imamo 122-letno tradicijo Slovenske ljudske stranke, ko so se Janez Evangelist Krek in njegovi sodobniki, somišljeniki zavedali, kako je treba biti tudi v materialnem smislu gospodar na svojem, če želiš, da imajo tvoji otroci, tvoj narod svetlo perspektivo. Ti ljudje, tisti, ki so bili v unionski dvorani ali pa tisti, ki so stali takrat ob Janezu Evangelistu Kreku, nikoli niso razmišljali o tem, kako bi kot kmetje prodajali svojo njivo, nikoli niso razmišljali o tem, kako bi pojedli semenski krompir, ker so se zavedali, da je treba razmišljati vnaprej. Tudi naša prizadevanja so bila iskrena, iskrena v tem smislu, da smo mislili, da je tudi v Sloveniji dovolj zavednih, sposobnih Slovencev in Slovencev, ki bodo dobro gospodarili, ki bodo ustvarjali nova delovna mesta, ne pa da bodo z različnimi političnimi in tudi bankirskimi spregami poizkušali polomastiti to državno, družbeno premoženje in narediti iz njega nek zasebni

eldorado, ki bo na koncu za marsikoga usoden tudi v njegovem osebnem smislu.

Kar se tiče tega, da je država lahko dober lastnik, da so takšne oblike tudi marsikje po svetu prisotne, se tega zavedamo, in tudi danes je veliko takšnih primerov. Vendar kot sem že dejal, žal so si ljudje različnih političnih profilov, različnih spreg, različnih omrežij slovensko podjetništvo, razvoj Slovenije predstavljali na drugačen način, in danes imamo to, kar imamo na tem področju. Mnogi med njimi, ki so se ukvarjali s svojim poslom, z osnovno dejavnostjo, imajo danes uspešna podjetja, žal pa je vse preveč teh primerov. Kot sem že dejal, prehaja ta zadeva tudi v javni dolg. V tem delu mislim, da smo v tem trenutku dolžni tudi v takšnih razpravah in pri odločitvah, ki bodo v Državnem zboru v bodoče, odpreti to Pandorino skrinjico in te tajnosti, ki se skrivajo včasih v bančnih tajnostih, drugič v Zakonu o javnih financah, enostavno razkriti in imeti toliko korajže, poguma, da davkopllačevalcem povemo, koliko je ura na tem področju. Kar nekaj je bilo v zadnjih mesecih že zamujenih priložnosti.

Precej amandmajev je bilo predlaganih pri Zakonu o bančništvu, pri Zakonu o javnih financah, ki so imeli skupno nit v tem, da se, ko enkrat nek dolg v bankah preide kot slaba terjatev na javni dolg, konča tudi bančna skrivnost in da je potrebno, da imajo odgovorni za to vpogled v te zadeve. Če imamo priložnost, možnost ter tudi odgovornost, da se odločamo o tem, da se z javnim dolgom pokrivajo te rabote iz preteklosti, imamo tudi to odgovornost, da razkrijemo tiste, ki so za to odgovorni. Žal je to zelo povezano s temo, s katero se danes ukvarjamo. Mislim, da moramo priložnosti, ki so bile zamujene, v naslednjih tednih, mesecih popraviti, najti to moč in vsi skupaj to enotno sprejeti kot skupno obvezo. To, kar se nam sedaj dogaja, da tožilci na nek način dajo košarico ministru, da ne želijo z njim kot politikom sedeti za isto mizo, hkrati pa tudi zelo jasno moledujejo glede tega, da jim v bankah zapirajo vrata in ne morejo priti do tistih, ki so krivi za ta neodgovorna dejanja, se mora prekiniti. Na tem področju je treba narediti red.

Podobno je treba tudi, kolegice in kolegi iz koalicije, malce več napora vložiti v pripravo zakonodaje o Slovenskem državnem holdingu. Tukaj je bilo s strani ene od opozicijskih strank pohvalno rečeno, kako se je temu streglo v letu 2012, ko so minister Šušteršič in njegova ekipa pripravljali to zakonodajo, ko so potem v vročih poletnih mesecih našle dovolj časa tudi strokovne ekipe, ki so temeljito pripravile zakonodajo, na osnovi katere se je poizkušalo o tako odgovorni temi iskati konsenz v vseh parlamentarnih strankah in potem na koncu sprejeti Slovenski državni holding, zakonodajo, ki bi opredelila upravljanje, hkrati pa v nadaljevanju po tehtnem premisleku, kam želimo strateško z našimi podjetji, katere so dejavnosti, ki so za nas pomembne, odločala

tudi o privatizaciji in prodaji državnega premoženja. Danes je bilo že tukaj povedano in nam je spomin še vsem tako blizu, da vemo, koliko naporov so lansko leto opozicijski, danes koalicijski poslanci nekaterih poslanskih skupin vlagali zato, da se je odlagalo in odlagalo, da je Ustavno sodišče konec leta presodilo in da je bil hkrati tik pred padcem vlade sprejet in uveljavljen Zakon o Slovenskem državnem holdingu.

Pripravljena je bila tudi klasifikacija strategije upravljanja podjetij, in bodimo poštene, leto 2013 je bilo na tem področju izgubljeno. V letu 2013 vlada, ki je marca prevzela odgovornost vodenja države, temu področju ni posvečala pozornosti in je, razen s tem, da je na nek način dala veto na prejšnji zakon, uredila upravljanje na dokaj čuden način. Zelo težko, preko Slovenske odškodninske družbe, zelo težko boste danes tukaj govorili o sodobnem korporativnem upravljanju glede na to, da vemo, da to korporativno upravljanje v veliki meri izvajajo zelo preizkušeni politični kadri, ki imajo tudi takšne ali drugačne težave iz preteklosti in so tudi danes zelo aktualni. V tem delu me resnično skrbi, kaj bo v nadaljevanju. V danes predstavljenih stališčih koalicijskih poslanskih skupin žal nisem našel tistega skupnega imenovalca, ki bi me prepričal v to, da imate ta zakon, ki je bil sedaj s strani Vlade poslan v parlament in s strani predsednika parlamenta zavrnjen nazaj Vladi v dopolnitev, da imate ključen dogovor na tem področju.

Mislim, da se bomo v nadaljevanju zopet ukvarjali s koalicijskimi prerekanji. Tega, da bi, tako kot v lanskem letu, sedli skupaj koalicija in opozicija in da bi se tam pogovorilo o tem, očitno ni v vašem repertoarju, in tega niti nimate namen narediti. Danes smo slišali, koliko krogov ste tekli na ravni poslanskih skupin, na ravni predsednikov strank, hkrati pa mislim, da precej na silo vložili nek zakon, ki je že dobil košarico pri predsedniku Državnega zbora, danes pa tudi tukaj, v stališčih posameznih poslanskih skupin. Kolegi, to me ne navdaja s tem, da bi lahko pričakoval, da bomo v naslednjem letu po hitrem postopku rešili to travmatično vprašanje. Tu slišimo, da bo prvo branje v januarju. Zanimivo je, da je bilo veliko zakonov sprejetih po nujnem postopku. Tukaj koalicija sama predstavlja, da bo prvo branje v januarju. Bolj bi bil vesel, če bi se to prvo branje opravilo na ravni pogajanj med vsemi parlamentarnimi strankami, kot se je v lanskem letu v zadnjih mesecih, in bi imeli danes usklajen zakon, ki bi ga lahko sprejeli, imeli usklajeno strategijo upravljanja teh podjetij, predvsem pa tudi klasifikacijo, kjer bi se vedele privatizacijske namere Slovenije na tem področju, kjer bo prav gotovo nekaj treba storiti.

Sprašujem se, s čigavim mandatom, na osnovi katerega dokumenta sedaj poteka ta turneja predsednice Vlade. O katerih podjetjih govori – o tistih, ki jih imate med seboj neusklajena, o tistih, ki so bila lani usklajena v

klasifikaciji? Mislim, da bi se morali potruditi, kot sem že dejal, da bi najprej ustvarili, se dogovorili in dosegli na osnovi jasne strategije posameznih panog to, katera podjetja bomo privatizirali in na kakšen način, katera bodo lahko ostala delno ali večinsko v državni lasti. Ko bi imeli to zadevo narejeno, bi poslali kvalificirane ljudi, tiste, ki bi se profesionalno s tem ukvarjali, po svetu in tudi to misijo naredili. Nam, predsednici Vlade in ministrom, ki so odgovorni predvsem za gospodarski del naše države, pa res priporočam, da bi se ukvarjali s tem, kako bi v Republiki Sloveniji vzpostavili normalno poslovno okolje, poslovno okolje, v katerem se ne bodo iz meseca v mesec zviševali davki, okolje, v katerem si bomo vsi skupaj prizadevali za zmanjšanje administrativnih ovir in naredili državo bolj prijazno, in okolje, v katerem bodo pravosodje in represivni organi tiste, ki so storili kaznivo dejanje, čim prej spravili tja, kamor jih je treba.

Bojim se, da bo današnja razprava predvsem obračun s preteklostjo in žal manj vpogled v prihodnost, kamor bi ga morali vsi skupaj usmeriti. Z moje strani in strani Slovenske ljudske stranke pozivam k temu, da vse parlamentarne stranke pri tem zelo pomembnem vprašanju za razvoj, za usodo Slovenije sedemo skupaj in te orehe, ki jih za sedaj drobite znotraj koalicije, začnemo drobiti skupaj na nivoju vseh parlamentarnih strank. Ko bi to dorekli po verjamem, da težkih in zahtevnih pogojanjih, usklajevanju različnih stališč, potem tudi ne bi bilo več pomembno, kakšni bodo nadzorni sveti, kakšen bo sestav teh nadzornih svetov. Do tistega časa pa mislim, in me žal ne prepričate s tem, da bodo tudi tisti nadzorni sveti, ki bodo predlagani s strani finančnega ministra, s strani Vlade, in potrjeni v parlamentu, nadzorni sveti, ki bodo delegati koalicije, ne pa tisti, ki znajo in zmorejo dobro korporativno upravljanje. Mislim, da je današnja razprava potrebna. Ne vem, zakaj smo eno leto izgubili. Predvsem upam, da se ob koncu leta, ko se počasi izteka leto 2013, ko si bomo morali zaželeli sreče in uspeha v naslednjem letu, razprava opravi predvsem o prihodnosti.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Tako smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila. Kot prvemu dajem besedo predlagatelju mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Po predstavitvi stališč poslanskih skupin mislim, da se je pokazalo, da je bil sklic izredne seje s strani Slovenske demokratske stranke upravičen in da so stališča poslanskih skupin povedala, da verjetno še bolj upravičen, kot smo na začetku pričakovali, kajti iz stališč

poslanskih skupin, predvsem s strani koalicije, je razvidno, da je koalicija glede upravljanja državnega premoženja in novega zakona, ki ga ta pripravlja, še bistveno bolj razdvojena, kot se je to do sedaj pojavljalo v medijih. Glede posameznih stališč poslanskih skupin bi začel mogoče pri Pozitivni Sloveniji. Žal vodje poslanske skupine, ki je predstavil to stališče, ni tukaj. Predlagal bi mu, da si še enkrat prebere magnetogram stališča koalicijske stranke DeSUS in mu bo potem verjetno bolj jasno, zakaj je SDS zahteval sklic te izredne seje. Vodja Poslanske skupine Pozitivne Slovenije je razlagal, kako ta novi predlog zakona bolj restriktivno posega predvsem v odgovornost uprav, odgovornost nadzornih svetov, da je to dodatno obrazloženo in citirano v samem predlogu zakona, vendar bi opomnil še enkrat na dejstvo, ki ga je Slovenska demokratska stranka že enkrat povedala, in sicer da ocenjujemo ta novi predlog, ki se malo pojavlja v javni razpravi, potem ga koalicija oziroma vlada pošlje v Državni zbor, predsednik Državnega zbora ga zaradi pomanjkljivosti zavrne, malo ga pride minister za finance k nam predstaviti, da je upravičeno, kar smo povedali, da gre za to, da je v bistvenih zadevah zakon podnormiran, v določenih zadevah pa prenormiran – tam, kjer ni treba.

Odgovornost uprav, odgovornost nadzornih svetov – vse to že vsebuje Zakon o gospodarskih družbah. Spoštovani predsednik Poslanske skupine Pozitivna Slovenija je govoril o delitvi na naše in vaše. Če kdo deli na naše in vaše, sta to vlada Alenke Bratušek in Ministrstvo za finance pod vodstvom dr. Čuferja, ki sta iz nadzornega sveta vrgla opozicijo ven. Tukaj bi predstavil en dokument, in sicer dogovor o umiku referendumске pobude in dopolnitvi Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Parafiran ni, podpisana sta pa takratni minister Janez Šušteršič in sedanja predsednica Vlade Alenka Bratušek. Verjetno se tudi vodja Poslanske skupine Pozitivna Slovenija še spomni, kako smo skupaj sedeli v pisarni tedanjega predsednika Državnega zbora dr. Viranta, kjer so nam predstavljali pogoje za umik referendumskih podpisov. Eden izmed ključnih pogojev za umik referendumskih podpisov je bil, da opozicija dobi v nadzornem svetu tri člane, kljub temu, da je enega že imela.

Ostali pogoji so bili, da je Računsko sodišče pristojno tudi za revidiranje vseh odvisnih družb Slovenskega državnega holdinga, da informacije javnega značaja ne veljajo samo za Slovenski državni holding, ampak da veljajo tudi za vse odvisne družbe, in da javna naročila ne veljajo samo za Slovenski državni holding, ampak da veljajo tudi za vse njegove odvisne družbe. V tem predlogu zakona je pa vse drugače. Opozicija nima niti enega predstavnika v nadzornem svetu, Računsko sodišče je pristojno samo za SDH in ne za njegove odvisne družbe, informacije javnega značaja veljajo samo za SDH in ne veljajo za

njegove odvisne družbe. Zaradi tega je Poslanska skupina SDS označila vlado Alenke Bratušek za vlado dvojnih meril in nenačelnosti. Mislim, da je to dovolj tehten dokaz, ta dokument. Lahko bi tudi povedali, da je vlada Alenke Bratušek vlada monologa, za vlado Janeza Janše bi pa lahko rekli, da je bila vlada dialoga, kajti opozicija je bila povabljenega že pri sami predstavitvi, pri sami pripravi zakona.

Moram priznati, da je minister Čufer prišel v Poslansko skupino SDS, ampak post festum, ko je bila zadeva že pripravljena. Že takrat se je videlo, da obstajajo velika nesoglasja znotraj koalicije, kajti zvečer so poslali predlog zakona, zjutraj, ko je pa prišel predstaviti ta zakon, je bilo pa že vse drugače. Je rekel, da so to že drugi dogovori. To so tisti očitki, ki jih imamo, da je z upravljanjem premoženja nekaj hudo narobe in da se s tem verjetno ogroža tudi privatizacija. Poslanska skupina SD je veliko govorila o pionirstvu na področju upravljanja državnega premoženja z ustanovitvijo AUKN. Mogoče je bil to res projekt SD, ki je bil malo drugačen. Spoštovani kolega Frangež je razlagal, da je predvsem AUKN omogočil odgovornost. Vprašal bi ga, če bi temu bilo res, da je AUKN bil sistem, ki je omogočil odgovornejše upravljanje in določitev odgovornosti, če mi lahko odgovori, kdo je odgovoren za dokapitalizacijo NKBM s strani družb, ki ne sodijo v bančništvo, ki so bile narejene pod prisilo, in danes so vse te energetske družbe zaradi tega utrpeli zelo veliko izgubo.

Referenčno leto AUKN je bilo leto 2011. Prihodki iz upravljanja premoženja so bili takrat 35 milijonov evrov, odhodki so bili pa več kot 500 milijonov evrov. V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da bo upravljanje državnega premoženja učinkovito, uspešno takrat, kadar bo za proračun iz naslova prihodkov upravljanja premoženja razlika v plus v primerjavi z odhodki. Ključni namen ustanovitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu je bil, da se premoženje skoncentrira na enem mestu. Ocenjujemo, da bo s tem upravljanje lahko učinkovitejše, gospodarnejše, predvsem pa odgovornejše. Kdo danes nosi odgovornost v sistemu AUKN, ko je AUKN glasoval na eni izmed skupščin gospodarskih družb tako, kad pa drugače? Zaradi vseh teh navedb smo se odločili za to, da pod taktirko vlade Janeza Janše predlagamo nov koncept, ki je boljši, ki bi zagotavljal učinkovitejše upravljanje državnega premoženja in predvsem sistem, ki bo omogočil transparentno privatizacijo.

Državljska lista obžaluje, da ta zakon ni zaživel. Vam bom odgovoril, zakaj ni zaživel. Zaživel ni zaradi vaše poslanske skupine, zaradi tega, ker ste zavrnili klasifikacijo – klasifikacija je temelj, da SDH zaživi – kljub vaši obljubi en dan prej, da boste to klasifikacijo podprli. To je bilo delo vašega ministra Janeza Šušteršiča, vendar čez noč se je to spremenilo, in sprejmite odgovornost, da SDH ni zaživel, nase, ne pa da

v stališču govorite, da obžalujete. Z vašimi poslanskimi glasovi takrat bi ta klasifikacija lahko zaživila. Izpostavljate še, kako vlada prodaja podjetja v tujini. Vlada nima podjetij kaj prodajati, za to je odgovoren Sod. Pomembno je – se strinjam, da tukaj gre za promocijo Slovenije, Düsseldorf, Pariz, Moskva, Milano, vendar ne verjamem, da ta vlada na teh investicijskih konferencah ponuja samo teh 15 podjetij, ki ste jih predlagali s sklepom v Državni zbor.

Državljska lista je govorila o ne vem kakšnih kriterijih, merilih in vsem, na kakšen način je bilo teh 15 podjetij določenih. Nobenih ni, gre zgolj za seznam. Zato tega v Poslanski skupini SDS nismo potrdili. Na tem seznamu je bilo tudi 5 podjetij, glede katerih so postopki prodaj potekali že bistveno prej, in na tem seznamu sta Gospodarsko razstavišče in Paloma. Res ne verjamem, da bi si vlada in Sod privoščila te investicijske konference po več evropskih mestih, da bi ponujala Gospodarsko razstavišče. To je predvsem vprašanje tudi za koalicijo, predvsem za stranko SD. Jasno, klasifikacija, ki jo je takrat predstavila vlada Janeza Janše, je vsebovala bistveno več, kot ponujate vi. Opredeljeni so bili kriteriji, opredeljeni so bili cilji, in opredeljeno je bilo tudi, kaj se naredi s kupnino. Na tem seznamu je bil takrat samo en predlog, da se začnejo prodajni postopki – družba Telekom. V Poslanski skupini SD ste takrat ta dokument označili kot veleizdajo Slovenije. Kako komentirate potem obiske v u, Parizu, Moskvi, Milanu, ko se je ponujalo verjetno celotno slovensko premoženje, od Krke, Petrola, Zavarovalnice Triglav? V Slovenski demokratični stranki nikoli nismo nasprotovali privatizaciji, smo pa nasprotovali privatizaciji na način, katerega si je izmislila vlada Alenke Bratušek. Ocenjujemo, da bi bilo nujno treba sprejeti klasifikacijo in da bi Državni zbor na osnovi kriterijev, meril določil, katera podjetja so strateška in katera so prodajna. Ponovil bom besede sedanje predsednice Vlade Alenke Bratušek, ki je takrat še kot opozicijska poslanka na delovni skupini rekla: "Poglejte, saj ta predlog zakona mogoče ni tako slab, pričakujem pa od vas konsenz, ko se bomo pogovarjali o prodaji državnega premoženja." Kje so sedaj te besede, te obljube in ta konsenz? Tukaj bi se Državni zbor moral opredeliti, potem pa naj Državni zbor da roke stran. Potem pa se naj hodi po investicijskih konferencah vsak dan. Danes se hodi brez soglasja.

Mislim, da je Slovenija naredila največjo napako pod mandatom vlade Boruta Pahorja, ko je obljubljala tujini marsikaj, vse te obljube pa so bile s figo v žepu. V SDS se bojimo, da je danes tako. Slovenija tukaj res nima časa. Vemo, da imamo najmanj investicij iz tujine, ki bi jih danes še kako potrebovali. Pomembno bi bilo, da bi se Državni zbor opredelil o tem, katera podjetja so strateška, zakaj so ta podjetja strateška, določil, kaj bomo s temi podjetji počeli, ne pa da samo navedemo, da so strateška. Kaj bomo naredili? Kakšni bodo

cilji? Kaj bo država imela od teh podjetij? Katera podjetja bodo v skupini za prodajo? Kaj se bo delalo s kupninami? Kupnine naj bodo namenjene za zmanjšanje dolga, za razvoj podjetij, ki jih bomo opredelili kot strateška, in za poravnavo obveznosti, ki jih ima država. Zdi se mi, da so to ključni elementi, na katere opozarjamo v Slovenski demokratični stranki in ki bi morali biti definirani bistveno prej, preden se začne privatizacija.

Glede članstva v nadzornem svetu. Rekla je, da politika roke stran. Preberite si sedaj veljavni Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Pomembni so kriteriji, pomembni so pogoji za to, da nekdo lahko sploh kandidira za člana za nadzorni svet. V tem obstoječem, veljavnem zakonu so pogoji za člane nadzornega sveta bistveno ostrijši, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah. Omenil bi še eno zadevo. Predvsem stranka Socialnih demokratov se je v preteklosti rada ozirala po skandinavskih modelih in predstavljala, da bi bilo smiselno skandinavske modele prenesti v Slovenijo. Pred časom je bil v Sloveniji predstavnik norveške vlade, ki se ukvarja z upravljanjem državnega premoženja. Povedano je bilo, da je državno podjetje na Norveškem upravljano učinkovito, kvalitetno. Sam je pa povedal, da za člana nadzornega sveta ni nobene ovire, če ima kakšno strankarsko izkaznico v žepu. Pomembno pa je, da je strokoven. To je tudi stališče SDS.

Mislím, da bo današnja razprava še zanimiva. Glede na dinamiko, ki jo je predstavila na včerajšnjem odboru državna sekretarka, kako naj bi s tem zakonom potekala zadeva, lahko pridemo do hitrega zaključka, da tudi če se v koaliciji danes uskladite, pa se glede na stališče ne boste – vidim, da gre ta širina čedalje širše –, bo Slovenija brez strategije in brez klasifikacije lahko celo eno leto. To pomeni, da bo eno leto vlada Alenke Bratušek imela možnosti, da bo podjetja prodajala ad hoc, da bo upravljanje potekalo ad hoc in da se bodo tukaj predvsem uveljavljali parcialni osebni interesi. O razlogih, zakaj je odstopil predsednik nadzornega sveta Slovenske odškodninske družbe, so bili v medijih jasni. Sledil je odstop, ki ga zaenkrat nadzorni svet še ni sprejel, predsednika uprave Slovenske odškodninske družbe. Mislím, da so to argumenti, nad katerimi bi se koalicija morala zamisliti. Mislím, da vsi raje tipkajo, glave dol. Za upravljanje državnega premoženja ste odgovorni vi, vlada. Mi lahko samo opozarjamo, ampak vi ste naredili še korak naprej, da si boste s predlogom zakona to premoženje tudi v celoti podredili preko nadzornega sveta. To ni dobro. Mislím, da je bila v teh 20 minutah nenačelnost, dvoličnost teh koalicij argumentirana.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Gospod Pogačnik, postopki in metode ter obrazložitve in opisi podjetij so navedeni v obrazložitvi takratnega predloga sklepa, ki smo ga obravnavali v Državnem zboru. Če takrat tega niste prebrali, si lahko preberete danes. Sedaj imamo tudi dovolj časa, da vam jaz to preberem, ampak rajši ne bi. Bi pa samo navedel poglavja, ki so v tej obrazložitvi sklepa, ki smo ga takrat sprejemali, in sicer: Zakonska podlaga, Cilji prodaje kapitalskih naložb, Uporaba kupnin, doseženih s prodajo, Metode in postopki prodaje kapitalskih naložb države, nato sledi še malo daljše poglavje, na koncu je pa še Predstavitev posameznih kapitalskih naložb v postopku prodaje. Nato pa je za vsako od teh 15 podjetij, ki so navedena, notri navedeno tudi, kakšni so razlogi za prodajo teh naložb, kakšni so podatki o poslovanju, kakšna je trenutna lastniška struktura in kakšne so bile prejete dividende. Za vsako podjetje je to lepo opisano, na široko, tako da si lahko to pogledate. Gradivo je še vedno dostopno v informacijskem sistemu Državnega zbora, dostopno je pa tudi vsem državljanom, ne samo nam, ki tukaj sedimo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj ima razpravo gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kogelice in kolegi!

Zgleda, da bo resnično precej živahna razprava. Res je, da je to tema, o kateri smo v prejšnji vladni koaliciji želeli zadevo uskladiti skupaj z opozicijo, da to ne bi bila tema vladne koalicije, ampak da bi to bila tema poslancev Državnega zbora in s tem tudi celotne države. Tookrat ni. Bilo je povedano, da se pripravljajo nov zakon, da je to nov koncept, in glede tega novega koncepta napram staremu konceptu so bistvene razlike. Najbolj bistvena razlika je ta, da bo to koncept, kjer ne boste mogli reči, da je to koncept Državnega zbora, ampak samo vladne koalicije. Zgleda celo, da ne vladne koalicije, ampak dela vladne koalicije. Po tem novem konceptu ne bo nadzora in ne bo transparentnosti. Tako ste bili vajeni, vsaj tiste politične stranke, ki so v glavnem delu participirale v tem času tudi na oblasti in tudi aktivno vodile politiko te države. Dejstvo je, da žal nekateri menjajo dlako kot medved, če si v opoziciji ali če si v koaliciji, kar ni prijetno, v prvi vrsti pa to ni državotvorno. Glede tega, kako smo v tem našem konceptu pripravljali tako zakon o holdingu kot potem tudi celotno strategijo. Da so konceptualne spremembe tako velike, je po vsem tem času opazil tudi DeSUS in hvala bogu, da je na to tudi korektno opozoril.

Kaj vse se je dogajalo takoj po zamenjavi vlade, ko je upravljanje z državnim premoženjem prešlo na Sod ob menjavi nadzornih svetov in potem tudi vodstva, je bilo zapisano tudi v časopisju, kjer so zapisali, da so

interesne lovke, ki so se v zadnjih tednih vpletale v postavljanje nadzornega sveta in nato še uprave Soda, na vsem skupaj pustile pečat umazane politične kuhinje. Sedaj sem pri tistem delu, ko nekateri znajo predstaviti, kako strahovito transparentno je, ko so bili vodilna sila, deloval AUKN. V AUKN se nihče ni vmešaval, bil je popolnoma suveren in tako dalje – daleč od tega, ni res. Samo en primer dokapitalizacije Nove Kreditne banke Maribor z denarjem Pošte, z denarjem Dravskih elektrarn, z denarjem ELES in z denarjem Gen energije, skoraj 50 milijonov evrov. Na kakšen način? Na način, da je minister Franci Križanič to enostavno naročil. Če je to bilo nepolitično, transparentno, in če so to bile sanje, kako se upravlja z državnim premoženjem – seveda za nekatere so bile to resnično sanje. Kam je teh 50 milijonov šlo? Če ne bi tega napravili tam, ne bi rabili davka na nepremičnine, takšnega kot ste ga pripravili. V Slovenski ljudski stranki nas je strah takšnega dela vladne koalicije, ki s tako zavzetostjo govori o državnem premoženju na tak način in da je za takšno Slovenijo pripravljen delati dalje.

Drage kolegice in dragi kolegi, kaj pomeni prodaja in letalski prevozi predsednice Vlade okrog po svetovnih prestolnicah, kjer ponuja nekaj teh podjetij, mogoče Telekom za 600, Petrol za 400, Zavarovalnico Triglav za pol milijarde, Aerodrom za 100? Koliko je to vse skupaj, če seštejemo? Približno milijarda in pol. Kaj dela pravzaprav predsednica Vlade Alenka Bratušek? Boljše bi bilo, če bi se učila pri svojem finančnem ministru, ki takole čez petek in soboto švrkne s prsti in vzame milijardo in pol evrov kredita. To pomeni, da če bi vse to prodala, je to okrog milijarde in pol, on pa kar tako milijardo in pol – zakrito, brez transparentnosti, v skladu s strategijo, ki jo imate. To pomeni brez nadzora in brez transparentnosti. To lahko nekateri zaslužijo. Kdo pa? Tisti, ki so že do sedaj. Kako pa? Na netransparenten način. Kdo pa to so? V glavnem tisti, katerih bogastvo se je v zadnjem letu povečalo. To sigurno ni tistih 7 %, ki so zgubili službe. Tu mislim, da so zgubili službe, ko se je brezposelnost povečala ali pa jih niso dobili. Tu notri ni tistih 140, 150 tisoč državljanov in državljanov, ki ne hodijo v službo.

Takšen način, netransparenten način, je sigurno ena od lažjih poti, to je izogibanje odgovornosti, tudi pred Brusljem, in ohranjanje suverenosti. Ampak pred kom? Pred nadzorom vlade, ne pa suverenosti našega naroda. In suverenosti pred odgovornostjo, ker v nasprotnem primeru bi morali odgovarjati državljanke in državljanji in ne bi mogli ribariti na takšen način. Kaj nas čaka? Glede na to, da imamo v bankah nekaj čez 30 milijard evrov dolgov, kreditov, da je proračunski dolg večji od 20 milijard – 20 milijard je približno en dober Clio ali pa mogoče malo manj, še malo, čez kakšnega pol leta bo pa že celi Megane. Kdo bo zadolžen za celega Megana? Tudi tisti, ki je danes ali ki bo jutri rojen v tej državi. Ker imamo

še nekaj premoženja, katerega želite tako rekoč razprodati, se sprašujem, kaj narediti, da vam to preprečimo. Ker to je katastrofa in nas peljete v nacionalno katastrofo, ker s tem nič drugega ne delate, kot tako rekoč grobarite še preostanek državnega premoženja.

Kaj se bo na koncu vsega tega zgodilo, ko bomo popolnoma bosí in nagi? To, kar piše v sobotni prilogi Večera, kako po treh letih trojke v Grčiji zapirajo bolnišnice, kako ni za kurjavo v bolnišnicah, kako ni za plače medicinskih sester, zdravnikov in tako dalje. Žal nas vse to čaka, ker takrat ne bomo več imeli ničesar v rokah. Zapravili boste popolnoma vse. Veste, kolikokrat državljani rečejo: dajte se nekaj dogovoriti in narediti skupaj? To je točka, in upam, da je modrost poslank in poslancev DeSUS na višji ravni in da so iz te modrosti potegnili toliko, da vam tega enostavno ne bodo pustili. To je edino upanje. Kogice in kolegi, ta način, kako pripravljate in delate, netransparentno in brez nadzora, je za nas popolnoma nesprejemljiv.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Naslednja je prijavljena gospa Ljudmila Novak, za njo pa se pripravi gospod Marko Pavličič.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Že velikokrat smo ugotovili, da je država žal slab lastnik, slab upravljavec državnega premoženja, a da ne bom delala krivice: ne v vseh primerih. So tudi primeri, ko so na mestih odgovorni ljudje in tudi odgovorno delajo z državnim premoženjem. Tako da ne bi metali vseh v isti koš. Žal pa je to naše državno premoženje bilo velikokrat izkoriščeno za lastne interese, za polnjenje lastnih žepov, kar vsi vemo, in to govorijo tudi poročila o korupciji v naši državi. Skupaj smo delali Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Vsi se spominjamo tega, kako je bil sklican sestanek pri prejšnjem predsedniku vlade, kako je vsaka stranka imenovala delovno skupino, da smo skupaj razmišljali, da so imenovani strokovnjaki skupaj razmišljali, kako bi ta zakon dodelali, da bi vendarle dobili dober zakon. Res škoda, da smo v poročilo, ki smo ga poslali v Bruselj, zapisali, da imamo Zakon o Slovenskem državnem holdingu na papirju.

Sedaj ta holding ne deluje. Z državnim premoženjem se ne upravlja gospodarno, kar smo želeli prav s tem zakonom to urediti. Vendar državljanov ne zanima, ali bomo imeli zakon po tej ali drugačni formuli, ampak državljanje zanima, kako se bo upravljalo z državnim premoženjem, ali bo imela država od tega koristi ali bomo spet davkoplačevalci morali polniti različne luknje v tem državnem premoženju. Ne razumem, zakaj iste stranke, ki so imele tako jasne zahteve, kako mora biti opozicija soudeležena v nadzornih svetih, na drugi strani sedaj delajo prav nasprotno, prav obratno. Če hočemo biti verodostojni, moramo imeti enaka

merila, enake kriterije takrat, ko smo v vladi in takrat, ko smo v opoziciji. Ti kriteriji pa morajo biti, da morajo biti ljudje strokovni, odgovorni in da morajo predvsem dobro opravljati delo, da politične kvalifikacije ne smejo biti na prvem mestu.

Tudi mene skrbi, ko predsednica Vlade ponuja naše premoženje na različnih konferencah po Evropi in v svetu. Zakaj me skrbi? Ker vem, da vlagatelji najprej pogledajo, v kakšnem stanju je država, kamor želijo vlagati, kako deluje sodstvo, ali je zagotovljena pravna varnost za njihovo premoženje, kakšni so davki, kakšna je delovna sila. Tukaj imamo zagotovo prednost, kajti naša delovna sila je kvalificirana. Ljudje znajo delati, želijo delati, pa nimajo priložnosti. To je naša primerjalna prednost. Žal pa drugih nalog še nismo uspešno opravili. Zato se bojim, da bodo prišli vlagatelji, predvsem špekulanti, ki bodo želeli poceni kupiti naše premoženje, ki bodo hoteli osvojiti trg, kamor izvažajo naši proizvajalci. Bojim se, da to ne bodo resni vlagatelji, ki bodo naprej želeli proizvajati nekaj v določenem podjetju oziroma ki bodo želeli ohraniti delovna mesta, plačevati davke in tako naprej. Želimo poštene, dobre vlagatelje, ki pa bodo prišli samo takrat, ko bodo čutili, da je pri nas primerno okolje, da pridejo k nam in da tukaj vložijo svoj kapital in delajo naprej. Pa nimamo slabih izkušenj.

Z velikim veseljem bi videla, da bi bilo več Slovencev, ki bi imeli pošteno pridobljen kapital in bi lahko vlagali v ta podjetja. Žal so ga tisti, ki ga imajo, mnogi, odpeljali drugam, in žal je premalo tistih, ki bi ga dejansko vlagali v Sloveniji tudi v prihodnosti. Spet ne smemo vseh metati v isti koš. Hvala bogu, da imamo podjetja, poštene podjetnike, ki so z lastnim delom prišli do premoženja, ki skrbno delajo s svojim premoženjem. Nedavno me je kar nekaj ljudi opozorilo na to, kakšna škoda se dela s stanovanji zaradi bank, kreditov. Cela naselja stojijo prazna, gradbena dovoljenja propadajo, nekatera stanovanja so celo izropana, menda cele montažne hiše odpeljane in podobne stvari. Tudi tukaj se pozna, da z našim premoženjem delamo neodgovorno. Današnja razprava je pokazala, da nimamo prave strategije. Nova Slovenija –krščanski demokrati smo že predlagali tudi predsedniku Državnega zbora, in vem, da je tudi sam temu naklonjen.

O tem smo govorili tudi pri predsedniku države, in tudi predsedniki nekaterih strank so izrazili naklonjenost našemu predlogu, da bi tudi v Državnem zboru ustanovili odbor, v katerem bi razmišljali o prihodnosti Slovenije, o prihodnjem razvoju, o strategiji ne samo za čas enega mandata ene vlade, ampak dolgoročno, kaj sploh želimo, kateri so tisti projekti, ki jih želimo dolgoročno izpeljati. Mislim, da nam prav takšna dolgoročna vizija, prav takšna strategija manjka, zato delamo nekaj od danes na jutri na hitro, kakor trenutno kažejo priložnosti, in pri tem nimamo pred očmi vizije, kaj želimo narediti s to našo državo, z našim premoženjem, kam želimo

priiti, kako iziti iz krize in tako naprej. Tudi medsebojna obtoževanja nam ne bodo pomagala. Žal se kaže, da je pri nas res veliko korupcije, in prepričana sem, da ne samo v eni ali drugi stranki, da korupcija ne pozna strankarske pripadnosti, da se ljudje, ki ne poznajo odgovornega ravnanja, ki so izgubili čut za poštenost, lahko znajdejo v tej ali oni stranki, stari ali novi. Tudi ugled poslancev in Državnega zbora se bo zagotovo izboljšal takrat, ko bomo obojali dejanja ne glede na to, od koga prihajajo, in to velja tudi za primere, ko vlagamo različne interpelacije z očitnimi dokazi o koruptivnem ravnanju, pa se nekateri sprenevedajo oziroma zatiskajo oči. Še enkrat, odbor za prihodnost Slovenije v Državnem zboru bi zagotovo lahko pripomogel tudi k izboljšanju strategije glede tega, kaj v tej državi sploh hočemo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

K besedi se je prijavila tudi mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Želela bi se samo na kratko odzvati na nekatere navedbe, ki smo jim bili priča v dosedanjih razpravah v zvezi z ad hoc upravljanjem državnega premoženja na podlagi obstoječe ureditve brez koncepta oziroma brez nadzora in na netransparenten način. Rada bi vse skupaj spomnila, da Zakon o Slovenskem državnem holdingu sicer resda predvideva prenos lastništva nad državnim premoženjem na Slovenski državni holding in predvideva predložitev klasifikacije in strategije upravljanja z državnim premoženjem Državnemu zboru, vendar hkrati v prehodnih in končnih določbah predvideva tudi postopke, po katerih se z državnim premoženjem upravlja v času do vzpostavitve Slovenskega državnega holdinga in do prenosa lastništva nad državnim premoženjem na to družbo. Upravljanje z državnim premoženjem, kakor teče v trenutnih razmerah, in upravljanje, ki ga izvaja Slovenska odškodninska družba kot pooblaščen družba po veljavnem Zakonu o SDH, teče prav na podlagi in v skladu s prehodnimi določbami Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

V skladu s temi določbami je bil Državnemu zboru predložen tudi seznam podjetij, za katera predlagamo, da se privatizacija oziroma odprodaja začne takoj, hkrati pa moram opozoriti tudi na to, da predlog novega zakona o Slovenskem državnem holdingu – če štejemo vse maksimalne roke, resda lahko traja tam do 9 mesecev, da popolnoma zaživi, vendar vemo, da so ti maksimalni roki le v redkih primerih dejansko dosežni v zakonodajnem postopku. Praviloma v zakonodajnem postopku tečejo razprave dosti hitreje. Zaradi tega pričakujemo, da bo mogoče vzpostaviti Slovenski državni holding na podlagi predloga zakona, o katerem bo, predvidevam,

Državni zbor začel razpravljati v januarju, in ga bo mogoče uveljaviti v približno pol leta. Opozarja se na netransparentnost oziroma na koruptivnost v postopkih upravljanja državnega premoženja, hkrati pa se nasprotuje določbam predloga zakona, ki določajo pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, in nekaterim drugim določbam, ki povečujejo odgovornost tako SDH kot tudi družb, ki so v upravljanju SDH.

Po eni strani se predlaga oziroma zahteva, da se politika umakne iz upravljanja državnega premoženja in da se postopki upravljanja prepustijo v prvi vrsti strokovnjakom, po drugi strani pa se želi v nadzorni svet družbe SDH umestiti politike oziroma poslance Državnega zbora. Vendarle moram reči, da novi predlog zakona zagotavlja tudi politični nadzor, saj bo člane nadzornega sveta imenoval Državni zbor, poleg tega pa lahko Državni zbor kadarkoli uporabi vse pristojnosti, ki jih ima po poslovniku bodisi zbor kot celota bodisi posamezno delovno telo Državnega zbora, da izvede nadzor nad ustreznostjo poslovanja tako državnih organov kot tudi družbe SDH v zvezi z upravljanjem državnega premoženja. Nenazadnje mora tudi sama družba SDH najmanj enkrat letno poročati Državnemu zboru o postopkih upravljanja z državnim premoženjem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še mag. Marko Pogačnik in potem Marko Pavlišič.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala, spoštovana predsedujoča, za dano besedo.

Zelo kratek komentar na besede državne sekretarke. Mislim, da je bilo narobe razumljeno. Ne nasprotujemo zagotavljanju protikorupcijskih klavzul, prijavi premoženja, nadzoru nad premoženjem, stanjem in uvedbi funkcije pooblaščenca za skladnost poslovanja. Samo poudarjamo, da so po vsej verjetnosti te določbe prenormirane, da bi se jih dalo skrajšati, da bi se napisalo, da za poslovodstvo družbe veljajo določbe, ki veljajo za vse javne funkcionarje. O tem smo govorili. Preberite zakon in boste videli, da osebi, ki naj bi bila odgovorna za skladnost poslovanja, v samem zakonu namenjate bistveno več vsebinskih zadev kot upravi in nadzornemu svetu. Sedaj se sprašujemo, kdo bo vodil ta holding – uprava, nadzorni svet ali bo ta oseba tista, ki bo upravljala z državnim premoženjem. Zgolj samo to.

Pri nadzornem svetu smo samo opozorili na nenačelnost sedanje predsednice Vlade, ki je takrat zahtevala, da ima opozicija v nadzornem svetu tri predstavnike, danes pa ni niti enega. Zgolj na to smo opozorili. Opozorili smo tudi na zadeve, za katere ocenjujemo, da obstaja tveganje, da upravljanje in privatizacija lahko potekata na netransparenten način, spoštovana državna sekretarka. Kje je obljuba

ali zagotovilo, da na teh investicijskih konferencah, ki so potekale pred dnevi, niste dali kakšne obljube, da boste podjetje dali na prodajni postopek, potem ga bo pa Državni zbor zavrnil? To hočemo doseči – da preden greste na investicijske konference, sprejmete klasifikacijo, strategijo, ko bo že neko soglasje in zelena luč za privatizacijo. Mislim, da ne moremo ponoviti zadev, ko smo že enkrat nekaj prodajali s figo v žepu.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Marko Pavlišič, za njim gospod Jerko Čehovin, pripravi pa se tudi gospod Mihael Prevč.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Ko govorimo o upravljanju državnih podjetij oziroma upravljanju podjetij nasploh, je dobro, da pogledamo, kakšne so obstoječe izkušnje profesionalnih upravljalcev. Preden sem postal poslanec, sem delal za večje mednarodno podjetje. Tam je bila ena zanimiva zadeva, in sicer enkrat na četrletje je bil tako imenovan "earnings call". Kaj to pomeni? To pomeni, da se je vzpostavila konferenca, priključili so se investitorji, kogar je to zanimalo, večji skladi, banke in ostali, in uprava je podala svoj vidik, kaj se je v zadnjem četrletju dogajalo in kaj planira za naslednje četrletje oziroma za naslednje obdobje. Investitorji so takrat postavljali zanimiva in zoprna vprašanja: "Pred tremi meseci ste napovedali to. Ali je letos to izpolnjeno?" "Takrat ste obljubili to. Ali je ta obljuba izpolnjena?" Tako se upravlja profesionalna podjetja. Moram priznati, da se je pred vsakim tem "earnings call-om" v podjetju vzpostavilo neko pozitivno vrenje, ker se je vedelo, da bodo ta vprašanja postavljena, ker se je vedelo, kakšne obljube so bile dane, in ker se je vedelo, da se bo pogledalo, ali so bile te obljube izpolnjene.

Tako je to, kadar podjetje upravlja nek profesionallec. Kako to deluje, kadar Slovenija upravlja svoje državno premoženje? Bolj ali manj se vse začne in konča s tem, da neki ljudje po neki liniji zasedejo svoje stolčke, in tu je konec, dokler teh ljudi ne zamenja nekdo drug z nekimi drugimi stolčki, ampak vmes praktično nihče s temi podjetji ne upravlja. Zato imamo takšen rezultat, kot ga imamo. Tukaj se moramo vprašati, ali je boljša ta pot ali je boljša tista druga pot, kaj od nas pričakujejo državljani in v čigavem interesu delujemo poslanci. Katero od teh rešitev bomo zagovarjali? V Državlanski listi vedno delujemo v interesu državljanov. Lahko je tudi podjetje, ki je v državni lasti, upravljano dobro, če bi bili ti postopki upravljanja v redu. Vendar tukaj ne moremo mimo tega, da pogledamo, kaj nam o tem govori praksa, kakšne so izkušnje zadnjih 20 let na 45 let podlage? Ali so te izkušnje dobre ali so slabe? Trdim, da so slabe, da trenutno upravljanje ni dobro.

Namesto, da bi slovenski paradni konji, gospodarski paradni konji paradirali po tujini, se naložbe v tujini uporabljajo predvsem za pranje denarja zato, da si razni prijatelji premoženje državljanov in države črpajo v privatne žepe. Tako državna srebrnina žal čedalje bolj blede in rjavi. Tukaj moramo pogledati še prakso predlagateljev današnje seje. Že na odboru je kolega iz opozicije omenil prodajo Telekomu in načrt za prodajo Telekomu v letih 2005 in 2006. Takrat se je s tem začelo. Poglejmo, kaj je 8 let pozneje. Telekom je še vedno na listi za prodajo. Oprostite, kolegi, žal vam takrat to ni uspelo. Sam pravim žal, ne vem pa, če tudi vi mislite tako. V istem obdobju je bila tudi priložnost, da NLB prodamo NKBM, še eno četrtino, če se prav spomnim. Pa se tudi to ni zgodilo. Bila je dana obljuba, da se bo to naredilo, pa se ni. Takrat je tudi črnilo ugled Slovenije v tujini, česar vas je strah danes. Menim, da imamo v Državnem zboru in tudi širše v družbi konsenz, da gremo po poti Avstrije, Nemčije in Nizozemske, kar se tiče upravljanja državnega premoženja, in ne po poti Severne Koreje, Kube ali Venezuele. Zakaj Nizozemske? Verjetno se vsi spomnite podjetja KLM, to je nizozemski državni prevoznik. V bistvu ni več nizozemski državni prevoznik. Bil je nekoč, pa so ga pred nekaj leti prodali. In se niso nič spraševali o tem, ali je zaradi tega Nizozemska kaj manj država, ker nima svojega "flagship carrier-ja", ali ne. Enostavno so prodali, in prodali so takrat, ko jim je to podjetje nosilo dobiček.

Žal v Adrio še vedno črpamo denar oziroma nazadnje smo ga, če se prav spomnim, pred dvema letoma. Zakaj sem omenil Venezuelo? Zato, ker imajo tam demokratični socializem. Če ste bili kaj pozorni na to, kaj se dogaja v tem demokratičnem socializmu, ste opazili novico, da je pred kratkim država prevzela nadzor nad proizvajalci toaletnega papirja. Zakaj? Enostavno zato, ker ga je zmanjkalo. Preden se naslanjamo nad to nesrečo venezuelskega demokratičnega socializma, se vprašajmo, v čigavi lasti je Paloma in zakaj je še vedno v državni lasti. SDS se čudi obiskom premierke v tujini. To razlagajo s tem, da jih je strah za verodostojnost Slovenije, če znova ne bomo prešli od besed k dejanjem. Mene pa v resnici skrbi to, da njih skrbi, da bi bila premierka uspešna na tej svoji poti. Še bolj pa me bo skrbelo, če je tega strah tudi koga v trenutni koaliciji. V Državlanski listi nas tega ni strah in bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bomo tudi na tem področju naredili kak krepak korak naprej, v dobro vseh državljanov in državljanov.

Nov predlog SDH gre v to smer, in pričakujem, da ga bomo vsi skupaj podprli. Če lani ni bilo pripravljenosti za to, da najdemo nek konsenz in skupaj sprejmemo rešitev, jo lahko letos. Odločitev je samo vaša. Ta zakon je prišel v Državni zbor po rednem postopku in ne po nekem nujnem postopku, kar sicer pomeni, da bo precej počasneje sprejet, vendar to hkrati

daje možnost, da ga še izboljšamo, da bo še boljši. Vaša odločitev, spoštovani kolegi, je, ali so vaši nameni iskreni in boste sodelovali pri tem ali boste nagajali. To je popolnoma vaša odločitev. Spoštovani na novo poimenovani kolegi, krščanski demokrati – čestitam vam pri tej potezi –, vašo idejo glede odbora za prihodnost Slovenije osebno toplo pozdravljam in podpiram. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jerko Čehovin, izvolite.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Ne dvomim o tem, da ima vsaka politična sila v tem parlamentu možnost, da predlaga obravnavo kakšne od tem, ki se ji zdijo pomembne in potrebne. Tudi glede tematike, ki jo danes obravnavamo, nimam nič proti, če se je predlagala, vendar moram reči, da resno dvomimo o namenih, ki izhajajo iz vložitve tega gradiva. Namreč, vsi dobro vemo, da je Vlada petega tega meseca sprejela dopolnjen Zakon o Slovenskem državnem holdingu in ga je poslala v Državni zbor. Predsednik je zahteval določena dopolnila in postavil Vladi nek rok, da to dopolni. Zakon je vložen po rednem postopku, kar pomeni, da bomo to najmanj trikrat obravnavali in da bo šel skozi vse odbore. Do tu vse lepo in prav, ne morem se pa strinjati z nivojem razprave in posameznimi trditvami, ki ne sledijo iz nobenih gradiv, ampak povzemajo samo tisto, kar bi radi videli, da bi bilo, ne pa tistega, kar je ali pa kar se je zgodilo v preteklosti. Vnaprej se že nekaj predvideva, se sumi, se razlaga, kako je vse netransparentno, kako predsednica Vlade hodi na turistična potovanja in tako dalje. Hvala bogu, dobro bi bilo, da bi teh potovanj bilo še kaj prej in da bi tudi kaj uspeli prodati iz tega seznama.

Naslednja neresnica ali trditev, ki ne odgovarja resnici, je glede prodaje teh 14 družb in ene banke. Zakon o Slovenskem državnem holdingu določa prehodni režim za razpolaganje, odtujitev do uveljavitve klasifikacije. V tem prehodnem režimu je Državni zbor, taisti Državni zbor, sprejel tudi odločitev, da se gre v prodajo teh 14 družb in ene banke. Od tega – to dobro veste, vsaj tisti, ki hočete vedeti – so za 5 družb, Adria Airways, Aero d. d., Elan d. o. o., Fotona d. d. in že prodani Helios, postopke začeli drugi, ne ta koalicija, ampak je ta koalicija po prevzemu oblasti samo povzela in uvrstila na seznam teh 5 podjetij. Dodala je pa še ostalih 9, takih in drugačnih. Če danes predsednica Vlade nastopa po tujini in poskuša organizirati te konference v stilu, kot je prej cenjeni kolega Pavličič govoril za neke druge konference, je to samo za pozdraviti. Ne more biti predmet posmehovanja, če se želi tudi tujini in tujim trgovcem jasno povedati, da želimo določene premike tudi na tem področju.

Menim, da v tej državi ni problem samo oblika lastnine. Lastnina sama po sebi je inertna, ne prinaša nobenega dohodka, pa če je državna ali družbena ali zasebna ali združna ali kakršnakoli. Lastnino oplemenitijo ljudje, od menedžerjev do delavcev, s svojim delovanjem in svojim delom. To daje dodatno vrednost temu. Zato me nihče ni še prepričal, da je samo privatizacija tista, ki bo rešila vse naše probleme. Ni res. Osebnostno se zavzemam za nek kompromis. Jasno je, da država v klasičnih proizvodnih podjetjih nima kaj početi, zlasti tam, kjer imamo deleže, ki so še ostanki nekdanje družbene lastnine, od 7 do 10 % – niti kvalificiranega deleža nima. Tisto je škoda, da se ni že do sedaj prodalo. So nekatere druge dejavnosti, kjer pa je treba obdržati tudi prevladujočo državno lastnino.

Ko govorimo o tem, da Zahod ne pozna državne lastnine – to ni res. Prej je bila omenjena Norveška, predstavnik predlagatelj jo je omenil. Norveška ima 53 podjetij v državni lasti, s katerimi dobro dela, in ji ne pride niti na pamet, da bi jih prodala. Vsa ta dobro upravljana podjetja s poštenim, odgovornim menedžmentom in z odgovornimi ljudmi, ki delujejo, ter s tudi ostalimi normalnimi deležniki, kot so sindikati in tako dalje, ustvarjajo dobiček, ki je potem sestavni del odplačila dolgov ali pa gre v proračun. Ta naš temeljni nesporazum, ta SDH – neupravičeno se pripisuje naši stranki, da smo proti temu, a to ni res. V volilnem programu smo imeli zelo jasno napisano, da je treba upravljanje državnega premoženja oziroma vseh državnih naložb združiti pod eno streho, ne pa da imamo, tako kot sedaj, pet upravljavcev, pet nadzornih svetov, pet skupin takih ali drugačnih lobistov v ozadju, ki delujejo tako ali drugače. Mislim, da moramo prebiti tudi nekatere stereotipe glede tega, da morajo predstavniki politike obvezno biti v teh nadzornih svetih po sistemu delitve plena.

Zato me ne prepričajo ta vprašanja, zakaj ni v tem zakonu predstavnikov opozicije. Mislim, da ne sme biti ne opozicije ne koalicije v zakonu, ampak da mora biti jasno povedano, da mora biti za profesionalne upravitelje premoženja, ne pa za politično nastavljene kadre. Prav ta prevelik poseg in sprega politike z gospodarstvom sta nas med drugim pripeljala v situacijo, katero se rešuje. Ko ste podali ta predlog ob dejstvu, da takrat še niste vedeli, da bo Vlada to sprejela – to razumem, ampak razumem to predvsem kot vaš namen zabiti klin med koalicijo zaradi tega, ker vsi vemo že iz geneze posameznih strank, ki so v tem parlamentu, da ima skoraj vsaka stranka različen odnos do upravljanja z državno lastnino. Morda je kdo temu nasedel, in se poskuša na nek način predstavljati svoje pogajalske pozicije, če lahko tako rečem, do nastanka tega zakona. Kot rečeno, ta zakon gre po rednem postopku. Dovolj bo časa, da bomo o njem temeljito razmislili. Ta poskus osebno bolj razumem kot nek prolog ali uverturo ali celo neko predigro h

kompletni stvari, in zdi se mi, da izgubljam čas, še zlasti, ker ni predlaganih nikakršnih zaključkov in sklepov. Kot so rekli včasih, sami sebi in bogu krademo čas in denar.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Mihael Prevc je naslednji, ki ima besedo. Se opravičujem, pred vami je še gospod Pogačnik v imenu predlagatelja.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Zato, da danes tukaj ni sklepov, je odgovorna koalicija, in sicer zato, ker ste jih na odboru za finance zavrnili. Mi smo predlagali priporočila. Potem bi še omenil, da če kdo uvaja politiko v nadzorni svet, jo uvaja zadnji predlog zakona o SDH, ki v nadzorni svet, resda brez glasovalnih pravic, daje ministra za finance in predsednika Komisije za nadzor javnih financ. V našem predlogu je bilo, da je predstavnik opozicije izbran na predlog Komisije za nadzor javnih financ. To pomeni, da izberejo nekoga, ki ustreza kriterijem. Vi pa direktno politiko dajete notri. Problem, ki ga izpostavljamo, je zgolj v tem, kar ste tudi sami med besedami povedali, spoštovani gospod Čehovin, kako bo ta postopek zakona tekkel. Javna razprava – to pomeni, da ga bomo verjetno nekje meseca marca potrjevali v Državnem zboru. Potem imamo pa ponovno notri prehodne določbe, in zaradi te dinamike bo Slovenija še naslednje leto brez strategije, brez klasifikacije, in ne tuji investitorji ne državljani in državljani Republike Slovenije ne bodo vedeli, kaj bo Slovenija prodajala in kaj bo za Slovenijo strateško. Povejte mi, kako bi se vi počutili, spoštovani gospod Čehovin, če bi bili predsednik uprave Petrola ali Krke ali član nadzornega sveta in ne bi vedeli, kaj se bo z vašim podjetjem dogajalo. Kako boste pripravili učinkovito strategijo? Ali pa če bi bili predsednik uprave Slovenske odškodninske družbe, ki ima naložbe za to, da poravnava svoje obveznosti? Izključno, kar tukaj notri poudarjamo, je to, da je ta praznina, ki je prazna in ki izpostavlja veliko tveganje, da upravljanje ne bo učinkovito, in da obstaja tveganje, da privatizacijski postopki ne bodo uspešno zaključeni. Zgolj to.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Replika, gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Predstavniku predlagatelj bi samo odgovoril, da če bi bil direktor Petrola, bi normalno opravljal svoje delo, ker ni njegova naloga, da se ukvarja z lastnino, ampak da dela dobiček.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Mihael Prevc ima besedo, nato mag. Andrej Vizjak, za njim pa naj se pripravi gospod Mirko Brulc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, spoštovani kolegi in kolegi!

Danes govorimo o upravljanju državnega premoženja, in prav je, da govorimo o tej temi, vendar žal veliko prepozno. Dejstvo je, da imamo danes v Sloveniji za razliko od razvite Evrope zelo slabe izkušnje in slabe rezultate, kar se tiče upravljanja državnega premoženja. Na drugi strani pa državna podjetja, še posebej tista, ki nimajo neke vrste monopolnega položaja, skozi leta postajajo vedno manj konkurenčna, da ne govorimo o bankah, ki so praktično na kolenih. Žal se v preteklosti nobena vlada ni lotila organiziranega in strukturiranega koncepta upravljanja premoženja z nekim strateškim pogledom vnaprej. Žal tega nikoli ni bilo. Lahko rečemo, da je bil prvi poskus spremembe rešitev, ki jo je predlagala vlada Boruta Pahorja v obliki tako imenovane Agencije za upravljanje kapitalskih naložb. Vemo, da se ta organizacija, ta možnost ni izkazala za uspešno. Zakaj se ni izkazala za uspešno? Preprosto zaradi tega, ker se evidentno ni uspela rešiti vpliva politike. Zato je koalicija, v kateri smo sodelovali tudi poslanci Slovenske ljudske stranke, začela pripravljati zakonodajno podlago za nov koncept upravljanja, za centralizirano upravljanje z državnim premoženjem na enem mestu in zelo jasnim namenom, ki je, da bi bilo enkrat za vselej treba doreči, kaj bomo kot država storili z državnim premoženjem na dolgi rok, in da bi se dokončno opredelili, kaj je za Slovenijo strateško premoženje.

Enovit nadzor nad državnim premoženjem je zato še kako pomemben. Če se zgolj spomnimo, kako je potekalo sprejemanje Zakona o SDH kot koncepta centraliziranega upravljanja. Za pripravo zakona, kot vemo, se je oblikovala posebna ekipa poslancev in strokovnjakov iz posameznih strank koalicije in tudi opozicije, ki se je kar nekajkrat sestala in pilila ter izboljševala zakon. V njej je, kot vemo, sodelovala tudi sedanja predsednica Vlade Alenka Bratušek. Navkljub dolgotrajnemu usklajevanju smo na eni strani poslušali obtožbe o ropu stoletja in veleizdaji s strani Socialnih demokratov, na drugi strani pa je bila na Zakon o SDH vložena celo referendumsko zahteva s podpisi poslancev Pozitivne Slovenije. Še pred tem pa je sedanja predsednica Vlade pogojevala umik referendumsko pobude s tem, da opozicija dobi večje število sedežev v nadzornem svetu SDH. V februarju 2013 je prejšnja vlada v Državni zbor poslala klasifikacijo državnih naložb, ki smo jo uskladili znotraj koalicije, ampak je žal nova koalicija ni poskušala popraviti, ni je poskusila spremeniti, pač pa jo je zgolj zavrnila. Na mizi imamo nov Zakon o SDH.

Je bistveno drugačen od našega. Še najbolj zanimiva je sestava nadzornega sveta. Po tem, ko je predsednica Vlade, tako kot sem že povedal, še lani kot poslanka zahtevala več nadzornikov v SDH, ki jih predlaga opozicija, je danes žal na to povsem pozabila. To pomeni, da ta zakon ne bo transparenten, in nas zanima ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Po mojem je ključno vprašanje na tej izredni seji, ki govori o boljšem upravljanju z državnim premoženjem, ali si koalicija tega boljšega upravljanja sploh želi. Ali si sedanja koalicija želi učinkovitejšega in transparentnejšega upravljanja državnega premoženja? S tem mislim tudi na to, da se sedanja koalicija odpove skušnjavi po kadriranju v razne firme in s tem takšnim in drugačnim bonitetam, ki iz tega sledijo. Ali si želi preglednejše privatizacije in ali si sploh želi privatizacije? To so zame temeljna vprašanja, in moram vam povedati, da imam veliko dvomov, ki izhajajo iz vaših dejanj, spoštovana koalicija, ki govorijo, da si tega ne želite. Bom v nadaljevanju navedel te temeljne razloge in vaše obnašanje v preteklih letih in mesecih, ki me privede do skepse, da si tega ne želite. Prvič, eden izmed temeljnih ministrov, minister za infrastrukturo in prostor gospod Omerzel, na vsakem koraku poskuša svoje kadre spraviti v energetiko in to tudi brezsravno pove. Na številnih energetskega zborih, kjer so navzoči direktorji, brezsravno pove, da je sedaj prišel čas za njegov letnik, njegove ljudi, da je njihova era prišla in da se naj te okoreli starčki poslovijo – no, to sem sam dodal, tega ne pove. To gospod Omerzel govori direktorjem energetske družbe. In takšnih skušnjav je dosti še na kakšnem področju.

Potem je zlasti Pozitivna Slovenija, pa tudi ostale koalicijske stranke, blokirala uveljavitev Zakona o Slovenskem državnem holdingu v mandatu prejšnje vlade, kar pomeni, da bi prej stopil v veljavo. Blokirala in zavrnila je tudi klasifikacijo naložb in smernice upravljanja s temi naložbami, ki naj bi vnesle bistveno večjo transparentnost in tudi jasno sliko o tem, kako se bo upravljal in kako se bo umikalo iz gospodarstva v prihodnje. Vse to je bilo zavrnjeno. Minister Čufer, pristojni minister, je povedal, da bo prišel z novelo Zakona o SDH junija letos. Mi smo tu decembra, 6 mesecev po tem, pri čemer je vlada zmogla poslati v parlament invaliden zakon, ki ga je predsednik Državnega zbora zavrnil, češ da sploh nima vseh potrebnih sestavin, konkretno finančnih posledic. In res je, nima finančnih posledic, kajti tam piše, da bo SDH z državnim premoženjem

razpolagal tudi pod stroški države. Tu sprašujem državno sekretarko glede na to, da prva ministrica, premierka hodi po tujini in prodaja teh 15 podjetij, ali ima in na kateri postavki ima sredstva za privatizacijo Telekoma.

Privatizacija Telekoma bo veliko stala. Treba je narediti skrbne preglede, takšne ali drugačne, finančne, pravne, treba je narediti cenitve in podobno. To stane. Treba bo tudi plačati posrednike, ki so za to, in verjetno to ne bo edina firma, ampak bo še kakšna, kakšna banka in tako naprej. Zanima me, ali ima državni proračun za to denar. Ali bo šlo to iz rezerve, ki je namenjena za naravne nesreče in podobne zadeve, ki se ne dajo predvideti? Tu se da predvideti te stvari, in verjetno bi bilo prav, da postrežete s podatkom, koliko sredstev v proračunu za leto 2014 predvidevate za kritje stroškov privatizacije teh 15 podjetij in mogoče še katerega, za katerega še danes ne vemo, vi pa veste. Dejstvo, da je ta zakon prišel s polletno zamudo do parlamenta ali pa pred vrata parlamenta in da ga je že predsednik odbil, je tudi znamenje za to, da imate velike težave s temi rešitvami, konceptualno verjetno, pa tudi sicer, ko govorimo o posameznih določbah Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Menim, da je to dodaten argument, da ni volje, da se zadeve sploh naredijo, kaj šele, da se naredijo pregledno in učinkovito.

Če bi si želeli pregledne privatizacije in privatizacije na sploh, potem bi verjetno, če niste bili zadovoljni s klasifikacijo, ki jo je prejšnja vlada poslala v parlament in ste jo v parlamentu, spoštovana koalicija, zavrnili, predlagali v tem času kaj novega, ne pa nekega seznama 15 podjetij, ki je daleč od tistega, kar bi neka klasifikacija po zakonu morala biti. Skrivamo se v prehodnih določbah veljavnega Zakona o SDH sedaj že praktično eno leto. Novega zakona ni, in kot je povedal predlagatelj gospod Pogačnik, do sredine prihodnjega leta glede na timing, ki ste si ga izbrali, tudi ni videti, da bi bil nov zakon polno v veljavi. To je dodaten argument, da danes res ne mislite resno in si tega sploh ne želite. Po mojem pa je najbolj skrb vzbujajoča neka politična diametralnost pogledov na vprašanje odprodaje državnega premoženja. Ko smo spremljali izjave prvega socialdemokrata gospoda Lukšiča, predsednika Socialnih demokratov, se je ob besedi privatizacija kar zdrznil. Predsednik parlamenta, tu navzoč, je okarakteriziral te poskuse kot krajo premoženja in kot veleizdajo.

Naj vas, spoštovani kolegi, spomnim – gospod poslanec Pavlišič je očital, da nam ni uspelo leta 2008 odprodati večinskega deleža v Telekomu –, zakaj nam ni uspelo? Sam sem bil takrat odgovorni minister za te postopke. Takrat tega ni delal Sod, takrat smo to delali v skladu z Zakonom o javnih financah in podzakonskimi akti. Na koncu je prišlo do političnega nesoglasja ob začetnem soglasju. Spomnim se, da smo v takratni koaliciji dosegli soglasje glede te privatizacije. Za so bili vsi, takratna Nova

Slovenija, Slovenska demokratska stranka, takratni DeSUS in Slovenska ljudska stranka. Ko se je postopek vlekel eno leto in pol, žal, ker ta postopek traja predolgo – upam, da bo sedaj pod Sodom šel učinkoviteje –, so odpovedali podporo temu projektu na koncu, ko je bil kupec znan po trikratni sedanji ceni na borzi. Tako v DeSUS kot Slovenski ljudski stranki so rekli: "Tega pa ne bomo prodali," – na koncu, ko je bilo že vsega konec in ko smo delali mednarodne tenderje, ko so se prijavi in tako naprej.

Sedaj vas, spoštovani, sprašujem, kdo bo ob takih izjavah enega pomembnega koalicijskega partnerja verjel, da boste vi to izpeljali in da boste na koncu kaj tudi prodali. Jaz temu ne verjamem, ker bo na koncu spet prišlo do nekega detajla – ugotovili boste, pod pretvezo, da ponudba ni prava, in ne boste prodali. Zato so to po mojem temeljna vprašanja. Ta izredna seja je namenjena tudi temu, da sami sebe vprašate, ali imate enoten politični pogled na učinkovitejše in transparentnejše upravljanje ter s tem tudi odprodajo deležev državnih podjetij. Menim, da je več argumentov, da tega ni, kot argumentov, da je. Veste, to so zelo občutljive stvari, kajti ti kupci, ki prihajajo, ne bodo vlagali energije in naporov v nek tak proces, kajti takšen proces stane marsikaj in tudi časa, in na koncu človek z občutkom neke prevare odide, ko se mu politika postavi po robu. To se je zgodilo leta 2008, v drugi vladi, ampak en koalicijski partner je isti. Tudi danes v tem volilnem sistemu in v teh razmerjih moči lahko en ustavi vse, saj veste, da zagrozi: poslušajte, če boste pa Telekom prodali, pa gremo mi iz koalicije ven. In bodo zazvonili telefoni direktorju in nadzornikom SDH, ki jih boste vi na vaš predlog notri postavili: poslušajte, problem je. Vsi si lahko mislimo, kako bodo oni potem ocenili tisto ponudbo in tako naprej.

Utemeljitev je več kot dovolj, da bi v tem trenutku potrebovali, prvič, eno soglasje, zlasti koalicije – na opoziciji ga ni treba iskati, saj smo v vse svoje volilne programe doslej to vključili, se za to zavzemamo in nismo nikoli odpovedali podpore umiku države iz gospodarstva na tak način, da se ob maksimiranju cene dobi tudi strateškega partnerja, ki bo vlagal, ki bo razvijal gospodarsko družbo naprej, da bodo delovna mesta, da bo razvoj, da bodo ne nazadnje tudi boljše plače. To smo tudi že dokazali, da znamo narediti. Marsikdaj ste to kritizirali, vendar je privatizacija Slovenske industrije jekla dokazala, da se da tudi nekaj narediti. Hvala bogu je bilo to na sredini mandata narejeno, in takrat ni noben dal palice oklestiti. To smo že dokazali, da znamo narediti. In zato potrebujete, spoštovana koalicija – in ta današnja seja je namenjena tudi temu pozivu –, prvič, politično enotnost. Ali si tega sploh želite in še posebej, ali si želite odpovedati tudi skušnjavi, da boste še naprej kadirali in lomastili po slovenskem gospodarstvu? In seveda, da čim prej sprejmete

potrebne dokumente, ki jih zakoni predvidevajo, da bo zadeva pregledna, da bo jasna, ne samo vam, ampak tudi tistim, ki so zainteresirani za nakup teh deležev. Upam, da boste drugič vsaj znali poslati pravilno opremljen zakon v parlament, da ne boste prav pri tem zakonu doživeli takšnega fiaska, da mora parlament oziroma predsednik parlamenta, ki sodi v koalicijsko sfero, zavračati predloge Vlade zaradi pomanjkljivih prilog.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Mirko Brulc ima besedo. Za njim se pripravi gospa Plevčak in za njo gospod Ivan Vogrin.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala za besedo.

Ponovno smo priča 7-urni izredni seji Državnega zbora, seveda na zahtevo SDS. Mar ni to vik in krik, kot ste nam na začetku te današnje seje očitali, da smo mi nekoč zaganjali vik in krik? Seveda je sklic izredne seje legitimna pravica opozicije, ki pa to pravico v tem mandatu izjemno izkorišča, in to ni dobro. Želja opozicije je, da bi prepričala prebivalstvo v državi, da je propad države končno pred nami, vendar Socialni demokrati pri tem ne želimo sodelovati. Danes je neka splošna razprava. O tem bi se lahko pogovarjali kjerkoli, in ne bo nobene velike koristi. Ponavljam, Socialni demokrati smo primorani igrati v tej igri in prepričevati in dokazovati, da smo za pošteno upravljanje državnega premoženja, da nas v to silo še posebej izjemen obseg korupcije v državi in da bo zato ta zakon in izvajanje tega zakona še posebej pod močnim drobnogledom. Dokaz je, recimo, to, da smo Socialni demokrati nasprotovali ukinjanju AUKN, ki je končno začel v nekem zagonškem obdobju uspešno delovati in je bil v napoto res vsem. Da se vrnem na drugo področje SDK. Če bi imeli SDK nekaj let nazaj pri življenju, bi bilo dosti manj krivic storjenih delavcem, ki niso imeli prispevnih stopenj plačanih in tako dalje, vendar to ni čisto v tem kontekstu.

Sedaj smo sprejeli zakon o državnem holdingu. Zavedamo se, da je pred nami velika odgovornost, saj gre za ogromen denar. Tega bi se morala zavedati tudi opozicija in ne samo nasprotovati in dajati nekih vzorcev. Prej sem slišal: prodaja Slovenske industrije jekla. Dragi kolega, nikar ne omenjajte tega. Bil sem v Komisiji za nadzor javnih financ v zaprti sobi. Bodite prosim tiho. To pa res ni vzorec. Pa tudi prodaja Mercatorja v Janševi pisarni. Saj Alenka Bratušek, predsednica Vlade, ne hodi po, ne vem, Parizu, Düsseldorfu, Milanu in Moskvi, kar ji stalno očitata danes in ji očitata to izključno iz ljubosumja ali pa slovenske fovšije. Ne hodi prodajati. Saj ne prodaja nič. Saj ne more nič prodati. Ti časi so mimo. Takrat se je prodajalo, sem omenil dve varianti. Hodi pa ponujati naše znanje, išče investitorje in tako dalje, ker drugi tega ne počnejo, in nikar ne bodite ljubosumni.

Bomo videli, mogoče bo pa rezultate teh potovanj in teh dogovorov žela neka druga vlada. Ampak nič hudega, gre za korist državljanek in državljanov. Še enkrat, ne prodaja nič, in umirite se. Moram povedati tudi, da je v pripravi zakon, o katerem je bilo danes govora in ki bo prišel v januarju v Državni zbor, da je predlog zakona koalicijsko usklajen, pa se lahko danes kregamo kakorkoli že, da so naša koalicijska dogovarjanja izjemno težka, logično, ker ima vsak svojo glavo. Ker nimamo enega kapota, ki ukaže ostalim: tiho glasujte in pojdite domov.

Mi se usklajujemo, prepričujemo, imamo različne poglede, ampak stvar je koalicijsko usklajena in bo funkcionirala. Če sta v nadzornem svetu predvidena minister za finance in predsednik Komisije za nadzor javnih financ, potem je jasno, da je minister iz koalicije, da je predsednik Komisije za nadzor javnih financ iz opozicije, in je stvar čista. Z zamenjavo vlade, kakorkoli se volitve izkažejo, se ta stvar obrne. Saj mi ne pišemo, da bo gospod minister Čufer do smrti predsednik te komisije. Veste, delati nek zakon po nekih kriterijih zato, ker je danes ta in ta oseba na položaju, in bog ne daj, da bi imel kakšno besedo, je napaka. To so delali, ko so sprejemali neke zakone in ustavo, ko je bil Kučan predsednik države, in ker je bil on predsednik države, so bile kompetence nula. Jutri bo nekdo drug, in je še nekdo drug in bo še nekdo drug. V demokratičnih državah se te stvari ne spreminjajo tako zato, ker je enkrat tam Tone, enkrat pa Pepi. Ne gre za to. Mislim, da smo na pravi poti, da ne bo enostavno, da se bo treba veliko dogovarjati, in zlata vredna bi bila pomoč opozicije pri vseh teh zadevah. Mislim, da je danes razprava prijateljska in brez velike, blazne koristi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Najprej ima repliko mag. Vizjak, potem gospod Pogačnik.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

Opozicija vam želi pomagati. Zato tudi želimo, da pridete z dokumenti čim prej, da izpolnite svoje obljube. Gospod minister Čufer je obljubil, da bo že junija letos prinesel v parlament Zakon o SDH, pa smo čakali do invalidnega, do decembra, pa ga še sedaj ne moremo obravnavati, ker, kot pravim, ni imel finančnih posledic in ga je predsednik parlamenta zavrnil in ga poslal ponovno v dopolnitev. Želimo pomagati in bi bili zelo veseli, da bi vi prišli v parlament z dokumenti, s katerimi bi morali priti, torej s klasifikacijo in smernicami, v skladu z zakonom. Ali pa z nekimi drugimi dokumenti, ki jih predvideva novi zakon. Samo za božjo voljo pridite v parlament, ne pa da tiščite svojo neaktivnost skozi seznam nekih podjetij in neke prehodne določbe, spoštovani gospod Brulc. Toliko glede očitkov in prošnje za

pomoč opozicije. Opozicija je zelo za to, da bi vam pri tem pomagala, vendar samo, če želite to narediti transparentno in če želite narediti to učinkovito, čemur pa jaz izražam določeno bojazen.

Repliciram tudi zaradi vaše navedbe glede tega, da naj ne omenjam Slovenske industrije jekla. Prvič, postopek prodaje Slovenske industrije jekla je bil transparenten. Vsi zainteresirani so bili pozvani k podaji ponudbe, kajti število družb je omejeno, saj vemo, da se z jeklarstvom ne bavi toliko, kolikor bi, ne vem, kupovalo, recimo, jabolka na tržnici. Je zelo omejeno število multinacionalk, ki so lahko zainteresirane. Javni razpis je bil objavljen v Financial Times. Pojavilo se je nekaj prijaviteljev, izbran pa je bil tisti, ki je ponudil daleč najboljše pogoje, ne malo boljše, ampak daleč najboljše pogoje tako glede cene kot glede ostalih zavez, po ohranitvi delovnih mest, po vlaganjih v proizvodnjo. Sedaj je 7 let od takrat. Od takrat do danes je nekaj sto milijonov evrov investiranih v Slovenski industriji jekla za posodobitev. Slovenska industrija jekla je tudi prevzela nekatere jeklarske družbe v Italiji, kar pomeni, da ta sistem raste in da se izpolnjujejo tudi vse zaveze, zato govorim, da je to dober primer. Če ste vi v tisti tih sobi ugotovili kakšno napako ali karkoli pravite, potem bi verjetno tekla kakšna preiskava zoper odgovorne pri tej prodaji. Jaz, pa sem bil takrat minister, ne vem za noben postopek, kar pomeni, da verjetno zadeva ni bila do te mere sporna ali pa problematična, da bi se lahko za glavo držali, kot ste omenili. Zato še enkrat pravim, veliko vprašanje bi bilo, kje bi bila danes Slovenska industrija jekla, če tega ne bi takrat naredili, če ne bi strateški partner vstopil v lastniško strukturo in skozi to večjo moč zagotovil tudi nadaljnje funkcioniranje. Zdi se mi, da bi v krizi tudi ta pomemben slovenski sistem pobralo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Replike na repliko žal ni.

Izvolite, predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Kolega Brulc je rekel: "Pomagajte nam, sodelujte." Jaz bi vprašal: zakaj nas ne povabite k oblikovanju zakona? Z veseljem vam bomo pomagali. V času vlade Janeza Janše smo vas povabili zraven in ste sodelovali. Mislim, da so tudi strokovni, korektni predlogi in pripombe s strani vaših udeležencev pripomogli, da je bil ta zakon, ki je sedaj v veljavi, na koncu boljši. Mi smo pripravljeni. In ta sklic izredne seje – danes ne blokiramo nič. Vi prinesite zakon v parlament, ga izglasujete in bo v redu. Ne rabite za to opozicije. Tukaj se kaže, da problemov nima opozicija, ampak koalicija. Prepričan sem, da ste pri tem zakonu na čisto različnih bregovih. To se je videlo tudi iz današnjih stališč. Vedno smo

rekli, da je dobrodošlo, da predsednica Vlade promovira Slovenijo v tujini, na investicijskih konferencah, vendar smo skeptični, ali je pot pravilna.

Predvsem pa me preseneča, da vi kot poslanec SD, ki ste samo predlog vlade Janeza Janše, da se začne s postopkom prodaje ene naložbe, označili kot veleizdajo in krajo stoletja, sedaj to podpirate, ko brez soglasja Državnega zbora, brez jasne strategije Vlada in odškodninska družba verjetno ponujata celotno premoženje na investicijskih konferencah. Vem, da imamo seznam teh podjetij, ampak, spoštovana državna sekretarka, ne me prepričevati, da v Milanu, Moskvi, Parizu, Düsseldorfu ponuja Gospodarsko razstavišče in Palomo. Pravite, da je zanimanje za slovenska podjetja ogromno, od Luke Koper, Aerodroma, Adrie Airways do Energetike. Hvala bogu, mi bomo podprli to, ker se zavedamo, da je treba preiti na tuje investicije in da je za slovenska podjetja, ki bodo na prodajnih mestih, ki se bodo prodajala, treba zagotoviti takšnega kupca, ki bo omogočal nadaljnji razvoj in odpiral nova delovna mesta. Mislim, da so Milano, Pariz, Düsseldorf in Moskva prava mesta. So, vendar nekaj manjka. Manjkata klasifikacija in strategija.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Mateja Vrničar, državna sekretarka.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Moram še enkrat poudariti, postopki prodaje državnega premoženja, ki so v teku, tečejo na podlagi seznama 15 podjetij, ki jih je potrdil Državni zbor. Ni nobenega podatka in nobene informacije, ki bi jo lahko navajal gospod predlagatelj ali ki bi jo lahko jaz potrdila, da predsednica Vlade na službenih poteh na investicijskih konferencah po tujini ponuja v prodajo še karkoli drugega. To je špekulacija, ki jo je treba zavrniti. Vsi vemo, kakšen je formalni postopek prodaje državnega premoženja na podlagi veljavnega Zakona o SDH. Če pa se na investicijskih konferencah predstavlja Slovenija kot potencial za investitorje, pa to ne pomeni, da se na netransparenten in na nezakonit način opravljajo postopki prodaje v zvezi z državnim premoženjem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Plevčak, pripravi naj se mag. Ivan Vogrin in za njim gospod Ivan Grill.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Bom čisto kratka, ker ste mojo obrazložitev oziroma stališče naše stranke že slišali. Še vedno menimo, da je treba Zakon o Slovenskem državnem holdingu sprejeti čim

prej. Že na seji odbora za finance sem se vprašala, zakaj v sedanji vladi ni primeren zakon, ki ga je prejšnja vlada pripravila, in zakaj ne moremo ne samo pri tem zakonu, ampak na splošno popraviti tistih stvari v zakonih, ki so neprimerne, ki se vladajoči koaliciji zdijo nesprejemljive. To bi bilo verjetno bistveno lažje kot če od kraja ponovno razpravljamo, izgubljam čas in v zvezi s tem tudi denar. Moram reči še nekaj. Na začetku svojega mandata sem bila zelo skeptična oziroma proti prodaji državnega premoženja, vendar so stvari pripeljale tako daleč, da je treba tudi to stvar izpeljati. Vsekakor pa je to treba izpeljati transparentno, na osnovi vseh potrebnih strategij in upravljanja ter s primernim nadzornim odborom oziroma svetom, ki bo kontroliral ta izvajanja, kajti pri vseh teh zadevah še vedno nekako ostaja občutek, da je zadaj še vedno nek interes političnih struktur.

Zaradi tega mislim, da moramo na tem področju narediti čiste in jasne zahteve, nadzor, in da mora biti preglednost takšna, kot jo potrebujemo za to, da ne bomo ob vsaki zadevi, ki jo bomo prodajali, imeli dvome, kaj se je s tem dogajalo, kdo je tukaj kaj pokasiral, kdo je dobil neke procente, provizije in tako naprej. Čas, moram reči, ni naš zaveznik. Vidimo, kakšna je situacija, v kakšnem slabem stanju so naše finance. Še posebej bomo to občutili, ko bomo izvedeli, kakšno je stanje v naših bankah. Stvari so resne, in mislim, da bi bilo potrebno, da se resno in z vso odgovornostjo lotimo reševanja teh stvari, da vsekakor tisti, ki imajo več izkušenj, priskočijo na pomoč, in da zadevo pripeljemo čim prej do kraja oziroma na zeleno vejo, da bo zakon deloval tako, kot je treba, da bo zakon aktiven in da bomo naredili korak naprej, ne tako kot že eno leto tacamo na enem samem mestu, ni se pa še nič premaknilo bistveno naprej. Upam, da bo tudi Vlada poskrbela, da se spremenijo zadeve oziroma popravijo stvari, ki niso bile korektne, ki so bile nepravilne, in da bomo čim prej lahko razpravljali o novem zakonu, bi bo sprejemljiv tako za nas v naši poslanski skupini kot tudi za vse ostale poslance v Državnem zboru. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani kolegice in kolegi!

Prosil bi vas za pomoč. Pa če še lahko unovčim enega jokerja, bi še televizijske gledalce prosil za pomoč. Bom razložil situacijo. Ne znam razvozlati te uganke. V sredini leta 2012 se je oblikovala delovna skupina za pripravo Zakona o Slovenskem državnem holdingu. V njej so bili predstavniki vseh parlamentarnih strank. Čutim si za priznanje, da so tudi mene povabili, in sem poleg Alenke Bratušek in Petra Kraljiča sedel, ko smo delali zakon. Zakon je dosegel svojo verifikacijo, in

smo menili, jaz, gospa Bratušek in tako dalje, da je zakon neustrezen, kajti med 9 člani nadzornega odbora bi na enega ali dva člana imela vpliv opozicija. Temu sem odločno nasprotoval in sem eksplicitno rekel, da mora opozicija imenovati 4 člane, 5 pa naj jih vlada, ker bi bilo to nekako pošteno razmerje. O tem se nismo mogli dogovoriti, tako da sem prispeval 30. glas za razpis zakonodajnega referendumu. S tem sem si prislužil veliko negodovanje zdajšnje opozicije, poslanskih kolegov in kolegic, ampak mislim, da sem ravnal pošteno, ker sem ravnal po svoji vesti. Sestal sem se tudi s takratnim premierom Janezom Janšo. Na njegovo prigovarjanje, naj umaknem podpis, ga nisem, ker sem smatral, da je tako pravilno.

Sedaj pa pogledajte zdajšnjo situacijo. Sedaj predlagamo novi zakon, po katerem vlada imenuje 5 članov nadzornega sveta. Spoštovani kolegice in kolegi, kaj se je od takrat spremenilo? Takrat bi morali biti imenovani z absolutno večino in opozicija bi, tudi po takratnih stališčih trenutne predsednice Vlade, morala imeti bistveno večji vpliv, sedaj ga pa ne rabi imeti. Pomagajte mi, da bom razumel, kaj se je spremenilo. Ne znam razvozlati te uganke. Mogoče bodo znali gledalci in gledalke, kajti gospa Marija Ferlič iz Dupleka – škoda, da ni gospoda Ribiča –, 90 let je stara gospa in je za nekega konkretnega poslanca iz pozicije rekla, da vidi, da govori eno, glasuje pa drugače. Ljudje moji dragi, z nami je nekaj hudo narobe, kajti ko se zamenja oblast, izgubimo vse zavore spodobnosti. Nespodobno se obnašamo, če danes to zagovarjamo, jutri pa drugo. Ta država je tam, kjer je, zaradi tega.

Sedaj pa mi povejte, kako naj se počutim kot tisti, ki je prispeval 30. podpis, in sem zelo verjel, da ima takratna opozicija zelo poštene namene, da bi dobili uravnotežen zakon. Sedaj je pa čisto drugače, dame in gospodje. Ali je res to, da moramo 20 let pleniti in siromašiti to Slovenijo? Je to tisto, kar moramo delati, ali bi se lahko temu izognili? Če bi imel možnost: 6 članov nadzornega sveta, opozicija 3, pozicija 3, in potem moramo iskati soglasje. Če bi tako začeli delati, bi imeli vsaj minimalne možnosti, da pridemo iz krize. Slovenija bi naj bila prijazna destinacija. To je blebetanje. Eden najbolj uspešnih podjetnikov inovatorjev Akrapovič je povedal naslednje: "Ker imajo v tujini za enako bruto plačo dvakrat višjo neto plačo, nam inženirji odhajajo in nas ne bo nič drugega rešilo kot ustvarjanje in večja dodana vrednost." Jaz sem vse to izkusil. Poskusite še vi, pa se boste mogoče odločili drugače. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Grill. Pripravi se gospod Jožef Horvat in za njim mag. Andrej Šircelj.

IVAN GRILL (PS SDS): Najlepša hvala. Prav lep pozdrav vsem skupaj!

V razpravah predvsem koalicijskih poslank in poslancev je zaznati neko nelagodje oziroma celo oporekanje tej dobronamerni zahtevi za sklic te seje. Nekako skušajo tukaj javnost in nas prepričevati, da je sklic te seje neka slaba poteza, slab namen, metanje peska v neko kolesje, zaviranje postopka in še bi lahko naštevali. Ampak temu ni tako. Namen te seje je bil predvsem v tem, da se skušamo tukaj ponovno pogovoriti, pogovarjati, predstavljati slabosti ene rešitve ali druge, in da se nekako skuša na koncu poiskati rešitev. Da je temu res tako, najbolj kaže razdvojenost mnenj v koalicijskih strankah. Prav diametralna nasprotja so med vašimi mnenji in stališči. Kako naj potem verjamemo, mi in tudi vsi ostali, da se lahko iz te namere, ki naj bi jo ta zakon prinašal, izcimi nekaj tistega, kar bo res pripeljalo k transparentni in tudi dobri privatizaciji slovenskih podjetij? Žal temu ni tako, in zato je vsaj v meni ves čas sedaj ta dilema, ali ni bilo to namenoma staktizirano, da se je zakon o tem holdingu vložil v proceduro s tisto minimalno pomanjkljivostjo, na katero se je potem predsednik Državnega zbora z veseljem oprl, ga zavrnil, da se ta stvar dopolni, in na ta način se je kupil čas, en teden ali kakorkoli.

Vsak dan ali pa vsak teden je tudi dobrodošel v upanju, da se bo koalicija poenotila. Če bo to uspelo, je tudi to mogoče dobra rešitev ali pa bom rekel pametna poteza. Da je to slučajno nastalo, da si je finančno ministrstvo dovolilo narediti eno tako pomanjkljivost – težko bi temu verjel glede na številne zakone, ki so jih že vložili, in tudi na poznavanje teh postopkov, ki so tukaj. Tudi razprave tukaj kažejo, predvsem iz vrst Socialnih demokratov, da ni nekega poštenega namena, da se bo ta zakon potem na takšen način realiziral, kot so rešitve zastavljene. Ta dilema se ves čas lahko poraja glede na razprave, da se zagovarjajo neke rešitve, ki so dokazljivo bile slabe. Agencija za upravljanje kapitalskih naložb, ki se je dokazljivo izkazala kot političen organ, ki ni imel nobenih učinkov, ki bi prispevali k transparentni privatizaciji in boljšemu upravljanju državnega premoženja, se zopet tukaj daje v ospredje, kot da je to nekaj povečevanega in da bi to res prineslo nek napredek. Če se spomnite razprav v predvolilnem času leta 2011, je večina strank, ki so bile v parlamentu, nasprotovala Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb in je bilo že takrat nasprotovanje takšni obliki upravljanja.

To se sedaj tudi nekako uresničuje, ampak ena stranka, ki ima tukaj pomembno težo, se k temu ves čas nagiba, in bojim se, da se bo v tistem času, ko se bo moralo že začeti konkretno odločati in tudi dajati neke rezultate, ta postopek zopet ustavil. Pozdravljam to, kar počne sedaj premierka gospa Bratušek, da na teh investicijskih konferencah, od Italije, Nemčije, Francije, Rusije, skuša prepričevati

investitorje. Upam, da to drži, kar je rekla državna sekretarka – da ponuja samo tista podjetja, ki so bila že v Državnem zboru potrjena, da ne bi šlo sedaj, ko je ta čas, za božično razprodajo ali pa ponovoletno razprodajo slovenskega premoženja, da ne bi bila ta ponudba bistveno višja. Upam, da temu ni tako. Ampak žal bo vsa zadeva lahko brez kakršnegakoli učinka, če bodo tuji investitorji zaznali, kakšna je politična klima v Sloveniji, da se nič konkretnega ne bo dalo realizirati in da bodo izgubljali čas, da se karkoli z nami ukvarjajo. Ves ta trud, ves ta napor bo na ta način zaman. Zato je tudi namen naše seje, da se danes razpravlja, da bi se mogoče nekatera stališča zblížala, poenotila, dobronameren. Če bi res želeli nagajati, kar nam nekateri očitata – verjemite nam, da poznamo postopke, kako se lahko obravnava tega zakona zaustavi. Lahko bi vložili zakon s podobno vsebino. Vemo, kdaj ga je Vlada hotela sprejeti, en dan prej. V trenutku bi se lahko zadeva zakomplicirala. Pa tega nismo storili.

Tudi mi smo pričakovali, da bodo resnično neke rešitve, ki smo jih tudi sami nakazovali v razpravi z gospodom Čuferjem, ki je zelo odprto tudi z našo poslansko skupino oziroma nasploh s celotno opozicijo predstavil rešitve, predstavil zadržke, predstavil tudi pomisleke koalicijskih strank, in tudi naše dobronamerne pripombe je nekako zabeležil in zagotovil, da se bo dalo, kar bo v njegovi moči, to zapisati in upoštevati. Žal tega ni veliko zaznati v tem tekstu. Kakšen bo ta tekst na koncu, je težko napovedati. Lahko se bo z amandmaji zadeva tako ali drugače povsem drugače formulirala. Ampak takšne rešitve, kot so sedaj v tem zakonu, zagotovo niso tisto, kar bi dalo neko upanje, da se bo privatizacija v Sloveniji začela res transparentno, z nekimi poštenimi nameni. Tisto, kar je prej mislim, da gospod Brulc razlagal, da kaj je tu narobe, da je predsednik Komisije za nadzor javnih financ član v nadzornem svetu – že v tem je lahko velik problem, da ni vedno tisti, ki je lahko predsednik takšne komisije, ustrezen, strokovno kompetenten, tisti, ki bi lahko tudi v strokovnem smislu zastopal to funkcijo.

Bistveno boljša rešitev, ki se je v praksi vedno pokazala, je ta, da na predlog Komisije za nadzor javnih financ, kjer ima opozicija večino, lahko predlaga ustreznega, kompetentnega človeka, ki se bo na zadeve spoznal. Iz tega naslova tudi sam ne vidim kakšnih velikih pomislekov, tudi do nekkih očitkov, da se kadrira neke ljudi, ki imajo neko strankarsko ali pa politično etiketo. Mimogrede jo lahko dobi vsak, če se mogoče s poslancem ene ali druge politične opcije dobi na kavi ali kakorkoli. Vendar mislim, da ni nič narobe, če politična stranka, najsi bo katerakoli – verjamem, da ima vsaka kompetentne ljudi –, predlaga na odgovorno mesto osebo, ki je, prvič, strokovno dovolj kompetentna, da ima odgovornost, in ki ima tudi neko čast in načela. Pa je to lahko iz svojih vrst

ali pa iz nekih drugih krogov, če ocenijo, da je temu tako. Zato mislim, da ni najbolj smiselno tako drastično take rešitve kritizirati.

Mislim, da je prej kolega Pogačnik zelo plastično prikazal, da je v tem zakonu na splošno bistveno preveč teksta o pomenu protikorupcijske komisije. Ne nasprotujemo temu, ampak že zakon o integriteti in ostala zakonodaja točno določa, kaj se lahko dela in kako naprej. Tukaj je pa verjetno predvsem iz piar razloga, da bo javnost mislila, da bo nad tem zakonom bdela protikorupcijska komisija, preprečila vsako lumparijo ali pa karkoli. Nič ne bo. Saj smo videli, potem so pa odstopili. Zakaj? Notri je veliko takih vložkov, ki bolj verjetno služijo piaru kot pa nekim poštenim ali pa vsebinsko dobrim namenom. Tudi ta strah pred privatizacijo, ki ga nekateri v svojih razpravah izkazujejo – zakaj ta strah? Poznam kar nekaj podjetij, ki so se privatizirala, ki so odlična podjetja, ki skrbijo za razvoj, skrbijo za delovna mesta, veliko prispevajo v svojem okolju za razvoj okolja in ne nazadnje tudi države. Res pa je, da je večina teh podjetij zrastle iz nič, da so ob začetku privatizacije morali tisti, ki so šli v to lastninjenje, dati svoje premoženje, svoje hipoteke in trdo garati, da niso dobili kredita na lepe oči, na podlagi telefonskega klica, in vsa ta privatizacija je bila potem povsem drugačna in tudi dobra.

Tukaj bi poudaril še naslednje. Res ni pošteno, da nam potem predvsem koalicijski poslanci skušajo tukaj očitati, da je ta razprava nepotrebna, da nima nobenih sklepov in da sploh ne vemo, o čem razpravljamo. Sklic te seje, gradivo obsega kar veliko teksta, z vsemi predlogi, tudi sklepov in tudi nekih pomislekov. To razpravo, ki smo jo imeli na odboru za finance včeraj – koalicija je naše predlagane sklepe v celoti zavrnila, in danes se to obravnava brez sklepov. Ampak to ne pomeni, da smo mi tisti, ki smo za to odgovorni. Zato še enkrat, koalicija, sprejmite našo zahtevo, našo razpravo dobronamerno. Ne želimo tukaj nič nagajati, in upamo in želimo si, da se boste predvsem vi poenotili in boste potem prišli v parlament in tudi v prakso s takšnimi rešitvami, ki bodo res začele postopek privatizacije, kajti to je le pomemben segment tudi za naprej, da bo naše gospodarstvo začelo okrevati predvsem s tujimi investicijami. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Za njim se pripravi, kot že prej rečeno, mag. Andrej Šircelj in potem gospod Branko Smodiš in gospa Sonja Ramšak.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, gospe in gospodje!

Po moji oceni je ta razprava bila organizirana, če lahko tako rečem, sklicana ravno v pravem trenutku. Soočamo se z novim

konceptom Slovenskega državnega holdinga. S tem konceptom, ki ga je, kolikor vemo, sprejela Vlada, je zadovoljen minister Čufer in ni zadovoljna ena izmed koalicijskih strank. To smo danes slišali v stališču Poslanske skupine DeSUS, ki je povedala med drugim tudi to, da Zakon o Slovenskem državnem holdingu koalicijsko ni usklajen. Imamo problem, zato je še kako dobro – sicer v tem trenutku vodi igro opozicija, in večkrat smo danes slišali, in tudi jaz bom ponovil, da opozicija tukaj koaliciji ponuja roko po zgledu prejšnje koalicije, torej naše, v prejšnji vladi, ko smo, že stotič ponavljamo, povabili k sodelovanju k tako pomembni zakonski materiji tudi opozicijo. Bilo bi dobro za državo, za državljanke in državljane, če bi skupaj sprejeli Zakon o Slovenskem državnem holdingu oziroma njegovo novelo.

Problem je v tem, da smo sicer v 22 letih naredili veliko uspešnih zgodb v Republiki Sloveniji, kakšne naloge, ki bi jo morali nujno opraviti, pa žal nismo opravili ali pa nismo dobro opravili. In ena takšnih je tudi privatizacija, dokončna privatizacija. To nam enostavno ne gre. Govorim v prvi osebi množine, da se razumemo. Veliko konceptov je bilo takšnih, ki bi jim lahko človek dal naslov Kako privatizirati, da ne bi privatizirali. In se ni zgodilo nič. Mi smo, gospe in gospodje, danes v tej Evropi ali pa širše gledano hermetično zaprta ekonomija, in to ni dobro. Vesel bi bil domačih investorjev – ja, kaj če jih pa ni. Tisti, ki so bili, vsaj nekateri, niso imeli dobrih namenov, ker so bili menedžerji, ki so spravili na kant podjetje, da so ga potem lahko za nekaj drobiža kupili. Žalostne zgodbe, ljudje pa na cesti in 120 tisoč registriranih brezposelnih danes. Enostavno si ne morem odpustiti, da smo danes v družbi osmih držav, kjer ima država večinsko lastništvo nad bankami. V tej skupini, kjer je tudi Slovenija, so Kostarika, Kuba, Šrilanka, Kenija, Sirija, Irak in še katera država. Z vsem spoštovanjem do teh držav, ampak – dobra družba, kajne?

Prej je bil nek hvalospev skorajda zapet AUKN. Moramo biti realisti in resnicoljubni. Treba je spomniti, da je takratna vlada, Pahorjeva vlada, 30. junija 2011 zavrnila strategijo, ki jo je pripravila AUKN in je dala AUKN 15-dnevni rok, mislim, da do 14. julija 2011, da to strategijo dopolni. Bilo je povedano: strategija AUKN terja temeljite popravke. Od takrat naprej, od 14. julija 2011 naprej se je nekako sled zabrisala. Škoda, da se v vseh teh procesih privatizacije oziroma dokler imamo gospodarske družbe v državni lasti ne zavedamo, kaj je državna lastnina. Državna lastnina je lastnina, ki pripada ljudstvu oziroma državljanom, ne pa vladi, političnim strankam ali interesnim skupinam. Ne vem, če smo naredili ta razmislek dovolj temeljito. Ta preprosta ureditev za seboj potegne zelo pomembne posledice. Lastnik ali principal, v jeziku teorije zastopanja, je nosilec lastninskih pravic, medtem ko je država preko vlade zgolj zastopnik oziroma agent. Zato vlada nima diskrecijske pravice nad

državno lastnino, pač pa nosi skrbniško, fiduciarno odgovornost. Poglavitna značilnost fiduciarnega razmerja med vlado in državljani je v tem, da mora vlada delovati v dobro principala, torej državljanov, ki so nosilci lastninske pravice. Fiduciarni odnos vladi nalaga, da pri vsaki odločitvi glede lastnine dokaže, da je ravnala v interesu državljanov. Pri tem je pomembno dejstvo, da je v fiduciarnem razmerju breme dokaza na strani agenta, torej vlade, ki mora ob vsaki svoji odločitvi prepričati državljane ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj ima besedo.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mislím, da je ta razprava danes še kako koristna iz več razlogov. Prvi razlog je vsekakor ta, da se opozori na neko netransparentnost in neko nepravno stanje danes na področju upravljanja državnega premoženja, in na drugi strani tudi na to, da ta vlada nima enotnega koncepta. Z zanimanjem poslušam stališča poslanskih skupin koalicije, in ob tej razpravi niti ne vem, ali imamo danes tukaj manjšinsko vlado ali koalicijsko vlado, saj je bolj ali manj iz samih stališč razvidno, da glede premoženja, glede upravljanja s premoženjem ta vlada oziroma ta koalicija ni enotna. In to pomeni – kaj? To pomeni, da se bo po nekako stari navadi, že večkrat se je to zgodilo, podaljševalo upravljanje, učinkovitejše upravljanje, podaljševala se bo morebitna privatizacija podjetij, in neka dejanja, ki jih morda sedaj opravlja predsednica Vlade, pomenijo nek medijski dogodek, pomenijo neko predstavitev Slovenije. Verjetno ne pomenijo, da se predstavljajo tam posamezna podjetja ali pa morda to pomeni, da Slovenija celo kupuje kaj v Milanu, Moskvi, Parizu, Düsseldorfu ali kjerkoli že. Morda pa mi kupujemo tam, čeprav to ni navedeno v naših aktih.

Približno pred enim letom smo bili že veliko dlje kot danes. Bil je sprejet zakon, bila je sprejeta klasifikacija, določene so bile smernice, in kot vem, je bilo nekje marca načelno dano soglasje tudi za klasifikacijo naložb, predvsem ustno soglasje. Mislím, da je bilo dano tudi s strani sedanje koalicije, vendar je potem na odboru za finance oziroma v Državnem zboru enostavno vse skupaj propadlo. Zakaj? Zaradi tega, ker so verjetno interesi drugačni. Zaradi tega, ker verjetno nekatere stranke sedanje koalicije zagovarjajo državno lastništvo, predvsem zaradi tega, ker oni lahko potem upravljajo, oni lahko določajo nadzorne organe, prav tako lahko določajo uprave, in marsikatero državno podjetje lahko na takšen ali drugačen način financira, ali preko donacije ali na kakršenkoli drug način, marsikatero skupino, tudi lobistično skupino ali politično skupino. In zakaj bi to prepustili. Takšno lastništvo izhaja verjetno

od leta 1945 ali pa od leta 1950 naprej, in še danes se ni zgodilo na tem lastništvu nič oziroma se je zgodilo zelo malo. Tisto, kar se je zgodilo, se je zgodilo v letih 1991 in 1992. Ne rečem, da je bilo to dobro, mislim pa, da ni bilo tam napak. Vsekakor se je pa potem zadeva ustavila.

Danes smo tam, kjer smo, in v določenih primerih, kot na primer v bančništvu, postaja takšno lastništvo breme. Postane breme zaradi tega, ker je neučinkovito, ker je neuspešno, in zaradi tega, ker je treba zaradi tega dokapitalizirati, kakor se to danes reče, oziroma bo treba verjetno čez ta vikend v slovenske banke, 3 državne banke dati okoli 3 milijarde evrov, pa potem še obveznice januarja in tako naprej. Sedaj postane breme in verjetno neko ne bi več imel te lastnine, vendar ta lastnina je sedaj tukaj, in država je tista, ki je odgovorna. Najlažje se to naredi na način, da to naredijo davkoplačevalci oziroma aktualna vlada z davkoplačevalskim denarjem. Stanje je pa enako. Imamo številne družbe, ki imajo premoženje, Kad, Sod, D.S.U., PDP, neke družbe, od katerih ima vsaka svoj vrtiček in netransparentno upravlja s tem premoženjem, od tega premoženja pa ni nekega velikega dobička, tudi zaradi tega, ker se nekaj denarja na takšen ali drugačen način odvede za financiranje, kot sem dejal, nekih političnih grupacij, nekih lobističnih grupacij, kakorkoli že. Kot kaže, to tudi deluje.

Sedaj si predstavljajmo, da bi, recimo, rekli, in da se koalicija strinja, da bi privatizirali TEŠ 6 preko HSE, ki je v državni lasti. Ali da bi, kot se je v Sloveniji enkrat že dogajalo, prišel nek investitor, ki bi združil Luko Koper in Slovenske železnice, pa je bil takrat odziv, da ni mogoče, da luke ne damo. Ne bom sploh govoril, kakšni članki in kakšni naslovi so bili v časopisih, kateri škorenj je prišel na jadransko obalo in tako naprej. To pač nekemu ni v interesu, in zaradi tega je tudi danes vprašanje, ali bo ta razprava spodbudila sedanjo koalicijo, da se bo toliko poenotila, da bodo vsaj določbe zakona poenotene, tako tiste, ki govorijo o Kadu, ki bo še vedno posebna družba, ki bo zagotavljala denar za upokojeince, o Modri zavarovalnici, ki bo še vedno posebna družba, ker potrebuje poseben status in tako naprej. Še vedno bo toliko izjem, da je vprašanje, kako bo takšno upravljanje enotno. Kajti tudi te družbe, Kad in Modra zavarovalnica, imajo svoje naložbe. Na primer, Modra zavarovalnica ima kar veliko naložbo v Cimosu.

Potem je vprašanje, kaj si lahko upokojeinci obetajo od takšne naložbe, ki jo je naredila Modra zavarovalnica, in koliko denarja bodo od tega dobili. Nič, ker je država dala še 30 milijonov v Cimos. In je potem tukaj vprašanje, ali je takšen način učinkovit. Ali ni morda boljše, ne vem, zahtevati, da se napišejo še finančni učinki tega zakona, čeprav po mojem so finančni učinki napisani. Ni finančnih učinkov, je napisala Vlada. Sedaj je vprašanje, katere

finančne učinke želi videti predsednik Državnega zbora – o tem, koliko bodo stali ti prenos na novo družbo, koliko je tega premoženja, ali je to 11 milijard ali 12 milijard, če ste govorili, da je bilo pred enim letom 11 milijard. Sigurno ga je danes 30 % manj. Ko bodo jutri ali pojutrišnjem znane ocene in vrednotenja, ki so jih naredile za nepremičnine, za deleže in tako naprej te mednarodne inštitucije, boste videli, da je tega premoženja bore malo, in takrat bo vprašanje, ali je sploh še smiselno s tem premoženjem kaj početi ali bodo ostale samo še energetika, elektrarne, ki so nekaj vredne, vsi ostali deleži in stanovanja bodo imela pa štirikrat manjšo vrednost, kot mislimo, da jo imajo ali kot je danes v bilancah.

Spet smo zamudili en vlak. Ne da smo enega, sedaj zamujamo še naslednjega. Ker če se podaljšuje ta agonija, ne pridemo nikamor in se nič ne zgodi. Bodite prepričani, da so tuji investitorji, in nekaj jih je bilo tudi v zadnjih letih, potrošili zato, da so naredili finančne preglede, pravne preglede, davčne preglede in tako naprej, nekaj milijonov evrov. Ta ali drugi politik, ta ali drugi minister jim je obljubil nekaj, kar se potem ni zgodilo, in danes velja Slovenija glede tega za neverodostojno državo. Tuji investitorji se Slovenije izogibajo, ker ne pridejo sem zato, da bodo plačali en ali dva ali tri milijone evrov za preglede, potem bodo pa odšli. S tem, da ne govorim o tem, da teh 15 podjetij, ki so navedena kot neka posebna skupina podjetij – med njimi je eno podjetje, ki je verjetno največ vredno, Telekom Slovenije. En minister pove, da bodo dali žice oziroma vode posebej in bodo prodajali telekomunikacijske storitve brez vodov in tako naprej. To berejo tuji investitorji in rečejo: ta vlada pa tukaj ni enotna. Zaradi tega je takoj manjše povpraševanje ali takoj nižje cene, ker se ve, da nekdo nekaj skriva, da dela nekaj s figo v žepu.

Če je temu tako, je potem vprašanje, ali je sploh smiselno, da se ta koalicija že eno leto ali pa 9 mesecev dogovarja o nekem zakonu, ki ga verjetno sploh ne misli spraviti v življenje. Če jo je motil tisti prenos, ki je bil v prejšnjem zakonu, se pravi, kdo je sedaj lastnik – čeprav to ni najbolj pomembno, ker če je lastnik holding, je država stoddotni lastnik tega holdinga in je potem v zelo podobnem položaju, kot če je lastnik Republika Slovenija. Pa tudi če ni tako. Spremenili bi dva člena in zadeva bi šla naprej. Tako pa pač ni šla. Dvomim, da bodo te konference predsednice Vlade kaj pomagale, da bo prišlo v Sloveniji do privatizacije. Tudi v samem proračunu za leto 2014 je Vlada ocenila, da ni finančnih učinkov. Baje zaradi tega, da bodoči investitorji ne bi videli, koliko so posamezne cene. Dajte no. Kje pa! Zaradi tega, ker se ne predvideva kakršnakoli prodaja, ker koalicija tukaj ni poenotena. Vedno bo nekdo zabremzal. Tako da predlagam, da se koalicija glede tega poenoti in pove, kaj sploh želi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Smodiš.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa predsedujoča.

Ne vem, ali se danes tukaj pogovarjamo o Slovenskem državnem holdingu ali se pogovarjamo o tem, da bomo vse prodali. Večkrat je bilo rečeno, češ Socialni demokrati to, Socialni demokrati ono, pa je bilo, pa ni bilo, zato se sploh ne čudim, kako daleč je to naše gospodarstvo in vse, kar je bilo v državni lasti, prišlo, ker se ne pogovarja o tem, kako bi bilo boljše. Normalno, da Socialni demokrati nasprotujemo temu, da se prodajajo najboljše podjetja. Vsi tukaj pravite zdrava kmečka pamet. Ali kmet prodaja najboljše njive, ali prodaja najboljšo živino? Kaj mu na koncu ostane, če vse proda? Prazna štala in hiša in – kaj? Propade. Take so naše firme. To je res vprašanje. Prej je bila omenjena Norveška, zato se vprašam, zakaj si nismo v teh 20 letih malo zgleda vzeli po Norveški, ker, gospod Pogačnik, na Norveškem članstvo v stranki ni ovira za nadzorništvo, kar je bilo v Delu, in take stvari. Je pa tukaj napisano nekaj zelo zanimivega, cesar bi se državni holding in uprave morali držati. Če preberem: "Norveška načela dobrega državnega lastništva. Vsi delničarji bodo obravnavani enako. Državno lastništvo, podjetje bo transparentno. Vsi sklepi in odločitve lastnikov bodo sprejeti na skupščinah. Država sme vsakemu podjetju določiti cilje poslovanja, vendar bo skupaj z drugimi lastniki nadzorni svet odgovoren za doseganje teh ciljev. Kapitalska struktura podjetij bo ustrezala danemu cilju lastništva in tudi razmeram v podjetju," – zanimivo, kajne? "Sestava upravnega odbora bo zaznamovana s kompetentnostjo, sposobnostmi in raznolikostjo ter bo odražala posebnosti vsakega podjetja. Plače in sheme nagrajevanja bodo spodbujale ustvarjanje vrednosti podjetij in bodo veljale za razumne. Nadzorni svet bo samostojno nadziral upravo podjetja v imenu njegovih lastnikov. Nadzorni svet bo sprejel načrt za svoje lastno delo in aktivno izpolnjeval svoje kompetence. Aktivnosti nadzornega sveta bodo ocenjevane. Podjetja se bodo zavedala odgovornosti do vseh svojih delničarjev in deležnikov," – tudi delavcev, kajne? Mislim, da to ni taka težka stvar, ki bi se vnesla, in da bo naše gospodarstvo, ki je v državni lasti, začelo ustvarjati dobičke. Ampak ne vem, kaj se je sedaj 20 let delalo, in upam, da se bo od sedaj naprej to upoštevalo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednja ima besedo gospa Sonja Ramšak. Za njo dr. Ljubica Jelušič in potem gospod Jožef Jerovšek.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav, spoštovana podpredsednica, predstavniki Vlade, poslanke in poslanci!

Tistih nekaj malo, ki nas je še tukaj v dvorani, ker očitno nekaterim problematika v zvezi z upravljanjem državnega premoženja ne leži oziroma jim je vseeno, kaj se dogaja z državnim premoženjem. Dovolite mi, spoštovani kolegice in kolegi, predvsem iz SD, ki ste kritizirali opozicijo, da vas spomnim predvsem na vlogo opozicije, da bdi nad delom koalicije oziroma nad delom vlade. Zaradi tega, ker nam ni vseeno, kaj se dogaja, smo kot legitimno sredstvo vložili zahtevo za sklic izredne seje Državnega zbora. Če grem k tematiki, bi v prvi vrsti rada dejala, da s tem sklepom, ki ste ga koalicijski poslanke in poslanci sprejeli junija, sklep o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije – naj vas spomnim, da je sam predsednik SD gospod Lukšič cinično dejal, da je slabši od zavrženega predloga Janeza Janše. O predlogu, ki ga je takratna naša vlada in naša koalicija vložila v Državni zbor, ste vehementno govorili, da gre za krajo stoletja. Dejala bi, da bi pri tem, kar danes počnete vi, lahko govorili o kraji tisočletja.

Vesela sem, da se je DeSUS danes v svojem stališču oprl na nekatere zadeve od takrat, ko smo še bili skupaj v koaliciji. Naj mi bo dovoljeno, da povzamem to, kar je kolegica Plevčak dejala, in sicer, da se jim zdi zahteva za sklic te izredne seje popolnoma utemeljena. Nadalje je govorila o tem, da imamo Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki je veljaven in bi se moral v popolni meri tudi izvajati, in da je tudi poslanec DeSUS to popolnoma jasno. In ravno zato se tudi Poslanska skupina DeSUS sprašuje, zakaj za vruga se zakona ne izvaja. Čestitam vam, da ste to danes izjavili pred kamerami. Tudi mi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se to sprašujemo. Žalosti me pa to, na kar je opozorila tudi kolegica Plevčak ter nekateri poslanke in poslanci opozicije, da sedanja koalicija oziroma vlada odločno zavrača vse pozitivne signale, ki prihajajo s strani opozicije, predvsem iz Slovenske demokratske stranke. Nobena zahteva, ki je bila do sedaj vložena v parlament za sklic nujne ali izredne seje, ni bila zaradi tega, da vam nagajamo, ampak da vam ponudimo roko sodelovanja in pomoči.

Mislim, da smo vam že z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu naredili izredno dobro podlago. Če se niste z vsem strinjali, bi se lahko skupaj usedli in bi dorekli še tiste malenkosti, ki vam ne ustrezajo. Tudi kolega Vogrin je zelo dobro povedal, da smo takrat sedeli in se uskladili – toda kaj se je zgodilo v teh 10 mesecih, da je naenkrat vse narobe in da želite na drugačen način delovati? Mislim, da gre za to, da želite na netransparenten način upravljati z državnim premoženjem ali pa ga poceni razprodati. Pa bom tu omenila samo eno podjetje oziroma družbo, in sicer terme Rimske Toplice. Vlada oziroma država je vložila pred

kratkim ogromno denarja v sanacijo Rimskih term. 20 let smo se nekako vse vlade in vsi borili za to, da bi Rimske terme ponovno oživele. Ampak kaj se je zgodilo? Državna banka, Nova Ljubljanska banka, in še nekateri lastniki niso želeli te družbe vzpostaviti v tako stanje, da bi lahko delovala. Pred nekaj časa, ko je bila v sanaciji, pa je naenkrat začela pozitivno poslovati. In kaj smo na koncu naredili? Poceni smo jo prodali, za 8 milijonov evrov! Spoštovani kolegice in kolegi, to ste naredili v sedanji koaliciji. Kaj je to drugega kot kraja? Kje je tistih 20 milijonov, ki ostajajo nekje zadaj? Seveda, davkoplachevalci, vsi mi, državljani Republike Slovenije, bomo plačali tudi to ceno. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Dr. Ljubica Jelušič ima besedo.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem skupaj!

Mene tudi malce skrbi, zakaj nas je ostalo tako malo ob tej, kot pravi nekateri, tako zelo pomembni temi, ki je z vidika sredstev, ki so v ozadju te tematike, zagotovo pomembna. Bodisi da gre za 11 milijard evrov državnega premoženja, za več ali manj – v vsakem primeru je to en velik del našega nacionalnega bogastva, in tema zagotovo zasluži ustrezno pozornost, bodisi na izrednih ali drugačne vrste sejah, ki bodo sledile takrat, ko bo novi zakon o SDH prišel v parlament. Moram povedati, da je v današnji razpravi težava mogoče tudi v tem, kot že velikokrat doslej, da nam nekako ta razprava polzi iz rok, da smo se sicer glede na pobudo namenili govoriti o upravljanju državnega premoženja, da pa se tukaj potem takoj prikradejo zraven neki drugi strahovi, zamere, strah pred tem, kdo bo in na kakšen način bo privatiziral to državno premoženje, kdo bo iz tega potegnil neke provizije, kot je bilo danes rečeno. Uporabljale so se besede in se še, besede, kot so kraja, klientelizem in tako naprej.

Rada bi opozorila na to, da bi se poslanke in poslanci vseeno morali zavedati, kakšen besednjak uporabljamo in kaj s temi svojimi strahovi širimo med državljane in državljanke Slovenije. Nimamo konkretnih dokazov, ne za to, kar se danes dogaja, niti za to, kar se bo v prihodnosti, da je ali bo šlo za krajo državnega premoženja, ali je šlo ali bo šlo za nek klientelizem. To bo treba dokazati z ustreznimi ukrepi in inštitucijami. Ampak s svojimi razpravami pa dajemo vtis, kot da se to dejansko dogaja. Potem se ne moremo čuditi, če Slovenija vsako leto na indeksu koruptivnosti držav pada oziroma napreduje. Ker mi s svojim diskurzom pomagamo ljudem v prepričanju, da smo res koruptivna država. Mislim, da bi bilo prav, da začnemo tudi mi resneje paziti na svoj besednjak in govoriti o tistih stvareh, ki so dokazane, tiste, ki pa še niso dokazane, pa naj

počakajo na ustrezne organe, da opravijo svoje delo.

Sem med tistimi, ki so zagovorniki Agencije za upravljanje kapitalskih naložb, in sicer zato, ker je v zadnjih 4, 5 letih bila to edina delujoča institucija v tej državi, ki je na nek centraliziran način poskušala upravljati z državnim premoženjem. V letih 2010 in 2011 se je ta firma edina približala nekemu idealu centralnega upravljanja, je pa res, da je imela tudi težave pri svojem delovanju. V letu 2012 ste prišli do Zakona o SDH, vendar ni bil spravljen v delovanje. V letu 2013 se piše nov zakon o SDH, vendar še ne deluje. Torej, karkoli že govorite o AUKN, ta firma je delovala. Potem pa jo je vlada na začetku leta 2012, da ne omenjam spet katera, ukinila, in ukinjena je bila tudi njena težnja, da se pripravi strategija upravljanja z državnim premoženjem. Danes je mogoče čas, da bi se znova pogledalo nazaj v tisto strategijo in se bi ugotovilo, kaj iz tistega dokumenta bi znalo biti uporabno še za današnje čase. Tega ne govorim zato, da bi kdo mislil, da želim obujati stare čase in klicati v življenje AUKN. Želim samo povedati, da če smo dovolj samokritični, potem moramo priznati, da je ta firma v teh zadnjih 4 letih nekaj dala od sebe.

Ne moremo pa trditi, da je državno premoženje, če ni ne AUKN in ne SDH, popolnoma brez upravljanja. Z njim upravljajo določene s strani države ustanovljene družbe. Je res, da mora biti manj transparentno, kot bi se to delalo v neki centralizirani firmi, vendar še zmeraj se tudi meni postavlja vprašanje, zakaj mislimo, da je državno premoženje nujno treba centralno upravljati in bo to potem bolj transparentno, in da upravljanje, kot je sedaj preko podrejenih družb, ni transparentno. Problem, po moji presoji, je v državni nesposobnosti nadzora nad upravljavci tega premoženja. Tudi v stanju, kakršno je danes, bi morali zagotoviti dovolj ustrezen nadzor, ker bo treba v čakaniu na SDH to premoženje varovati pred, kot je kolega mag. Šircelj rekel, izgubami iz leta v leto in zmanjšano vrednostjo. Nekateri ste omenjali harmonijo političnih strank koalicije in opozicije v preteklem mandatu oziroma pod preteklo vlado pri nastajanju Zakona o SDH.

Vendarle moram ugotoviti, da se je očitno tista harmonija na neki ključni točki razbila, ker bi sicer ta SDH deloval. Ampak nekje na neki točki je moralo priti do nesoglasij, in bojim se, da točno pri tisti stvari, ki jo je tudi danes moč čutiti v razpravah mnogih razpravljavcev, in sicer je to klasifikacija naložb. Saj nas ne skrbi tako zelo, kako bo SDH delovala in kako bodo razne upravljavske strukture v njej funkcionirale. Zdi se mi, da ljudi tukaj bolj zanima, kdo bo katero firmo upravljal in kdo bo od tega upravljanja imel koristi bodisi doma bodisi pri tistih, ki bodo prišli kot strateški partnerji. Ko se v povezavi z razpravo o holdingu kot obliki centralnega upravljanja našega premoženja omenja tudi investicijske konference predsednice Vlade, se tudi jaz sprašujem, v čem

nekateri vidite težavo. Zakaj mislite, da je sporno oziroma nenavadno, da predsednik vlade, premier neke države potuje po investicijskih konferencah in poskuša zainteresirati morebitne strateške vlagatelje za slovensko gospodarstvo, pa ne nujno samo tisto, ki je državno, ampak tudi tisto, ki je že sprivatizirano? Rekla bi, da je verjetno tudi to potovanje po investicijskih konferencah neke vrste nastajanje strategije.

V sistemu javnega naročanja je običaj, da se najprej naredi analiza trga, in tudi vlada bo morala narediti neke vrste analizo trga in ugotoviti, ali je od vsega tega njenega premoženja in slovenskih podjetij sploh kaj zanimivega za tuje naložbe oziroma tuje strateške partnerje. Na tej podlagi bo najbrž, to je moje osebno mnenje, lahko nastal tudi en del bodoče strategije upravljanja z državnim premoženjem. Ko se je omenjalo sestavo nadzornega sveta v sedaj nastajajočem zakonu o SDH, je bilo slišati tudi kar nekaj kritik na račun tega, da bi bil član nadzornega sveta predsednik Komisije za nadzor javnih financ. Osebno mislim, da si moramo poslanci in poslanke postaviti nek cilj pri upravljanju državnega premoženja, in sicer kako lahko mi izvajamo svoj vpliv, kje so tiste točke delovanja SDH, kjer lahko poslanci odločilno vplivamo na ustreznost upravljanja z državnim premoženjem. Mislim, da je morebiti preko enega od članov nadzornega sveta, in sicer preko predsednika Komisije za nadzor javnih financ, to ena od možnosti. Če mislite, da to ni najboljša možnost, da je to nezanesljiva oseba in da na to mesto v Državnem zboru imenujemo nekompetentne osebe, me skrbi, kako mi kadiramo oziroma kako nastaja struktura delovnih teles Državnega zbora.

Vedno sem bila prepričana, da pri ključnih komisijah in odborih pazimo na to, da jih vodijo ljudje, ki imajo ustrezne kompetence iz svojega predhodnega delovanja. Na tej točki naj zaključim in opozorim samo še na eno stvar. Prej sem omenjala to opazno nostalgijo za harmonijo opozicije in koalicije pod prejšnjo vlado, ko je nastajal prvi zakon o SDH. Pristopi k iskanju soglasja opozicije so pri različnih vladah različni. Mislim, da je minister Čufer, ko je predstavil zamisli novega zakona o SDH tudi opoziciji, poskušal ubrati eno od možnih poti iskanja skupnega mnenja ali pa stališča opozicije. Če ni ustanovil delovne komisije oziroma delovne skupine – je pač stvar njegove delovne presoje, kako naj nastane ta nov dokument. Mi imamo v parlamentarni demokraciji v resnici zelo veliko možnosti za vplivanje na vladne dokumente, in ni nujno, da to vplivanje poteka preko delovnih skupin. Lahko poteka tudi tako, kot se to dogaja danes preko izredne seje o neki tematiki, da o treh krogih obravnave zakonov, ki nas čakajo pri vsakem zakonu v rednem postopku, ne govorimo, in zraven tudi preko razprav na delovnih telesih in tako naprej. Parlamentarci imamo še zelo veliko moči pri nastajanju in tudi spreminjanju

zakonodaje. Tako da mislim, da je tudi Čuferjev pristop bil, kar se tiče vključevanja opozicije, zaenkrat dober. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predlagatelj mag. Marko Pogačnik ima besedo.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Predsedujoča, hvala za dano besedo.

Mislim, da je na zadnjo razpravo treba dodati nekaj argumentiranih pomislekov, predvsem glede uspešnosti poslovanja AUKN. AUKN je bil en korak naprej, vendar je pokazal ogromno slabosti. Pokazal je predvsem slabost, da premoženje ni najbolj uspešno upravljano in da pod sistemom AUKN izredno težko dokažeš odgovornost. To se je videlo pri dokapitalizaciji NKBM. Zaradi tega je bil glavni namen vlade Janeza Janše, da premoženje centralizira, kajti tukaj bo en upravljavec in bo en odgovoren za upravljanje. AUKN je bil zgolj upravljavec, saj smo imeli še vedno Kad, smo vedno imeli Sod, D.S.U., in do danes se ne ve, ali je bil minister odgovoren, kdo je dal takrat nalogo, da družbe s področja energetike dokapitalizirajo NKBM in kdo je odgovoren za to izgubo, ki se je povzročila tem energetskim družbam. Še enkrat bi omenil številke. Referenčno leto AUKN, 35 milijonov evrov prihodkov iz naslova upravljanja premoženja, odhodkov je bilo pa za več kot 500 milijonov. Omenjena je bila strategija AUKN. Spoštovana kolegica Jelušič, strategijo AUKN je zavrnil ministrski zbor vlade Boruta Pahorja. To pomeni, da sama vaša vlada takrat ni bila usklajena. Eden izmed takratnih ministrov je celo izpostavil, da je AUKN leglo korupcije. To je bila izjava enega izmed ministrov tedanje vlade Boruta Pahorja.

Da SD tako trmasto vztraja na tem premoženju in zagovarja določene zadeve – mislim, da je bilo veliko razvidnega iz vašega posveta in gostov tega omizja. Takrat se je videlo, da ima SD pod nadzorom 95 % upravljanja državnega premoženja. Pri vseh pomembnih funkcijah v državi, ki so iz tega naslova upravljanja, so ključni ljudje takrat sedeli za tem omizjem. Nekateri so rekli, da so člani SD, nekateri so rekli, da so simpatizerji. Če bi bilo državno premoženje opravljano uspešno, ne bi bilo pri tem nič narobe. Problem pa je, ker je neuspešno. Ne očitati opoziciji, da je odgovorna, da danes SDH ne deluje. Vi ste zavrnilo klasifikacijo, kar je bila vaša legitimna pravica. Vendar zakaj ne prinesete v Državni zbor novega zakona? Obljubljen je bil za mesec junij. Obljubljen je bil za mesec september. Obljubljeno je, da bo Državni zbor na decembrski seji o tem odločal. Nič od tega. Treba je poudariti, da razlogi, zaradi česar je predsednik Državnega zbora zavrnil ta zakon – Slovenska demokratska stranka je na novinarski konferenci takoj po objavi tega zakona na spletnih straneh Ministrstva za finance opozorila,

da je iz zakona jasno razvidno, da bodo finančne posledice za državni proračun. To je bilo 18. septembra.

Pri predstavitvi tega zakona s strani ministra Čuferja smo ministra ponovno opozorili, da bo ta zakon imel finančne posledice za proračun. Jasno piše, da bo SDH, ki bo upravljal državno premoženje, za to dobil nadomestilo, in nadomestilo bo iz proračuna. To pomeni, da je to šlampa Ministrstva za finance in vlade Alenke Bratušek. Drugače si ne znam tega predstavljati. Ali pa gre tukaj za namerno zavlačevanje, kajti v koaliciji, kot se je danes videlo iz stališč in iz razprav posameznikov, ste si čisto na različnih bregovih. Verjetno bi bilo bolj smiselno, da bi šli popravljati obstoječi zakon, vsaj v določenih segmentih, in bi prej prišli do cilja. Nismo problematizirali obiskov predsednice Vlade in investicijskih konferenc. Povedali smo, da so mesta prava, nekaj pa manjka, prej. Glede na izkušnje iz preteklosti bo Slovenija zopet pristala na črni listi vseh tujih investitorjev. Tistim, ki se začnejo zanimati za podjetja in vse skupaj, se povzroči tudi določene stroške, in tukaj Slovenija potrebuje v tujini zaupanje, kot je omenil tudi predsednik Slovenske odškodninske družbe. Glavnina vprašanj na teh investicijskih konferencah je: ali mislite resno. Slovenija bo mislila resno takrat, ko bo Državni zbor potrdil klasifikacijo in strategijo. Za to ne potrebujete opozicije, za to se mora koalicija sama dogovoriti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Repliko ima dr. Ljubica Jelušič.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala.

Se strinjam z nekaterimi vašimi trditvami, tudi glede delovanja AUKN, vendar moram opozoriti, da je bila strategija, ki jo je agencija sestavila, obravnavana v času, ko je Pahorjeva vlada, torej naša, moja nekdanja vlada, že razpadala. To je bilo poleti leta 2011, in takrat so bile stvari z nekaterimi strankami v tisti koaliciji že proti koncu, da ne govorimo o tem, da so nekatere stranke takrat bile že izven koalicije in do razprave o strategiji, kot je bila pripravljena na vladi, sploh nikoli ni prišlo. Na vladi strategije še nismo obravnavali, ker je bila zaustavljena še preden smo sploh zbrali toliko političnega soglasja, da bi jo obravnavali. Tako kot pri drugih in tudi pri vaši vladi v letu 2012, ko gre za večje število strank z različnimi pogledi, je iskanje kompromisa za tako zahtevno in zapleteno vprašanje, kot je upravljanje z državnim premoženjem, zelo težko, in to se vidi tudi pri sedanjih vladi. Zato nas ne sme čuditi, da ta zaloga pisanja novega zakona o SDH ni trajal samo en mesec, ampak traja dlje časa. Iskanje kompromisov pri tem upravljanju je težavno. Stranke imajo različne poglede, tudi strokovnjaki v teh različnih strankah imajo različne poglede, in upam, da bomo počasi tudi v naši vladi prišli

do nekega vsaj minimalnega skupnega kompromisa, ki bo pripeljal do novega zakona in potem tudi do realizacije delovanja SDH. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek. Za njim se pripravijo gospod Tomaž Lisec in potem mag. Mirjam Bon Klanjšček in gospod Franc Breznik.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Sedaj, ko razpravljamo o tem zelo pomembnem zakonu, ki bi že moral biti davno pod streho oziroma biti operativen in delovati, je zelo pomembno, kaj pri tem povemo in kako. Kolegica Jelušič je v svoji prvi razpravi rekla, da nam razprava uhaja iz rok in da se opaža, da se pojavljajo strahovi v razpravah. In ste imeli tudi poziv, naj pazimo na besednjak. Trdno sem prepričan, da ste pri tem mislili na predsednika Državnega zbora, ki sedi pred vami, gospoda Vebra, ki je pa dejanski strah ob razpravi o prvem zakonu širil in je govoril o veleizdaji in ropu stoletja zakon, ob tistem zakonu, ki je, kakorkoli hočete, to je bilo ponazorjeno tako s strani koalicije kot opozicije, takrat predvidel najmanj kontrolno članstvo v nadzornem svetu in v organih upravljanja s strani opozicije oziroma tistih, ki niso na oblasti.

Danes imam tudi en drug strah tukaj zato, ker ni nobenega interesa, recimo, iz Pozitivne Slovenije za razpravo, da bodo imeli danes strašen problem tisti, ki morajo delati povzetke in so pod pritiskom oblasti in verjetno tudi urednikov. Zadnje čase dve tretjini povzetkov iz razprave predvajajo iz koalicije plus ministri, eno tretjino iz opozicije, čeprav je tu v razpravi verjetno obratno razmerje. Koalicija eno petino razpravlja, opozicija pa štiri petine, ampak tam je pa razmerje obratno, in ta strah je vedno prisoten. Sedaj, ko razpravljamo o tem zakonu, sem pričakoval, da bo te strahove, ki so objektivni – vemo, kako deluje ta koalicija in kakšni so nameni –, razbistril minister ali pa, če ne bi bilo višje sile, predsednica Vlade. Ne vem, morda bi prišla. Ko bi danes ali sinoči predsednica Vlade morala poleteti, je v Moskvi ostala na tleh, pri projektu upravljanja državnih naložb pa je Alenka Bratušek in njena vlada v zraku že več kot eno leto. Ampak v oblakih, v zavestni megli, in nikamor ne napreduje. Megla kot sinonim za to, da se ribari v kalnem, je na nek način zaščitni znak te vlade. Tudi pri tem zakonu je tako.

Vlada dela pri tem izjemno demagogijo, da pripravlja nek zelo dober zakon. Gospe in gospodje, ko ta zakon, ki je pripravljen, gledam – če bi bila cilj transparentnost in upravljanje z državnim premoženjem, takšno, kot se šika, potem ne bi predvideli, da samo vlada imenuje nadzorni svet, potem v tem zakonu ne bi bila skoraj polovica zamegljevanje s tem, kako je važno 5. poglavje: Skladnost poslovanja in

integriteta. Imate pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, potem omejevanje nasprotja interesov, konkurenčna klavzula. Pri omejevanju nasprotja interesov je zapisano, da ti, ki bodo vodili, svoje službe ali položaja in informacij, ki jih pridobijo pri opravljanju svojega dela, ne smejo uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničili nedovoljen zasebni interes. Gospe in gospodje v tej vladi, ali ni za ministre obvezno isto po zakonu o integriteti? Sedaj je že za pol ministrov popolnoma jasno, da so to kršili, da so položaj uporabili za zlorabo notranjih informacij ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jerovšek, predlagam, da se osredotočite na točko.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ja, to je k točki, to je upravljanje s premoženjem države. Tako se upravlja. Tudi gospodarski minister in gospod Omerzel, in danes je novi minister v postopku in tako naprej. Tako upravlja ta vlada premoženje državljanov. Oprostite, to spada k temu. Če vas boli ali ne, moram to povedati. Kako naj verjamejo pri tej vladi, da se bodo ti, ki bodo izbrani izključno s strani vlade oziroma koalicije, držali teh propozicij, ki bi se jih morali ministri prvi držati, pa so bajne pogodbe z državo za svoje privatne interese, prikrito. Kršenje integritete in obupen konflikt interesov s strani ministrov. Kolegice in kolegi, če je bil tisti zakon prej podlaga za veleizdajo, potem lahko rečemo, da je verjetno ta zakon zakon za upravljanje in zamegljevanje veleizdaje. Prepričan sem, da absolutno ne sme priti do sprejetja takšne oblike tega zakona. Namreč, te klavzule, 12 strani o integriteti, preprečevanje konflikta interesov – če bi Vlada imela namen kadrovati poštene ljudi, potem to ne bi bilo potrebno. Potem bi lahko pisalo, da so zavezani etiki in morali desetih božjih zapovedi. Če tega ne izpolnjujejo, so ob službo, nikdar več se ne smejo zaposliti v državnem podjetju in tako naprej. In še en stavek: zavezani so tudi vsem načelom naravnega prava, ki ga mora vsak opravilno sposoben človek obvladati – naravno načelo morale. Tu pa napišejo še in še. Saj to je nonsens. Že vnaprej se ve, da s tem zamegljujejo pred javnostjo stvarne namene, stalno ribarjenje v kalnem. To ribarjenje v kalnem se bo na podlagi tega zakona zgodilo.

Tudi v bankah so imeli isto integriteto in preprečevanje konflikta interesov, in vemo, kam smo prišli. To, kar je Veber lani govoril, rop stoletja se je dejansko zgodil. Samo v bankah se je zgodil. Sedaj mogoče načrtuje kdo drugi rop stoletja. Tudi tam so bile vse zaveze, sedaj pa niti državi niti vam bankirji nočejo dati podatkov, kdo je odnesel denar, kdo je podpisal kreditne pogodbe, pa so določila tudi jasna. Nihče me ne bo prepričal, da to po naravnem pravu dovoljuje Zakon o bančništvu in tajnost podatkov. Ilegalne tajne so kaznivo dejanje povsod po Evropi. To so ilegalne tajne. Če je nekdo storil kaznivo

dejanje, kriminalno dejanje, ga noben zakon ne sme ščititi. In bankirji operirajo z ilegalno tajno, ki je v sodobni Evropi absolutno jasna in je del tudi naše zakonodaje, kajti smo v Evropski uniji. Zdi se mi, da tako, kot je zakon napisan – upravljavci bodo s tem premoženjem ravnali ravno tako, ker nimajo vzgleda ne v ministrih ne v bankah, nikjer. Ta gostobesednost pri teh klavzulah – jasno je, da se zamegljuje s tem. Zaradi tega tukaj niste sprejeli prejšnjega zakona, ki bi ga lahko popravili in bi sedaj funkcioniral, in bi tudi vedeli, kaj lahko predsednica Vlade na teh poslovnih konferencah ponuja. Ne samo dejansko, tudi metaforično je ostala na tleh.

Gospe in gospodje, takšno izbiranje nadzornega sveta – med seboj kažete, da veste, da ne bo z zaupanjem, da ljudje ne bodo transparentni, da ne bodo pošteni ljudje izbrani. Žal se v tej državi, ugotavljam, vohajo tisti, ki državno premoženje kar naprej plenijo za svoje potrebe. Neokusno je, da je gospod Frangež govoril, da ste v vaši stranki pionirji transparentnega ravnanja. Ja, res, pionirji. Nekateri vidni člani vaše stranke so pionirji tajkunizacije, to pa ja. Jaz sem si enega skusil v Kidričevem, v TGA, v Talumu, Silkemu, kjer sem dvakrat preprečil divje lastninjenje in potem moral zapustiti, so me iztisnili iz firme. Vaš kandidat na volitvah. To je pa bil pionir. Pa mnogo je takšnih pionirjev, gospod Pavček, gospa Jožka Hegler, ki je znala pionirsko nakazati 800 tisoč denarja na fiktivno podjetje in za fiktivne posle in tako naprej. Pionirjev imate dosti.

Prej je govoril gospod, da se je takrat donosnost državnega premoženja za 40 % izboljšala. Potem bi moral biti denar na kupu, ne pa da se je takrat država najbolj zadolžila! Pa kaj takšen nonsens govori? Ali se res tako podcenjuje slovenske državljane, da bodo sprejeli in kupili čisto vse? To je nonsens. Je pa res, da so bili tudi pionirski ali pa nepionirski, sedaj na Sodu in verjetno v AUKN, tudi pri izplačilih nagrad. Gospod Kuntarič in tričlanska uprava so 240 tisoč letne nagrade sabo odnesli. To pa je pionirsko delo, to pa je! Gospe in gospodje, takšnega pionirstva te koalicije si ne želim več. Naj začnejo delati pošteno in transparentno. Naj se Alenka Bratušek poslovi od ministrov, ki so že v osnovi prišli s tem, da bodo sedeli na dveh stolih in da bodo delali za svoje privatne interese. Potem imate lahko ta zakon na treh straneh in bo SDH deloval. Če mene vprašate, če lahko predlagam 6 ljudi, za katere dam roko v ogenj, jih lahko, samo ne boste z njimi zadovoljni. In bi odlično delovali. Ker jaz pa poznam nekaj poštenih ljudi, na katere se je možno zanesti. Samo takšnih ljudi ta vlada in ta oblast ne kadruje. Vseskozi se vrtijo isti pionirji, in dovolj imamo teh pionirjev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala. Lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Tisti, ki imate problem z današnjo sejo – verjamem, da današnja seja ne bi bila potrebna, če bi ta vlada vedela, kaj hoče pri upravljanju državnega premoženja. Še več, če bi ta vlada delala tisto, kar bi tudi govorila, tako pa govori ravno nasprotno, kot dela. Oziroma še več, ta seja bi bila nepotrebna, če bi Vlada nadaljevala delo prejšnje vlade. A dejstvo je, da je prejšnja vlada ravno zaradi privatizacije oziroma reševanja upravljanja državnega premoženja, poleg slabe banke, tudi padla, kajti napadla je center tranzicije. Vsi rdeči alarmi so se vžgali in vlada Janeza Janše je morala pasti. Da Vlada ne ve, kaj bi oziroma da niti nič noče storiti, dokazujejo tudi zadnji dogodki. Primer energetskega zakona, kjer je Vlada brez koncepta, kaj hoče za podjetja v državni lasti na področju energetike, ne ve, prelaga na naslednja obdobja. Vlada pa je naredila le en korak. Po tistem, ko je padla vlada Janeza Janše, ki je tudi v svojih zadnjih izdihljajih pripravila dva dokumenta, smernice in klasifikacijo, kjer je želela vsaj nakazati, v katero smer naj bi šlo upravljanje državnega premoženja, so isti predstavniki te vlade oziroma te koalicije, ki so bili tudi v prejšnji koaliciji, to zavrnili. Popoln salto mortale.

Da ta vlada ne ve, kaj hoče, niti ni neka velika skrivnost. Pozitivna Slovenija, ki se izdaja za neko novo stranko, nastavlja ogledalo vsem, razen svojim stricem. SD ima predsednika stranke, ki niti ne prevzame odgovornosti, da bi šel v vlado in skušal reševati ta skupni voz, ima predsednika Državnega zbora, ki je prejšnjo klasifikacijo označil za veleizdajo, ima vodjo poslanske skupine, ki v kamero pove, da so strici iz ozadja močnejši kot pa njihova poslanska skupina. Tukaj imamo še stranko, ki se izdaja za liberalno, podpira pa dvige davkov ...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Predlagam, da govorite o točki, ne pa ocenjevati političnih strank v Državnem zboru. Prosim za korektnost.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Samo razlagam, zakaj menim, da ta vlada ne ve, kaj bi na področju upravljanja z državnim premoženjem. Da zaključim, imamo tudi stranko, ki jo skrbi samo določena skupina ljudi, ne pa njihova prihodnost. Vlada Janeza Janše je tudi, ko je odhajala, skušala razbiti ta monopol nacionalnega interesa, ki je verjetno najbolj zlorabljen besedna zveza v Sloveniji, ampak je naletela na oster odziv in je padla. Še več, ravno tisti, ki so jih sedaj polna usta o upravljanju državnega premoženja, so preko noči zahtevali razpis zakonodajnega referendumu, a na srečo jih je Ustavno sodišče zavrnilo z besedami: "Z

odložitvijo uveljavitve in zavrnitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu na referendumu bi nastale protiustavne posledice." Ustavno sodišče jim je dalo narobe, in tu se je prižgal še zadnji alarm in vlada Janeza Janše je padla.

Verjamem, da je bil prejšnji zakon dobronameren. V to nas prepričujejo tudi dejstva, da se je prejšnja koalicija znala pogovarjati z opozicijo, predvsem pri tistih ključnih vprašanjih. Še več, celo strokovno so šli korak nazaj, da so lahko naredili političen korak naprej. Kot kažejo zadnji podatki iz predloga zakona, ki ga pripravlja ta vlada in je nekaj časa v Državnem zboru, nekaj časa nazaj na Vladi, kar tudi očitno kaže, da ta vlada nima nobenega interesa oziroma določeni lobiji želijo pritiskati oziroma zavlačevati, kljub temu, da predsednica Vlade na nekih investicijskih konferencah tujcem meče pesek v oči s tem, kako resno se ukvarjamo s to zadevo, kajti prav evropske inštitucije so nanjo pritisnile, doma pa se skriva za svojim vrtičkom, ki se mu reče nacionalni interes.

Tisti, ki so imeli možnost videti predlog zakona, so lahko videli, kako ta vlada namerava reševati upravljanje državnega premoženja. To pa je tako, da se vrača k centralnemu oziroma centralističnemu planiranju, kar dokaj nazorno kaže to, kako si ta vlada predstavlja sestavo nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Samo za tiste, ki ne veste oziroma ki niste prebrali sklica nujne seje: rešitev glede nadzornega sveta je bila v temeljnem nasprotju z zahtevo poslancev Pozitivne Slovenije in SD decembra lani, ko sta pogojevali umik podpisov za referendum s točno določeno sestavo nadzornega sveta. Tedaj so bila polna usta, kdo vse mora biti zraven, sedaj pa to z lahkoto, verjetno z neko odločitvijo preko noči, verjetno s kakšnim esemesom ali kakšnim mailom, rešujejo tako, da 5 predstavnikov predlaga vlada, potem pa jih koalicijska večina v Državnem zboru z mirno roko potrди.

Naj zaključim. Na podlagi vseh teh dejstev menim, da je razprava še kako nujna in potrebna. Da je nujno potrebna, pa kaže tudi odgovor Vlade na predlog za nujno sejo, ko se bolj kot s svojimi rešitvami ukvarja s tem, kaj vse je Poslanska skupina SDS predlagala in kje vidi glavne probleme. Odgovori Vlade pa gredo v smeri, da papir vse prenese oziroma pustite naše vrtičke nacionalnega interesa pri miru. Še enkrat, medtem ko predsednica Vlade v tujini prikazuje našo Slovenijo kot neko uspešno državo, je beseda privatizacija za mnoge v Sloveniji na žalost še vedno negativna beseda liberalnega sveta, ki se mu predsednica Vlade na eni strani dobrika, na drugi strani pa si te privatizacije nikakor ne želi. Predlagam Vladi, ministru za finance in tudi ministru za gospodarstvo, verjetno bo prišlo tudi do predsednice Vlade, da rešujejo upravljanje državnega premoženja na evropsko primerljiv način, ne pa da se z zakonom, kot ga pripravljajo, vračajo v neka leta, ko smo še

gledali črno-bele filme in ko smo se vsi skrivali za nacionalnim interesom in ga izrabljali za plenjenje slovenskega gospodarstva. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček ima besedo. Za njo se naj pripravijo gospod Franc Breznik, gospa Alenka Jeraj in gospod Jože Tanko.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS PS):
Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani!

Danes na zahtevo stranke SDS obravnavamo Predlog priporočila v zvezi s problematiko upravljanja državnega premoženja. Očitke stranke SDS lahko razdelimo v dve skupini, in sicer na tiste, ki se nanašajo na neupoštevanje določb veljavnega Zakona o SDH, in na tiste, ki se dotikajo novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Danes smo večkrat slišali, da skladno z 32. členom Zakona o Slovenskem državnem holdingu Vlada ni vložila v Državni zbor predloga klasifikacije in predloga smernic. Vlada Republike Slovenije je, in to vsi vemo, prejšnji teden sprejela novelo Zakona o SDH, ki na novo ureja upravljanje, in tu je poudarek, upravljanje slovenskega premoženja. Bistvena, temeljna razlika med novim in starim zakonom je vidna v drugačni ureditvi lastništva. Novela ureja SDH tako, da je lastništvo države ločeno od ostalih državnih funkcij. Glede očitka o domnevni nepreglednosti postopkov privatizacije pa je treba spomniti na znameniti 12. avgust 2005, ko so se sestali takratni predsednik vlade, predsednika uprav Pivovarne Laško in Istrabenza ter predsednica nadzornega sveta Kada, ki je bila obenem tudi državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarstvo, in se dogovorili za nakup delnic Mercatorja, ter ambicij takratnega predsednika vlade pri obvladovanju časopisne hiše Delo. To tako, mimogrede, pa nikogar ničesar ne obtožujem ali obsojam.

Omeniti moram, da je Vlada ravno zaradi zagotavljanja načela preglednosti dopolnila svoj prvi predlog in poudarila zavezanost k preglednosti postopkov. Tako lahko Računsko sodišče skladno s svojimi zakonskimi pooblastili izvaja nadzor nad izvedbo posameznih prodajnih postopkov. Tudi vključitev predstavnikov Komisije za preprečevanje korupcije je možna kadarkoli. Kad ostane samostojna pravna oseba, ob tem pa se upravljanje in razpolaganje njegovih finančnih naložb prenese na SDH. Za zaključek pa še to. Prepričana sem, da predsednica Vlade Republike Slovenije mag. Alenka Bratušek ne hodi po evropskih prestolnicah na modno revijo, temveč se maksimalno trudi in išče poti, ki bi našo Slovenijo popeljale v boljše čase. Kot vem, se je udeležila štirih investicijskih konferenc in več sto mednarodnim podjetjem predstavila investicijske možnosti v Sloveniji. Zanimanje

investitorjev je ogromno, kar je spodbudno, in prepričana sem, da bo obrodilo sadove.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik kot predlagatelj, imate besedo.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Ja, res je Vlada vložila nov predlog zakona v Državni zbor, pozabili pa ste povedati, da ga je predsednik Državnega zbora zaradi pomanjkljivosti zavrnil. Glede razprav in stališč, predvsem koalicijskih strank, smo v SDS zaskrbljeni, kajti glede na današnjo razpravo verjetno ta zakon še dolgo časa ne bo uveljavljen. Ne bo klasifikacije, ne bo strategije. Poudarili ste, da je pomembno, da se lastništvo Republike Slovenije ne bo preneslo na holding, ampak da bo holding s tem upravljaval. Če lastnik ne upravlja s svojim premoženjem, če da to nekemu tretjemu, obstaja zelo velika verjetnost, da pri državnem premoženju ne bomo mogli govoriti o upravljanju, ampak da bomo govorili o vodenju, vodila ga bo pa ponovno politika. Že s sestavo nadzornega sveta je Vlada pokazala, da si je v celoti podredila ta holding. Omenjeno je bilo Računsko sodišče, KPK, javne informacije. Potem vas bi vprašal: zakaj ste ta obseg Računskega sodišča, informacij javnega značaja zožili?

V obstoječi zakonodaji velja tako za SDH kot za njegove odvisne družbe, tako pri Računskem sodišču kot pri informacijah javnega značaja. Sedaj ste vi določbo odvisne družbe črtali. Ključna zadeva pa je na odvisnih družbah, in ne zavajajte javnosti. Mislim, da ima opozicija pravico opozarjati na zadeve. In koalicija je odgovorna za to, da ne spoštujete zakona, da 8 mesecev zamujate s klasifikacijo, da 8 mesecev zamujate pri imenovanju članov nadzornega sveta, da novi zakon ni bil v Državnem zboru že junija, septembra in tudi ne bo na decembrski seji. Samo poskušamo opozarjati, in nikoli nisem omenjal, da je šla predsednica Vlade na modno revijo v ta mesta. Smo rekli, da je to po eni strani pohvalno, ampak nekaj manjka prej, ker se bojimo, da bo Slovenija prišla enako kot v obdobju 2009–2011. Prinesite v Državni zbor zakon ali pa strategijo ali pa klasifikacijo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Repliko ima mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS PS):
Hvala lepa.

Poslušala sem vas na odboru za finance in tukaj, in ste ves čas govorili o tem, kako se predsednica Vlade sprehaja po Evropi. Kar se tiče pa novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu, boste pa imeli možnost razpravljati in vse stvari izvedeti na januarski seji.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik. Za njim sledi gospa Jeraj, potem gospod Janko Veber in gospod Tanko.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Nadaljeval bom ob dejstvu, o katerem je kolegica pred menoj govorila, to pa je, kaj dela predsednica Vlade v tujini. Osebnost in tudi kolegi iz moje poslanske skupine nimamo nič proti temu, če nekdo hodi po tujini, če doma naredi domačo nalogo. Tudi meni je nekoč mama rekla: "Lahko greš ven, ampak doma boš moral narediti del domače naloge." Neko logično zaporedje je, da preden greš v tujino, da sprejmeš neko zakonodajo, na podlagi katere imaš neka pooblastila, da lahko sploh začneš nekaj prodajati ali pa ponujati. Druga zadeva. Vsak, ki bo kupal državno premoženje, vsaka resna investicijska družba ali pa druga mednarodna družba ali pa investitorji, navadno naredi neko analizo trga, predvsem pa analizo kompletne moderne slovenske družbe. Kaj lahko povedo o analizi trga? Kaj je storila Vlada, preden je šla na te tako imenovane investicijske konference? Pred tem je dvignila DDV, sprejeli smo davek na nepremičnine. Smo država, kjer sodni sistem ne deluje, in gospodarski spori trajajo predolgo. Druga zadeva, ki je, so izredno močni sindikati. Vsak resen investicijski partner se vpraša, ali prihaja v neko državo, kjer je to poslovno okolje odlično, dobro, nezadovoljivo. In za Slovenijo velja, da je nezadovoljivo. Predsednica Vlade, razen tega, da se gre tam turizem, nima kaj početi, ker te domače naloge ni storila.

Recimo, lani sem se na kavi na nekem turnirju pogovarjal s profesorjem Martinom Winterkornom, predsednikom uprave Volkswagna. Vprašal me je o sledečih zadevah: kaj zanima Volkswagen, če bi kadarkoli prišel v Slovenijo? Predvsem tiste strukturne reforme, ki bi jih v tem prostem teku, ko niste delali ničesar, mogli sprejeti. Govorim o šolski reformi. Imamo 19 tisoč mladih ljudi na borzi z visoko šolsko izobrazbo, predvsem družboslovce, s katerimi nimamo kaj početi. Ti so strukturno brezposelni. Morali bi jih dati v prekvalifikacijo. Resna družba s temi ljudmi nima kaj početi. Druga zadeva. To okolje ima neverjetno visoke davke za delovno silo, ki je visoko produktivna delovna sila, vrhunska. Za tiste vrhunske inženirje so tu tako ali tako večje davčne stopnje. Tudi če nekdo kupi eno tako podjetje – ali bo ostal razvoj tega podjetja še v Sloveniji? Ali bo tu samo tista najmanjša dodana vrednost? Ali bo odpeljal to podjetje iz Slovenije?

Tisto, kar je pomembno, je medijsko sporočilo iz teh konferenc. Hollande v Parizu pravi: "Verjamemo v Slovenijo." Super! Zakaj ni kupil slovenskih obveznic po 0,25 %, kot imajo Avstrijci? Verjamem, recimo, kolegu Möderndorferju in mu posodim 500 evrov, ker

vem, da mi jih bo jutri vrnil. Hollande bi lahko, recimo, rekel: "Verjamem v Slovenijo in takoj kupim za dve milijardi slovenskih obveznic." In ne bi plačali 4,84 %. Mislim, da si je v Milanu karkoli dobrega za obleči kupila. Zanima me, katera resna podjetja so v Moskvi v neki branži teh podjetij, ki naj bi jih mi prodali. Ne poznam nobenega resnega podjetja v Moskvi, ki bi ta podjetja nekako širilo, ki ima trge, ki ima tudi vrhunsko, intelektualno delovno silo, s katero bi ta naša firma imela prihodnost, razvoj v Sloveniji, in bi lahko še dodala vrednost in na novo zaposlovala. Po vsej verjetnosti gre predvsem za podjetja, ki sodelujejo na sistemu, recimo, prakse Rimskih term, kjer vložimo v podjetje 45 milijonov evrov in na koncu ga kupi nek mali ruski tajkun za 8 milijonov. To so te zgodbe. Zgrožen sem. Zakon o SDH je povozen. Toliko se je preoblikoval, da gre čisto v drugo smer. Po novi noveli bo samo SDH obdržal upravljanje, vse ostalo se bo centraliziralo, in politika ima spet prste vmes pri vseh deležih državnih podjetij. Zanimivo je, da so to večinoma, kot vedno govorim, monopolna podjetja. Prodajajo storitve ali usluge na terenu, ki so monopolne, in zavirajo normalno tržno gospodarstvo v Sloveniji – to je ta ključni problem na koncu –, s tem pa tudi blaginjo ljudi, novo zaposlovanje in vse ostalo. Da nekako zaključim v tej smeri. Ni zaman, da še nimamo gospodarskega ministra. Ministrstvo za gospodarstvo je zelo nepomemben člen tej vladi. Predvsem je pomembno zadržati vrtičke v slovenskih monopolnih podjetjih in delati zato, da se nič ne dela in nič ne stori. Osem mesecev ni bilo narejeno nič drugega, razen to, da Zakon o Slovenskem državnem holdingu po novi noveli odhaja spet nazaj v prihodnost. Zahvaljujem se za prsluh. Verjamem, da bom uslišan in da se bo zgodil čudež. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Velikokrat sem že govorila o dobri izkušnji iz obdobja prve Janševe vlade, ko smo imeli partnerstvo za razvoj. O tem razvoju in sodelovanju je govorila tudi Alenka Bratušek, ko je prisegala kot nova mandatarka. Danes smo priča nečemu drugemu. Lani, ko je bila vlada Janeza Janše in smo pripravljali Zakon o Slovenskem državnem holdingu, smo k sodelovanju povabili tudi opozicijo ter ustanovili delovno skupino za usklajevanje zakona. Idealno je to opisala gospa Plevčak v svojem stališču. Če dovolite, bi vam to prebrala: "Sedanja koalicija je praktično v celoti sodelovala pri nastajanju sedaj veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu, takrat seveda nekateri v vlogi opozicije. Ure in ure naporov, ki smo jih vložili pogajalci v delovni skupini pod vodstvom poslanca Marka

Pogačnika, so tako vržene stran, saj ni bilo storjeno praktično nič od tega, kar zapoveduje veljavni zakon. Zakaj govorim o tej pogajalski skupini? Želim poudariti oziroma spomniti, da se je veljavni zakon pisal oziroma oblikoval z roko v roki tedanje koalicije in opozicije. Naj na tem mestu izkoristim priložnost, da v imenu celotne Poslanske skupine DeSUS izrazim pohvalo za takšen odnos in način dela tedaj vodilni stranki takratne koalicije. Potek nastajanja predloga novega besedila zakona pa je pravo nasprotje prejšnjemu."

Lani smo se o nekaterih stvareh dogovorili. Kolegi so že govorili o tem, na kakšen način želijo sestaviti nadzorni svet. Vlada si jemlje popolnoma vse v svoje roke, predlog članov nadzornega sveta. Zraven sprejemo še Zakon o javnih financah, s katerim ne bo več tako, kot bi moralo biti, da se denar od kupnin nameni za odplačevanje dolgov ali nakup novega premoženja, pač pa se boste na poljuben način dogovorili, kako ga boste razdelili. Zahtevali ste tudi nadzor Računskega sodišča. Sedaj to spreminjate. Od prejšnjega leta, v manj kot enem letu, ste stvari obrnili popolnoma na glavo. Tisti zakon smo sprejeli skupaj z DeSUS in Državljansko listo, zato me zanima, kaj je takega v tistem zakonu, da vam po nekaj mesecih ni več všeč. Govorite, da naj delamo skupaj. Saj smo delali skupaj pred enim letom, bistveno bolj skupaj kot sedaj, ko kaže, da niti koalicija ni prav zelo skupaj oziroma ima SD mnoge pomisleke. Pozitivna Slovenija, ki nam vlada, ima danes izmerjeno 3-odstotno podporo, pa je očitno glavni faktor pri nastajanju Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

Kaže, da SD ne podpira oziroma so verjetno še vedno ostali varuhi nacionalnega interesa oziroma interesa Foruma 21. Pravite, da naj sodelujemo in da želite sprejeti dober zakon. Ob tem vsa priporočila, ki smo jih dali, zavrnete že na odboru, čeprav so bila zelo jasna in govorijo o tem, da kršite zakon. Namreč, Zakon o Slovenskem državnem holdingu imamo in velja. Gospa Jelušič, zakaj smo ukinili AUKN? Zato, ker smo sprejeli Zakon o Slovenskem državnem holdingu, in postopki bi morali iti naprej, ampak se je pod vašo vlado zgodilo enako, kot se je zgodilo s slabo banko, ki ni bila vaša, če uporabim en izraz, intimna izbira, pač pa se je morala zgoditi zaradi Evrope in zaradi tistih, ki nas gledajo. Tam ste popolnoma spremenili svoje stališče in spreminjate ga tudi tu. AUKN smo ukinili zato, ker je bil sprejet zakon in ker bi se morali začeti postopki, da se postavi Slovenski državni holding. Mimogrede, AUKN ni delal drugega kot izgubo. Vodilni so se prepirali s takratno ministrico za gospodarstvo. Ker so delali tako zelo slabo, jih je današnji predsednik republike, takrat pa vaš predsednik, gospod Pahor, naznanil protikorupcijski komisiji. Toliko o tem, kako uspešna je bila in kako dobro delo je izvajala Agencija za upravljanje s kapitalskimi naložbami. Takrat smo na to opozarjali, ampak nismo bili slišani.

V naših priporočilih smo predlagali tudi, da Vlada v roku 14 dni predloži smernice upravljanja naložb in klasifikacijo naložb. Delate brez strategije, katera podjetja so strateška, kaj je z njimi, kaj bo država imela od tega, kaj bomo z njimi počeli. Od danes do jutri, kar se kdo spomni. Bivši minister Stepišnik govori nekaj, nekaj drugega minister Čufer, predsednica Vlade spet nekaj tretjega. Ocenjujem, da je to zato, ker s privatizacijo ne mislite resno, je ne želite. Kar nekaj takih besed smo lahko v preteklosti slišali, in zato ste naše sklepe oziroma priporočila zavrnili, tako kot ste zavrnili sklep, da se umakne bančna tajnost pri tajkunskih kreditih. Na televizijo hodite pa razlagati, da želite, da se razčisti. Ne želite, ker tukaj ravnate drugače in glasujete drugače zato, ker niste za pregledno in pošteno privatizacijo, ker ste varuhi nacionalnega interesa oziroma Kučanovega interesa, Foruma 21, zaradi katerega, če se bo ta nadaljeval, bo ta država bankrotirala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber. Za njim sledi gospod Jože Tanko, gospod Roberto Battelli in gospod Franc Jurša.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Glede na današnjo razpravo in točko dnevnega reda, govorimo o priporočilih v zvezi s problematiko upravljanja državnega premoženja, kljub vsemu manjka ključen dokument, o katerem se kar nekaj časa že govori. Gre za strategijo upravljanja kapitalskih naložb. Tudi med vašimi priporočili ni tega predloga, in to je tisto dejstvo, glede katerega se moramo resnično v Državnem zboru dogovoriti, kako bomo ravnali s tem premoženjem, kakšne načrte ima država s tem. Ne nazadnje smo predstavniki ljudstva. Državni zbor je izvoljen s strani ljudi, in mi smo tisti, ki uveljavljamo interes ljudi. Kakšen je interes ljudi, je po dosedanjih izkušnjah o tako pomembnih vprašanih težko oblikovati zgolj skozi eno koalicijo v eni vladi oziroma v enem mandatu ali pa v istem mandatu v drugi koaliciji. Mislim, da če bi želeli resnično oblikovati stališče, ki se ne bi spreminjalo iz ene koalicije v drugo, bi bilo modro sprejeti strategijo upravljanja kapitalskih naložb z dvotretjinsko večino in tam opredeliti podjetja, ki so za nas strateškega pomena, opredeliti podjetja, ki lahko uspešno nastopajo tudi na borzi, in tudi opredeliti podjetja, ki bi jih bilo treba dokapitalizirati in iskati rešitve zato, da dobijo svež kapital, da lahko razvijajo svoje produkte in da so tudi uspešna na trgu.

Ker veliko govorimo o tem, da smo Socialni demokrati predlagali Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb in da ta oblika ni bila dovolj uspešna, učinkovita, je treba vendarle poudariti, da je ta agencija delovala vsega mogoče leto in pol v takšnem polnem zagonu in je že uspela pripraviti tudi strategijo. Ni bilo treba

ukinjati agencije, ampak bi bilo treba delati na tej strategiji. Zagotovo, če bi se takrat delalo na tej strategiji, bi jo danes že imeli v Državnem zboru sprejeto, in zagotovo bi odpadle vse razprave. Ali pomeni prenos celotnega premoženja Republike Slovenije na neko gospodarsko družbo možnost, da pride tudi do razprodaje, ki jo lahko imenujemo tudi veleizdaja? To so bili takrat resni pomisleki tudi z moje strani. Ta zakon, ki je danes sicer v pripravi s strani Vlade, ne omogoča tega prenosa vsega premoženja na holding, na gospodarsko družbo. To je ključna razlika, ko se pogovarjamo o tem, kaj je bilo prej in kaj je ta hip v pripravi. Ne glede na to, ali bomo razpravljali o tem, kaj mislimo Socialni demokrati, kaj misli katera druga stranka, želim opozoriti na dejstvo, da primerjalni pregled držav, ki je bil priložen zakonu, ki je trenutno v veljavi, in je priložen tudi k temu zakonu, ki nastaja na Vladi – gre za prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih, in se opisuje primer Finske, Francije in Nemčije. Mislim, da so vse tri države izjemno ugledne in tudi gospodarsko uspešne.

Če pogledamo rešitve, je na Finskem od leta 2007 ustanovljena enota za lastništvo v kabinetu predsednika vlade. Ohranjajo javno funkcijo za to, da se upravlja s tem premoženjem. Niso prenesli na holding. Nobena od teh treh držav ni ustanovila holdinga. Če bi res želeli korektno razpravo o tem zakonu, potem bi ta primerjalni pregled moral vsebovati države, ki so ustanovljale holding. Dejstvo pa je, da ko pogledamo, kaj se je s temi holdingi zgodilo, ugotovimo, da so vsi pridelali visoko izgubo, ki jo je potem morala pokriti država. Finska se je odločila za javno funkcijo, za javno ustanovo, za javni način upravljanja, tako kot je bila Agencija za upravljanje kapitalskih naložb, ki je bila samostojni državni organ. Nemčija: ministrstvo za finance preko inštituta za upravljanje zveznih naložb od leta 2005 upravlja zvezne naložbe v državni lasti kot javna inštitucija. Tudi Nemčija ima javne inštitucije in ni šla v holding. Francija: od leta 2004 je ustanovljena vladna agencija za naložbe države. Mislim, da bi bilo resnično korektno, da pogledamo – Socialni demokrati smo resnično pogledali, katere so najprimernejše oblike upravljanja in smo izbrali to. Zanimivo, da tako predlog, ki je trenutno v veljavi, kot ta, ki nastaja, ne vsebujeta primerjalnega pregleda držav, ki imajo holdinge, ampak javne inštitucije, in za to gre. Mislim, da bi bilo zelo pomembno, da se med seboj resnično dogovorimo, kako bomo oblikovali strategijo upravljanja kapitalskih naložb. Od tistega trenutka naprej bo bistveno lažje tudi določiti obliko upravljanja teh kapitalskih naložb. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Kdo meša hruške in jabolka? Dajmo se spustiti na realna tla. Primerjamo se s Finsko, poskušamo se primerjati z Nemčijo. Potem se dajmo primerjati še s temi državami po stabilnosti in zdravju javnih financ. Poglejmo, kakšne so obveznosti Slovenske odškodninske družbe, kakšne so obveznosti Kapitalske družbe in zaradi česa gre Slovenija v privatizacijo. Ne zato, ker tukaj določen krog poslancev to želi, ampak zato, ker imamo obveznosti in ker moramo prodati premoženje. Premoženje Soda in Kada je bilo "prodano" takrat, ko je bil sprejet Zakon o denacionalizaciji, in od Kapitalske družbe takrat, ko je bila Kapitalska družba ustanovljena. Ti dve družbi sta dobili premoženje izključno z namenom, da ga bosta porabili za poravnavo obveznosti, ki jih imata. Slovenija je drugačen primer kot Finska ali Nemčija. Verjetno bi bilo bolj primerljivo, če bi notri vi kot predlagatelj, Vlada ali pa Ministrstvo za finance, dali Avstrijo. Österreichische Industrie Aktiengesellschaft, s kakšnimi problemi so se srečevali v letih 1960 in 1970. Zaradi tega, ker niso strokovnjaki upravljali s tem premoženjem, ampak se je vključevala politika. Potem so pa naredili preobrat in danes je Avstrija ena izmed najuspešnejših držav v Evropi, z rastjo, in je danes zelo zanemarljiv delež podjetij, ki še pripadajo temu skladu. To bi bila primerjava. Mogoče bi se bilo dobro kaj naučiti iz teh slabih praks, ki so jih Avstrijci znali prenesti v boljše prakse.

Poudarjate, da bi morala biti javna funkcija – SDH je v 100-odstotni lasti države, se ne bo privatiziral in se ne more. Tukaj ne bo odprtih zadev ali pa da bi prišli privatni investitorji noter. Omenjene so bile tudi AUKN in razne akreditacijske komisije. Spomnimo se, kaj je ta akreditacijska komisija na AUKN prenesla. To je bilo tudi s strani takratnega predsednika vlade Boruta Pahorja in pa predvsem s strani SD velikokrat rečeno – da bo to sedaj nevtralna komisija, ki bo kadrovala izključno na strokovnih odločitvah, na stroki. Zaradi česa je predsednik akreditacijske komisije AUKN dr. Kovač odstopil? Zaradi tega, ker se ni imenovala stroka, ampak se je vpletla politika. To pomeni, da tudi AUKN ni bil model, ki bi preprečil politično kadrovanje. Edini način, da se politika umakne iz gospodarstva, je preišljen umik države iz gospodarstva, in tukaj bi se morali pogovarjati, kdo so primerni kupci za slovenska podjetja, pod kakšnimi pogoji bomo slovenska podjetja prodali, katera podjetja bomo obdržali za strateška, kaj bomo s temi strateškimi podjetji počeli, kakšni so cilji in kaj bomo počeli s kupninami. Takšna razprava bi danes morala biti, in mislim, da je naša stranka v to smer zadevo zapeljala.

Dajmo si tukaj naliti čistega vina tudi pri koaliciji. Vi ste odgovorni za to, da danes nimamo zakona, da ne spoštujete zakona, da

nimamo delujočega holdinga, ki bi ga morali imeti oziroma ki bi ga lahko imeli, in da obstaja precejšnje tveganje, da privatizacija ne bo šla v tisto smer, katero smo si zamislili. Spoštovana koalicijska vlada je odgovorna za upravljanje državnega premoženja, vendar državno premoženje ni v lasti Vlade Republike Slovenije. Ta zakon, ki ste ga sedaj poslali v Državni zbor in je bil poslan nazaj, je pa to, da je to premoženje Vlade, in si je podredila celotni holding. Omenjeno je bilo, da ste dali mesto predsedniku Komisije za nadzor javnih financ, da bo lahko gledal skozi šipo. Dajte mu potem vsaj glasovalne pravice v nadzornem svetu, tako, kot smo dali mi, in tako, kot je obstoječi zakon. Kaj bo član nadzornega sveta, ki nima možnosti glasovanja?

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

To naše premoženje, državno premoženje je še nedolgo tega iskalo in investiralo v strateške naložbe na Balkanu in v osrednjem delu Evrope. Bili so glavni investitorji Balkana. Samo 2, 3, 4 leta je minilo, in sedaj so ti naši biseri nacionalnega interesa, ki so hoteli biti največje firme na Balkanu, eni izmed največjih bolnikov. To so firme, ki so naredile največje dubioze znotraj tega državnega premoženja, izgubljenega premoženja Telekom, bank, na Balkanu, kolikor hočete. Govorite o kvalitetnem upravljavcu državnega premoženja, o AUKN. 17-krat toliko je bilo v referenčnem letu finančnih dokapitalizacij, kot je bilo izplačanih dividend, brez da upoštevamo dokapitalizacije s stvarnim premoženjem. Tisti, ki sedaj prodajajo na tako imenovanih investicijskih konferencah naše premoženje – to niso investicijske konference, ampak so investicijske razprodaje, in s tega pristopa, mimo vseh pravil, mimo vseh kriterijev, mimo ciljev, ni mogoče doseči nobenega izplena in ga maksimirati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica, za besedo. Dober večer vsem kolegam in kolegom!

Ko sem poslušal razpravo, sem začel razmišljati, kaj še sploh lahko dodaš k vsemu temu, kar je bilo izrečeno, seveda pa moraš tudi razmišljati o tem, da bomo v bližnji prihodnosti razpravljali o nekem novem zakonu, ki bo predložen Državnemu zboru. Tudi če je predsednik Državnega zbora zaradi nekih pomanjkljivosti to zadevo zavrnil, to ne pomeni, da novega zakona v Državnem zboru ne bomo obravnavali. Posamezniki so danes ocenjevali stališče poslanske skupine, ki smo ga

prezentirali. Stališče je tako, kakršno smo ocenili, da je prav, in nismo hoteli biti žaljivi, niti nismo razmišljali o tem, da bi koalicijo hoteli s tem na kakršenkoli način grajati. Želeli pa smo povedati, da smo v lanskem letu vložili ogromno časa v to, da smo dosegli tisto, kar ocenjujemo, da je nujno potrebno, da je zapisano v tem zakonu.

Za nas je ključnega pomena neko določeno področje, ker zastopamo neko populacijo, ne malo skupino ali pa skupino, kot je nekdo danes zvečer rekel, ampak je to relativno zelo velika skupina ljudi, ki šteje okrog 600 tisoč ljudi. Od teh 600 tisoč upokojencev, katere med drugim tudi mi zastopamo, voli našo stranko okrog 10 %. Vsi ostali so vključeni tudi v druge politične stranke, kar je prav, in v naši stranki njih zelo radi izpostavljamo, ne samo pred volitvami, ampak tudi tekom mandata, in se borimo za njihove interese. Zakaj je v tej celotni zgodbi tako pomembno, kljub temu, da marsikdo govori, da milijarda premoženja v Kadu ni omembe vredno premoženje, in da bi v zelo kratkem času, v 4 mesecih lahko upokojenci pokurili to premoženje, če ne bi iz proračuna dali sredstev za pokojninsko blagajno. To na nek način drži, ampak vseeno, glede na to, da se je v nekem družbenem dogovoru v letu 1992 tako dogovorilo, želimo, da ta zadeva tako tudi ostane.

Tisto, kar je bilo napisano v 27. in 28. členu obstoječega zakona, je ključnega pomena za nas, za našo stranko in za našo poslansko skupino. Želimo, da Kad v prihodnosti preide s svojimi sredstvi v demografski sklad. To smo zapisali v pokojninskem zakonu, v tej reformi, ki smo jo ne dolgo nazaj tudi sprejeli. Pri celotni zadevi me dostikrat moti ena stvar –pogledi strokovnjakov, ekonomistov, ki snujejo zakone. Če gledamo na tiste strokovnjake, ki so snovali zakon, ki smo ga sprejeli v lanskem letu, in če gledamo na te strokovnjake, ki so oblikovali in snovali zakon, ki naj bi v kratkem prišel v Državni zbor, imajo različne poglede, kot da niso hodili na iste fakultete. Tu se človek potem sprašuje, ali ni v ozadju neka politika. Verjemite mi, tukaj v ozadju je politika, in vsaka politika, vsaka vlada bi rada to državno premoženje na nek način prilagodila svojim lastnim interesom. Naj bo to leva politika, leva vlada ali pa desna politika in desna vlada. Tega smo navajeni, in tisti, ki smo par let že tukaj, to zaznamo. To je ena od udarnih tem vsake vlade. Strinjam pa se s tem, res, da bi morali s tem državnim premoženjem boljše upravljati. Mislim, da je upravljanje z enega mesta tisto, kar bo zagotavljalo tisto, kar si želimo: boljše upravljanje.

Ne bi želel ponavljati te zadeve glede Kapitalske družbe, je pa res, da želimo, da je to pravna oseba, in se bomo tako dolgo potegovali tudi pri oblikovanju tega novega zakona, da bo Kapitalska družba samostojna pravna oseba, da se bo del sredstev od prodaje državnega premoženja namenil za pokojninsko blagajno,

da se bodo vsa sredstva uporabljala v skladu s pokojninsko in invalidsko zakonodajo, in da se ta bilančni dobiček ne more uporabljati za razdelitev sredstev delničarjem. Želimo, da je zapisano, in to tudi bo, sem prepričan, da se 50 milijonov sredstev nameni do 30. 9. za usklajevanje pokojnin. To so ključna vprašanja, ki nas kot stranko, ki zastopa interese starejše populacije, še kako zanimajo. Istočasno moram izpostaviti, da ne bi kdo mislil, da gre tu samo za vprašanje sedanjih upokojencev – tu gre tudi za vprašanje bodočih upokojencev. Tako da tisti, ki je najmlajši v tej dvorani, naj pomisli, da v naši poslanski skupini ne razmišljamo samo o tej populaciji, ki je sedaj v pokoju, ampak tudi o tistih, ki bodo v prihodnosti prišli v pokoj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi besedo še predstavnik Vlade mag. Mavko? Izvolite.

MAG. MITJA MAVKO: Hvala lepa za besedo. Pozdrav vsem skupaj ob tej uri!

V zaključku, če strnemo današnjo razpravo in navedbe, ki so bile podane v njej, Vlada vidi predvsem dva segmenta pripomb, ki so bile danes izpostavljene. Eden se nanaša na obstoječe stanje, na izvajanje postopkov v okviru obstoječega Zakona o Slovenskem državnem holdingu. To so predvsem očitki, ki se nanašajo na privatizacijo in domnevno netransparentnost v zvezi s tem. Drugi del razprave, ki je bil večinoma namenjen predlogu novega zakona, ki ga vidimo na nek način kot ogrevanje, kot predigro za obravnavo, pa bo, ko bo ta zakon dejansko na poslanskih klopeh. Če se dotaknem prvega dela privatizacije obstoječega stanja, predlagatelji sklica izredne seje izpostavljajo, da obstoječa privatizacija poteka brez ciljev, brez meril, netransparentno, da se tudi sicer državno premoženje ne upravlja primerno in da je Vlada odgovorna za upravljanje državnega premoženja. Na tem mestu bi veljalo izpostaviti določbo 38. člena obstoječega Zakona o Slovenskem državnem holdingu, kjer zelo jasno piše, da ni vlada tista, ki upravlja s premoženjem v lasti Republike Slovenije, temveč se z uveljavitvijo tega zakona upravljanje s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije prenese na upravo Slovenske odškodninske družbe, ki z njimi upravlja v imenu in za račun Republike Slovenije.

S tega vidika je odgovornost po novem zakonu zelo jasno določena in jo Slovenska odškodninska družba tudi v celoti izvaja. Kar se tiče privatizacije, ki je trenutno v teku, velja izpostaviti, da je s predlogom, z odlokom, ki je bil sprejet v Državnem zboru konec junija, 21. junija letos, Vlada predložila v potrditev 15 podjetij za privatizacijo, kar vam je vsem zelo dobro znano, v spremljajočem tekstu pa so bili zelo jasno določeni tudi cilji in merila privatizacije. Cilji postopka privatizacije so jasno določeni. Prvi cilj

ki je, je maksimiranje prilivov iz naslova privatizacije, ki se skladno z Zakonom o javnih financah lahko uporabijo zgolj za zniževanje javnega dolga. Ta določba se ne spreminja v ničemer. Veljavni Zakon o javnih financah drži, in prilivi iz naslova privatizacije se bodo lahko uporabili zgolj za zniževanje javnega dolga. To jasno izhaja iz dokumenta, ki je bil predložen v obravnavo na plenarnem zboru 21. junija. Hkrati so v dokumentu izpostavljeni tudi drugi cilji, ki so širši ekonomski cilji privatizacije, ki jasno nakazujejo na to, da v večini primerov Sod kot izvrševalec postopka privatizacije skrbi tudi za druge cilje, kot so nadaljnji razvoj podjetij, ki se privatizirajo, nadaljnja vlaganja podjetij, družbena odgovornost teh podjetij in, zelo pomembno, ohranjanje zaposlenosti ali celo povečevanje zaposlenosti v omenjenih podjetjih. S tega vidika težko sprejmemo očitke, da privatizacija poteka brezglavo, brez ciljev ali pa celo brez meril. Odziv tujih trgov na predlagani spisek podjetij za privatizacijo je dober, in verjamemo, da bodo cilji doseženi skozi transparentne postopke, ki jih vodi Slovenska odškodninska družba.

Drugi sklop današnje razprave se je nanašal predvsem na novi zakon. Tu uvodoma velja poudariti, da se precej razprave in tudi komentarjev iz zahteve za sklic izredne seje nanaša na neko verzijo zakona, ki ni tista verzija zakona, ki je bila prejšnji teden predložena Državnemu zboru. Marsikaj od tega, kar je navedeno in kar je bilo danes izpostavljeno v razpravi, je v verziji zakona, ki je bila prejšnji teden predložena Državnemu zboru, že drugače zapisano. V zvezi s tem bi veljalo izpostaviti zgolj nekaj ključnih točk. Ne bi želel preveč zahajati v podrobnosti, ker bo zagotovo dovolj priložnosti za to razpravo ob obravnavi zakona, pa vendar. V zahtevi za sklic seje Poslanska skupina SDS kot največjo pomanjkljivost novega predloga zakona vidi prenos Kapitalske družbe v celoti pod okrilje SDH, hkrati pa se iz zakona črtajo obveznosti Kapitalske družbe, da letno nakazuje v blagajno ZPIZ 50 milijonov evrov za usklajevanje pokojnin. Verjetno boste v novi verziji zakona videli, da Kapitalska družba ostaja samostojna pravna oseba in da zahteva za nakazilo 50 milijonov evrov letno do 30. septembra tudi v predlogu zakona ostaja taka, kot je bila predlagana. Verjetno boste z veseljem ugotovili, da je največja pomanjkljivost, ki jo vidite, z novim predlogom zakona odpravljena.

Prav tako je v besedilu izpostavljeno imenovanje nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Tudi tu je v novi verziji zakona predlog dopolnjen do te mere, da nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga imenuje Državni zbor. Precej govora je bilo danes o tretji tematiki, in sicer kaj je v predlogu zakona prenormirano in kaj je podnormirano. Predvsem je bil večkrat izpostavljen 5. del zakona, 5. poglavje, ki se nanaša na transparentnost in razkritja, korupcijska tveganja in podobno. Poslanec Jerovšek je, verjamem, da

dobronamerno predlagal, da bi zapisali namesto tega poglavja deset božjih zapovedi v zakon. Žal bi bila vsaj ena od teh protiustavna. / oglašanje iz dvorane/ Če bi želeli, da zakon pade pred Ustavnim sodiščem – to ne bo šlo. Ampak ostale, ki so nesporne, imamo v drugi zakonodaji že izpostavljene, pa ne delujejo.

Zato se je Vladi zdelo pomembno, da posebno pozornost nameni temu poglavju. Velja tudi poudariti, da je to poglavje v celoti usklajeno s priporočili Komisije za preprečevanje korupcije, in menimo, da si zasluži posebno mesto v tem zakonu. Glede na izpostavljeno in glede na popravke in zadnjo verzijo zakona je bil predlog zakona, ki je bil posredovan v javno obravnavo in na katerega se sklicujejo predlagatelji sklica izredne seje, s koncem septembra posredovan v javno obravnavo z namenom. Vlada si je pristno želela dobiti konstruktivne pripombe k posameznim členom zakona in, kot boste videli, predlog zakona, ki je bil posredovan prejšnji teden v Državni zbor, odraža velik del pripomb, ki smo jih prejeli v času javne obravnave. Odraža tudi ključne pomanjkljivosti, ki jih izpostavljate v vašem dokumentu, in s tega vidika upamo, da bomo na ta način deležni tudi vaše podpore pri obravnavi tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa državnemu sekretarju mag. Mavku.

Še v imenu predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Mislím, da se je danes še dvakrat toliko pokazalo, da je bil sklic izredne seje s strani Slovenske demokratske stranke glede upravljanja državnega premoženja upravičen. Po tej seji smo v Slovenski demokratski stranki še bolj zaskrbljeni. Danes je prišlo na plan, da je koalicija bistveno bolj na različnih bregovih, kot se je to pokazalo v medijih. Spoštovani državni sekretar, treba je biti korekten in povedati, kdaj je Slovenska demokratska stranka vložila zahtevo za izredno sejo. Ta zakon, ki ga vi danes navajate, takrat še ni bil javno objavljen in nihče ni bil seznanjen z njim. Vi ste ta zakon poslali pred nekaj dnevi. Bodite korektni in ne reči, da predlog za izredno sejo dela na napačnih predpostavkah. Glede na izkušnje s to koalicijo in tem zakonom, ki ste ga že tolikokrat predstavljali, se je ta zakon spreminjal iz dneva v dan. Zvečer je bil z Ministrstva za finance poslan, zjutraj smo imeli predstavitev, in je minister rekel: "Glejte, saj je tri četrt stvari že spremenjenih." Kako naj vam zaupamo? Mi izključno hočemo samo to – dobiti odgovore, zakaj ne spoštujete obstoječega zakona, zakaj zamujate. Zamujate z novim zakonom. Obljube so bile dane za junij, september, december. Sedaj se je videlo, da tudi december ne bo dan.

Kdo je odgovoren za upravljanje državnega premoženja? Še vedno sem prepričan, da je to vlada. Kdo je skupščina Slovenske odškodninske družbe? Vlada Republike Slovenije. Kdo imenuje nadzorni svet Slovenske odškodninske družbe? Vlada Republike Slovenije. Kdo imenuje upravo Slovenske odškodninske družbe? Nadzorni svet, ki ga je imenovala vlada. In vi pravite, da vlada ni odgovorna. Mislim, da je to neresno. Zaskrbljujoča sta, kot smo navedli, odstopa v Slovenski odškodninski družbi, predsednika uprave, predsednika nadzornega sveta gospoda Zorna, ki je tudi povedal razloge – javni pozivi župana Ljubljane že kar nekaj mesecev, da naj gospod Kuntarič odstopi. To so koalicijski problemi. SD bi imel še kar delavskega predstavnika v nadzornem svetu. Gospod Frangež je povedal, na kakšen način bi bil izbran. Tega v tem zakonu ni, in mislim, da bo tukaj še kar precej stvari, da boste s čolnom prišli čez vodo, če se ne boste vmes potopili. Samo mene bolj skrbi, da se bo zaradi vseh teh zadev, vaših igric v peskovniku, potopila slovenska privatizacija, in da ne boste resni v tujini.

Poglejte, kaj se sedaj dogaja. Zakaj je privatizacija nujna? Privatizacija je nujna zaradi obveznosti Slovenske odškodninske družbe, zaradi stanja javnih financ, in dlje časa, kot bo Slovenija s privatizacijo odlašala, več podjetij, spoštovani poslanci in poslanke SD, ki skrbite za nacionalni interes, bo treba prodati. Kaj se danes dogaja? Po nalogu ministra za finance pride Sod in Republika Slovenija na skupščine dobrih družb in daje nasprotni predlog po zvišanih dividendah zato, da napolni proračun. To pomeni, da dobro stoječim podjetjem danes, ker je proračun prazen, pobirate dobiček. Ta podjetja svojega dobička ne morejo več investirati v razvoj, ampak ga država pobere. To pomeni, da boste ohromili še dobro stoječa podjetja, ki ne bodo več preživela. Kaj se sedaj dogaja s privatizacijo zaradi slabega upravljanja državnega premoženja? Prihajajo kupci iz Hrvaške in Srbije in po ekstremno nizkih cenah kupujejo slovenska podjetja, in dlje časa, kot boste s privatizacijo odlašali, bolj bodo cene slovenskih podjetij padale. Mislim, da bi se moralo že enkrat sprejeti to strategijo in klasifikacijo. Sem mnenja, da bi to moralo biti pred 20 leti. Privatizacija Slovenije se je začela pred 20 leti, ne leta 2004 ali pa leta 2005, kot je nekdo tukaj rekel. Mislim, da je bila glavnina privatizacije med letom 1998 in letom 2004. Slovenska odškodninska družba je imela preko tisoč podjetij. Leta 2004 jih je bilo še nekje 120. To je bila vladavina LDS, SD. O teh podjetjih se ne govori. To so bila manjša podjetja, ki so bila bogata z nepremičninami, in glavni cilj teh podjetij je bil ne podjetje, ampak nepremičnine, da so podjetja šla v stečaj, kupci so pa dobili nepremičnine in veselo trgovali naprej.

Razpravljate, kako je privatizacija uspešna, kako bo transparentna. Nekako se pa

začenjajo že pojavljati določene informacije, ko ste omenili, kako uspešno ste izvedli privatizacijo Heliosa. Iz naslova kupnine Heliosa proračun ne bo dobil niti evra, ker bo to prihodek Kada in Soda. V zadnjem obdobju se pa na lokalnem področju širijo informacije, da bo sedaj obstoječa uprava odpuščala ljudi. Novi kupec – to so neka ugibanja in govornice – je dal zavezo, da ljudi iz podjetja ne bo odpuščal. Ampak prenos teh delnic se naj bi menda zgodil šele v letu 2014, naloga obstoječe uprave pa je, da zbira spisek tistih, ki jih bodo do takrat odpustili, in ne bo kršen noben dogovor. Bomo videli, kaj se bo iz tega izcimilo, ampak to je pri nas zaskrbljujoče. Ker ni strategije, ni klasifikacije, obstaja precejšen manevrski prostor za to, da obstaja tveganje za ribarjenje v kalnem. Verjetno nekaterim koalicijskim strankam to odgovarja.

Ampak tukaj se gre za Slovenijo, za delovna mesta, in gre se tudi za stabilnost javnih financ. V medijih so določene izjave predsednika Socialnih demokratov, da če so denacionalizacijski upravičenci čakali na svoj denar 50 let, naj ga čakajo še naslednjih 50 let. Mislim, da je ta izjava zelo zaskrbljujoča, in verjetno se gospod Lukšič ne zaveda, da so imetniki obveznic Slovenske odškodninske družbe danes v glavnini pokojninske družbe. Denacionalizacijski upravičenci so verjetno te zadeve že prodali. In da bi se tem naredila nepopravljiva škoda. Če odškodninska družba ne bo imela premoženj, likvidnih sredstev za poplačila teh zadev, bo država tista, ki bo morala dati denar. Mislim, da se sedanja koalicija s to privatizacijo preveč igra. S tem ste sprejeli tudi odgovornost, kako iti naprej, in nočemo tukaj notri nagajati. Smo povedali, z veseljem bi pristopili k sodelovanju pri oblikovanju tega zakona. Nekaj popravkov, spoštovani državni sekretar, v primerjavi s tistim zakonom, ki je bil objavljen 17. septembra, je bilo narejenih. Določeni so šli v pozitivno smer, nekateri so pa še vedno takšni, da jih Slovenska demokratska stranka ne more podpreti.

Vedno smo rekli, da podpiramo privatizacijo, vendar takšno, ki bo zagotavljala transparenten način in takšno, ki bo imela neko zagotovilo, da bomo za podjetja dobili dobrega kupca, ki bo omogočal razvoj, ki bo omogočal nova delovna mesta. Samo nadzorni svet – Vlada si je čisto podredila holding in premoženje. Vlada je odgovorna za to, ni pa to premoženje Vlade. Vi si pa to zadevo tako razlagate. Izpostavljate, spoštovani državni sekretar, da je Kad samostojna oseba. Res je. Kdo ima upravljalvske pravice Kada? SDH. In Kad bo celo za svoje premoženje po tem zakonu, ki ste ga poslali v Državni zbor in ki je bil s strani predsednika Državnega zbora zavržen, moral SDH plačati za upravljanje. Iz tega nastanejo potem finančne posledice za proračun. Ja, to je pa res boljše, da Kad nima veze. To pomeni, da je samostojen samo zaradi tega, ker piše v zakonu. Nima pa upravljalvskih pravic, in za svoje premoženje, ker mu ga bo

nekdo drug upravljal, bo moral še plačati. Kje imate tukaj ekonomsko logiko? Verjetno bo najbolj nad tem zadovoljna uprava in tudi nadzorni svet, ker bo dobil precejšnje plačilo, ne bodo pa imeli nobene odgovornosti in tudi ne bodo imeli nič za delati.

Izpostavil bi še primer Zavarovalnice Triglav. Prenos iz ZPIZ na SDH. Kot nadomestilo se naj bi ZPIZ-u plačala tržna vrednost ali vrednotenje. Vendar tukaj obstaja veliko tveganje, da bo zaradi tega manevra ZPIZ oškodovan. Potem bo pa SDH to čez eno leto, dve leti prodal za bistveno višjo ceno, in bo ZPIZ brez sredstev. Nočemo nagajati koaliciji, nočemo nagajati Vladi. Ampak ponovil bi tiste besede, ki jih je takrat še kot poslanka, danes predsednica Vlade, izjavila na tisti naši delovni skupini: "Naredili smo bistven korak naprej, stanje smo izboljšali. Sprejmite ta zakon, pričakujem pa konsenz pri klasifikaciji in strategiji." Mi smo tudi za to, ampak Slovenska demokratska stranka ne bo pustila, da bo privatizacija potekala v škodo davkoplačevalcev, da bo potekala v škodo podjetij in proračuna. Spomnimo se, kakšne dokapitalizacije je Slovenija imela v obdobju 20 let. Ali je Slovenija imela eno razvojno dokapitalizacijo? Niti ene, jaz se je ne spomnim. Zmetali smo na milijarde evrov. Zakaj? Da smo zagotavljali kapitalsko ustreznost podjetij ali da smo podjetja reševali pred stečajem. Pridite enkrat v eno podjetje in da bo rekel: potrebujem dokapitalizacijo v višini 100 milijonov evrov, ker bom prevzel eno podjetje na jugovzhodu Evrope in si bom s tem odprl trg ali neka nova delovna mesta.

Ta denar je bil vedno davkoplačevalski, vedno je bil izgubljen. Tudi Evropa, ZDA in Nemčija so pomagale pri kolapsu bančnega sistema. Commerce Bank je dobil od nemške države precej milijard, ampak Commerce Bank je v roku enega leta vrnil celotni denar plus obresti. Smo ga Slovenci kdaj dobili nazaj? Nikoli. Poglejmo si strukturo. Bančni sistem bomo sedaj sanirali verjetno že tretjič. Poglejte si strukturo zaposlenih odgovornih oseb v Novi Ljubljanski banki leta 1991. Poglejte si, kje so ti ljudje zaposleni danes. V bančnem sistemu. Malo razpršeno, na odgovornih mestih. Če pa niso te, so pa njihovi nečaki ali nečakinje. Dajmo se zamisliti, kam smo pripeljali to zadevo, in da zadeva stoji že več kot eno leto. Pričakujem, da bo tudi med koalicijo prevladal razum in da boste privatizacijo in upravljanje državnega premoženja speljali na način, kot se mora. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala mag. Pogačniku kot predlagatelju.

S tem smo izčrpali listo prijavljenih razpravljavcev, vendar imamo še preostali čas za razpravo, zato sprašujem, ali bi želel še kdo razpravljati v okviru razdelitve preostanka časa. Samo trenutek. Odpiram možnost za prijavo k razpravi. Prosim, če se prijavite.

Hvala lepa za prijave treh razpravljavcev. Predvidevam, da ima vsak pet minut za razpravo. Prvi je na vrsti gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Kadar imamo v Državnem zboru razpravo o pomembni temi, takrat skoraj zagotovo ni resornega ministra in ni predsednice Vlade. Danes razpravljamo o premoženju države, vrednemu od 8 do 11 milijard evrov, vrednemu od 1 do 1,5 državnega proračuna, in tu ne sedi nobena od teh odgovornih oseb. Kakšno sporočilo je to? Izredno slabo, izredno podcenjujoče. Da je problem še večji, manjkajo skoraj vsi iz največje koalicijske stranke in velika večina iz vseh ostalih koalicijskih strank. Se pravi, da upravljanje premoženja tega parlamenta na nek način niti ne zanima. Drugo, na kar se mi zdi pomembno opozoriti, je pa mnenje Vlade, ki ga je dala k tej točki. Prvič v zgodovini tega državnega zbora se je zgodilo, da je vlada zapisala, da na osnovi koalicijske pogodbe ne bo spoštovala zakona. Tega v tej državi, tej Sloveniji ni napisala še nobena vlada v nobenem mnenju. Samo sprašujem predstavnika Vlade, od kdaj je koalicijska zaveza močnejša od zakona.

Vlada Zakona o Slovenskem državnem holdingu ne izvršuje že več kot 8 mesecev, ta vlada, vlada Alenke Bratušek. Na osnovi nekega dogovora je naredila zavestno pravno praznino, suspenz zakona, ne da bi ob tem predlagala ukinitvev zakona in bi Državni zbor to sprejel, ne da bi popravili določbe zakona, ne da bi podaljšali prehodno obdobje, ne da bi katerokoli od teh tehnikalij, ki so temu namenjene, uporabila. Ali se zavedate, kaj je s tem mnenjem Vlada povedala? Ne zanima je ustava, ker je vlada dolžna spoštovati zakone in delati po zakonih, ne zanimajo je zakoni, ne zanima je nič, ampak nek interni dogovor štirih strank, ki predstavljajo vladajočo koalicijo. Alarmi bi se morali prižgati v tej državi, tudi v koaliciji. Druga žalost je to, da se Vlada sklicuje na določbe neobstoječega zakona v istem odstavku med sprejetimi ukrepi Vlade. Sprejetih ukrepov Vlade ni. Kar zadeva zakon, so sprejeti sklepi, odločitve Državnega zbora. Vlada opira svojo odločitev o tem, da ne potrebujemo ne klasifikacije ne strategije, ničesar, na neobstoječo zadevo, ki jo, kot vidite, kot slišimo, kot smo doživeli te dni, ne more uskladiti niti v koaliciji. Del koalicijskih strank izraža polno podporo zakonu, ki ga ne izvajajo. Kar je pa zame dodaten problem, je pa to, da si je eden izmed koalicijskih poslancev dovolil izjavo, da ne predlagamo pravih predlogov sklepov.

Med drugim smo v točki 2 predloga sklepa predlagali, da Državni zbor pričakuje od Vlade, da v roku 14 dni predloži smernice upravljanja naložb in klasifikacijo naložb. Mi lahko kdo od koalicijskih poslancev, ki so glasovali proti, pove, zakaj je to storil? Ali je še vedno vse v Vladi, da nekdo posamično odloča,

hodi po svetu, prodaja premoženje, brez da bi imel v rokah kakršenkoli dokument, in suvereno odloča, kaj bo ponudil na eni borzi, kaj na drugi borzi, ali bo to z dokumentom ali brez? Nič, ene zaveze ni. Očitno ste se odločili tudi še za nadaljnji suspenz veljavnega zakona, ker ga načete niti konstituirati. Predlagali smo, da v roku 14 dni Vlada predloži tudi kandidate za nadzorni svet državnega holdinga po veljavnem zakonu. Tudi tega ni. Ta vlada funkcionira 8, 9 mesecev in ni predložila ničesar. Zvestno delate nezakonito stanje in, lahko rečem, celo neustavno stanje. To najbrž ni izkaz, ki bi bil ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Tanko.

Na vrsti je gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Najprej moram povedati, da sem in da smo tudi v Slovenski demokratični stranki popolnoma prepričani, da je ta razprava, ki smo jo danes opravili v Državnem zboru, še kako pomembna. Danes je bilo tu odprtih veliko pomembnih vprašanj za naše državljane in državljanke. Prav tako sem popolnoma prepričan, da se v Slovenski demokratični stranki in tudi jaz osebno zavedamo, da do prodaje določenega deleža državnega premoženja mora priti. Ampak to ne zato, ker si Slovenska demokratična stranka to želi, temveč zato, ker smo pripeljali, tudi ta vlada in ta koalicija in še vlada pred tem, vlada gospoda Pahorja, to državo v izjemno kritično gospodarsko, finančno in socialno situacijo. To je eden izmed ključnih razlogov, da mora priti do prodaje določenega premoženja Republike Slovenije. Ko govorimo o tem zakonu, ki ga je Vlada predlagala, je v njem predlagala tudi eno zelo problematično rešitev, in to je, da vlada predlaga 5 članov nadzornega sveta v ta zakon, ki bo upravljal z državnim premoženjem. Torej, vlada ima v vsakem primeru absolutno večino v tem nadzornem svetu. Zamislite si, če bi slučajno v tem nadzornem svetu sedeli naslednji ljudje. Na primer, Kučan, Kocijančič, Mišič, Jankovič in Zemljarič. Ali si lahko državljane in državljanke zamislijo, da je to transparentno ravnanje z njihovim premoženjem? Ampak tukaj tudi imena niso ključna, in nisem hotel govoriti izključno o imenih, ampak nekaj poudariti. Bojimo se, da bodo s tem premoženjem upravljali točno tisti, ki izhajajo iz tega omrežja. To je pa tisto, kar je absurdno, popolnoma nesprijemljivo, škandalozno in škodljivo za prihodnost te države. Prepričan sem, da denar, ki bo prihajal od prodaje teh podjetij, nikakor ne bo šel za tiste namene, za katere bi moral iti, to je za odplačilo obresti, za odplačilo dolga, za vlaganje v nova delovna mesta v gospodarstvu in tako naprej, ampak bo končal v žepih posameznikov, da se bodo še naprej bogatili, tako kot se je to dogajalo doslej. Prepričan sem, da si tega

nobena koalicija, nobena vlada, nihče v tem državnem zboru ne more privoščiti, še najmanj pa dovoliti.

Prav na to želimo v Slovenski demokratični stranki opozoriti – da je velikanska bojazen, da bo zadeva tekla po tej poti. Zakaj bi se sicer bali, da bi znotraj tega 5-članskega nadzornega sveta imela svoje mesto tudi opozicija? To je želela tudi gospa Bratušek, ko je bila v opoziciji, sedaj pa naenkrat popolnoma spremeni svoje mnenje, predlaga popolnoma drugačne rešitve, ki so popolnoma v nasprotju s tistim, kar je prej zagovarjala. Povejte mi, kako je mogoče to razumeti, kako je mogoče to obrazložiti našemu, slovenskemu človeku, našemu narodu, našim ljudem. In kakšna dvoličnost teh ljudi – na eni strani, ko je v opoziciji, govori to, na drugi strani, ko je predsednica Vlade, pa govori popolnoma drugo stvar. Vsakemu v tej državi je jasno, da se nekaj dogaja v ozadju, in predsednica Vlade je samo izvajalec tistega, kar se dogaja v ozadju. Na to želim opozoriti in sem prepričan, da smo skozi to razpravo, ki se je danes dogajala, poleg še ostalih stvari v Slovenski demokratični stranki želeli tudi na to netransparentnost opozoriti. Prav ta netransparentnost nas najbolj skrbi. In še to, kolegi z Virantove liste so danes v svojih razpravah govorili o tem, kako so transparentna stranka in da je za njih ključno, da delujejo v interesu državljanek in državljanov. Kaj pa gospod Virant? Karte. Gospod Omerzel? Povezava v Darsu, obešen na državne jaslji. Na to odgovorite!

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Pavličič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za dano zaključno besedo, gospa predsedujoča.

O teh zadevah, vsaj delu teh zadev, bomo razpravljali jutri. Ne bi danes začeli s tem. Jutri bomo imeli na voljo precej več časa, da se bomo lahko temeljito posvetili tej temi. Sicer pa z veseljem ugotavljam, da smo praktično vsi razpravljajoči tukaj ugotovili, da je bila današnja razprava koristna. Sam se pridružujem temu mnenju, se zahvaljujem, da smo imeli to možnost. Sem pa začuden, da nekatere to čudi. Saj je vendarle dobra debata osnovni namen tega prostora, v katerem smo. Osebno mi je bila debata všeč. Vse skupaj sicer ne bo rezultiralo v boljšem upravljanju državnega premoženja. To bo doseženo šele takrat, ko bomo sprejeli nov zakon, ki bo pomenil velik korak naprej. Dragi kolegi, ponujate roko, iz vaše razprave je pa jasno le eno: dobro in zveličavno je le to, kar smo sprejeli v prejšnji vladi. Ampak dajte si dopovedati, da z glavo skozi zid pač ne gre. Ne v demokraciji. Morda imate vi interno kakšne druge metode ali pa trše glave, ampak pri nas pride v poštev le debata, argumentiranje in dogovarjanje. In ja, žal pri posameznih točkah to traja.

Gre le za navidezno podano roko. Če pa slučajno mislite resno, se bo pa to jasno pokazalo pri nadaljnjih postopkih, povezanih z zakonom o SDH, ki prihaja v Državni zbor po rednem postopku. Vi ponujate roko, jaz vam pa ponujam stavo – stavim, da bomo to debato glede tega, kako je bil tisti zakon odličen, z novim pa je vse narobe, nadaljevali na samem odboru in nato še na plenarnem zasedanju. To je roka, ki jo ponujate. Žal ni prav konstruktivna. Zmorete bolje, in lani ste to tudi pokazali. Glede bankirjev, gospod Jerovšek. Pred časom smo sprejemali spremembe Zakona o bančništvu, v katere smo dopisali, da imajo sodišča, policija in tožilstvo dostop do bančnih podatkov, povezanih s sumom kaznivih dejanj. In vi, gospod Jerovšek, niste glasovali proti temu zakonu. So pa nekateri vaši kolegi glasovali proti temu. Tako da predlagam, da se pogovorite z njimi, zakaj so nasprotovali temu, da bi sodišča, policija in tožilstvo imeli dostop do bančnih podatkov, povezanih s sumom kaznivega dejanja. / oglašanje iz dvorane/ Gospod Jerovšek ni glasoval proti, vzdržal se je. Lahko pogledate v podatke o glasovanju. Upam, da jih boste, gospod Jerovšek, naslednjič prepričali, da bodo tudi ostali vaši kolegi, ki so glasovali proti temu zakonu, podprli dobre ideje te koalicije.

Gospod Pojbič, če bo Vlada predlagala omenjene osebe v nadzorni svet SDH, vam osebno zagotavljam in obljubljam, da bom vsakega posebej nesel ven. Sicer bomo pa o strokovnosti predlaganih oseb nedvomno debatirali takrat, ko nam jih bo Vlada poslala na naše poslanske klopi, da jih potrdimo ali ne. V Državlanski listi smo prepričani, da je privatizacija prava pot, ker bo poleg ostalih pozitivnih lastnosti pomenila tudi to, da se politika lahko končno premakne stran od iskanja zasebnih koristi v državnih podjetjih k temu, kar je dejansko njen namen – da upravljamo s skupnimi zadevami v dobro vseh državljanov, tako kot to počnemo v Državlanski listi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zelo dobro ste izkoristili možnost zadnje besede, gospod Pavlišič.

S tem zaključujemo tudi splošno razpravo o predlogu priporočila, in s tem je postopek obravnave predloga priporočila tudi končan.

Zaključujem to točko dnevnega reda in tudi sejo Državnega zbora. Lep večer še naprej!

Seja se je končala 11. decembra 2013 ob 20.01.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BOGOVIČ, FRANC	19
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	43, 44
BREZNIK, FRANC	44
BRULC, MIRKO	31

Č

ČEHOVIN, JERKO	27, 28
ČUFER, DR. UROŠ	9

F

FRANGEŽ, MATEVŽ	16
-----------------------	----

G

GRILL, IVAN	34
-------------------	----

H

HORVAT, JOŽEF	11, 35
---------------------	--------

J

JELUŠIČ, DR. LJUBICA	38, 40
JERAJ, ALENKA	45
JEROVŠEK, JOŽEF	41
JURŠA, FRANC	47

L

LISEC, TOMAŽ	42
--------------------	----

M

MAVKO, MAG. MITJA	48
MÖDERNDORFER, JANI	12

N

NOVAK, LJUDMILA	24
-----------------------	----

P

PAVLIŠIČ, MARKO	18, 23, 26, 52
PLEVČAK, MARIJA	10, 32
POGAČNIK, MAG. MARKO	7, 21, 26, 28, 32, 40, 44, 47, 49
POJBIČ, MARIJAN	52
PREVC, MIHAEL	29
PUKŠIČ, FRANC	23

R

RAMŠAK, SONJA	38
---------------------	----

S

SMODIŠ, BRANKO	37
STARMAN, BOJAN	9

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	36
----------------------------	----

T

TANKO, JOŽE	47, 51
TOMC, ROMANA	14

V

VEBER, JANKO	46
VIZJAK, MAG. ANDREJ	29, 31
VOGRIN, IVAN	33
VRANIČAR, MATEJA	25, 32

LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DL – Poslanska skupina Državljska lista**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- NeP – Nepovezani poslanec**